

Ob tržaških dogovorih med Letto in Putinom

MARTIN BRECELJ

Ni slučaj, da je italijanski premier Enrico Letta izbral Trst za sedež italijansko-ruskega vrha. Trst je pač najbolj severovzhodno mesto v Italiji in simbolično velja za italijanska vrata na evropski Vzhod. Hkrati pa je tudi najzahtodnejša točka, do katere sega prostrani svet, ki »otrokom sliši Slave«, kot pravi Prešernov verz. Ob koncu 2. svetovne vojne ga je tudi zato socialistični blok s tedanjjo Sovjetsko zvezo na čelu skušal pridobiti zase ...

A vse to je zdaj zgodovinski spomin. Današnji svet se ne deli več na dva bloka, saj postaja vse bolj multipolaren. Rusija je eden izmed globalnih akterjev, kakršni so še ZDA, Japonska, Kitajska, Indija in EU. Vsak izmed teh polov skuša zajeti čim več sveta s silnicami svojega polja, a nobeden - niti ZDA - ni v stanju povsem prevladati nad drugimi. Po drugi strani logika globalizacije zahteva, da ti poli med seboj ne le tekmujejo, ampak tudi sodelujejo.

To velja še posebej za odnose med Rusijo in EU, katere je Italija slej ko prej pomembna članica. Primer Ukrajine, ki se je te dni pod pritiskom Rusije vsaj začasno odpovedala podpisu pridružitvenega sporazuma in sporazuma o prosti trgovini z EU, potrjuje, kako so odnosi med Brusljem in Moskvo lahko tekmovalni in napeti. Vendar pa obstajajo tudi tako močni skupni interesi, da se je v geopolitiki porodila skovanka »Eurusija«. Ti skupni interesi so predvsem gospodarske narave. Rusija razpolaga z ogromnim naravnim bogastvom, začenši z energenti, ki jih Evropejcem primanjkuje, EU pa razvija na mnogih področjih tehnologijo, ki jo Rusi potrebujejo.

V tej luči je Italija kar pomemben ruski partner, in to že od nekdaj. Ne gre pozabiti, da je italijanski Fiat pomagal motorizirati nekdanjo Sovjetsko zvezo in da je italijanski ENI zgradil prvi naftovod za Moskvo. Sicer pa je Italija danes četrti trgovinski partner Rusije na svetovni ravni in drugi v okviru EU, takoj za Nemčijo. S podpisom 28 dogovorov na včerajšnjem italijansko-ruskem vrhu v Trstu bo to sodelovanje dobilo novega zagona na najrazličnejših področjih, od energetike in ladjedelništva do komunikacij in turizma.

Vse to nudi Italiji posebno dragoceno priložnost za dokončen izhod iz najhujše gospodarske krize po drugi svetovni vojni. To do takšne mere, da Letta v Trstu ni hotel pretirano drezati v Putina z vprašanji okrog spoštovanja človekovih pravic in podobnih »neprijetnosti«.

ITALIJANSKO-RUSKI VRH - Premier Letta in predsednik Putin vodila močni delegaciji

Iz Trsta nov zagon razvejanega sodelovanja

Sklenili 28 dogovorov - Barvit protest proti teptanju človekovih pravic v Rusiji

Italijanski premier Enrico Letta sprejema ruskega predsednika Vladimirja Putina na Velikem trgu v Trstu

TRST - Italija in Rusija sta včeraj v Trstu sklenili 28 dogovorov, ki bodo dali novega zagona že tako razvejanemu sodelovanju med državama. Tako sta na zaključni tiskovni konferenci sporočila italijanski premier Enrico Letta in ruski predsednik Vladimir Putin, ki sta prišla v Trst na čelu krepkih delegacij. Državi bosta med drugim ustanovili milijardo evrov vreden skupen investicijski sklad. Sicer pa so na tržaškem vrhu obravnavali tudi najbolj pereča vprašanja na mednarodnem prizorišču, od novih zapletov okrog Ukrajine do razmer na Bližnjem vzhodu.

Tržaško mestno središče je bilo zaradi vrhunskega srečanja ves včerajšnji dan zaprto. Kljub temu pa so razna združenja priredila barvit protest proti teptanju človekovih pravic v Rusiji.

Na 2., 3. in 4. strani

Železarna: dopolnilna blagajna za vse?

Na 5. strani

V Nabrežini skupen projekt ob stoletnici prve svetovne vojne

Na 6. strani

Repentabor: priprave na 140-letnico šole

Na 8. strani

Tudi letos prispevki za sovojenjska društva

Na 12. strani

ITALIJA - Zaradi izključitve iz senata

Berlusconijska stranka zapustila Lettovo vlado

RIM - Stranka Forza Italia nekdanjega premiera Silvia Berlusconijskega je z včerajšnjim dnevom formalno odrekla podporo vladajoči koaliciji. Poteza je bila pred glasovanjem o izključitvi Berlusconijske stranke iz senata pričakovana. Umik podpore Berlusconijske stranke sicer ni dovolj za padec vlade, ki je nastala aprila. Ta namreč še naprej uživa podporo dela poslancev nekdanjega Berlusconijskega Ljudstva svobode pod vodstvom Angelina Alfana, ki bi morali to noč omogočiti sprejetje stabilizacijskega zakona z izglasovanjem zaupnice vladi.

Na 2. strani

NAŠ INTERVJU - Matejka Grgič

Bomo čez 200 let uporabljali »itavenščino«?

GORICA - V zadnjih tednih se je v manjšinski skupnosti vnela debata okrog italijansko-angleškega napisa I love Collio, ki se je pojavil na števerjanskem zidu. Z Matejko Grgič, jezikoslovko in znanstveno direktorico Slovika, smo se pogovorili o vlogi, ki jo slovenski jezik lahko odigra v marketingu, o vidni dvojezičnosti, predvsem pa o jezikovnih težavah, s katerimi se soočamo Slovenci v Italiji. Ocena je bila neizprosna: brez ustreznega načrtnega razvijanja jezika tvegamo, da bodo naši potomci uporabljali »itavenščino«.

Na 13. strani

POGOVOR - Vodja tržaškega podjetja, ki najbolj posluje z Rusijo, ob italijansko-ruskem vrhu v Trstu

Vojko Kocman: Tudi v Rusiji so zaznavne posledice svetovne krize

Ruski predsednik Vladimir Putin je bil v Trstu, podjetnik Vojko Kocman pa se je te dni s svojimi sodelavci mudil v Moskvi. Ustanovitelj podjetja Koimpex, ki je v 90-ih letih med drugim sodelovalo pri obnovi rezidence ruskega predsednika in kraljevega dvorca v Kremlju (pred obiskom angleške kraljice Elizabete), je bil pred leti tudi sam v delegaciji podjetnikov na italijansko-ruskem vrhu v Moskvi. To vrstnih dvostranskih diplomatsko-gospodarskih pobud pa ne ceni.

Do omenjenega vrha v Rusiji je prišlo ob izteku tisočletja, ko je bil italijanski predsednik vlade Massimo D'Alema, minister za zunanjo trgovino pa Piero Fassino. »Posamezni gospodarstveniki od takih srečanj nimajo velikih koristi. V Trstu smo mi bržkone podjetje, ki najbolj posluje z Rusijo, kljub temu pa nas tokrat ni nihče povabil. V resnici pa takih dogodkov niti ne pogrešam. Moram delati in nočem zapravljati svojega časa,« je med telefonskim pogovorom iz Moskve povedal vedno iskreni Kocman. Razložil je, da je na srečanjih na tako visoki ravni govor predvsem o splošnih zadevah ter kvečjemu o velikih sistemskih projektih, kot so plinovodi in naftovodi. Vrh pa ni dobra priložnost za sklepanje drugih poslov. Sam se spominja, da je bil v času D'Aleme predmet pogovorov italijansko-ruski posel za proizvodnjo

Vojko Kocman

avtobusov družbe Breda, ki pa je v celoti propadel. Na srečanju pri moskovskem županu Lužkovu je pristojni ruski minister opozoril italijanske goste, da je bil prvotni dogovor drugačen in vse je splavalo po vodi. Pozneje se je Breda dogovorila s Švedo.

»Danes ves svet misli, da bo Rusija rešila vse probleme. Konkurenca na ruskem tržišču se je zelo zaostila, jasno pa mora biti, da je tudi tam manj denarja kot nekoč. Res je, da veliko Rusov danes živi bolje ter da imajo nekatere celo toliko denarja, da ne vedo, kaj

z njim. Ampak ni vse zlato, kar se svet. Tudi v Rusiji so zaznavne posledice svetovne krize,« je povedal Kocman. Koimpex, ki ima sedež na Opčinah, je v 80. letih izvažal italijansko tehnologijo v Jugoslavijo, kmalu pa je prodrl tudi na ruski trg. Danes prodaja opremo za proizvodnjo pohištva (»od žag dalje, vsekakor pa moramo biti v koraku s sodobno tehnologijo,« je poudaril) v dober del nekdanjih sovjetskih republik, na čelu z Rusijo in Belorusijo, a tudi v Kazahstan, Uzbekistan in druge države. V okviru ruskega 25-let-

nega programa za razvoj industrije izvažava v to državo tudi kompozicije za proizvodnjo letal in helikopterjev. V Rusiji so dotrajani zrakoplovi namreč pod udarom polemik, nazadnje zaradi letalske nesreče v Kazanu.

Kocman je bil v odličnih odnosih z družino Jelcin, predsednikova hči Tatjana je celo obiskala Kras in se na tem koncu zelo zabavala. Podjetnik se z veseljem spominja, kako je predsednikova hči zaplesala pod kostanji na šagri pri Banih, pa tudi v osmici pri Miliču v Zgoniku: »Ni hotela, da bi jo peljali v drage restavracije. Rekla mi je, naj jo peljem v kraje, ki jih tudi sam obiskujem, k domačinom. V osmici je bila velika fešta, igral je Kraški kvintet in ona je na koncu povedala, da že dvajset let ni toliko plesala.« Vprašali smo ga, kako se je Rusija v očeh podjetnika v naslednjih letih spremenila. »Ruski podjetniki so postali nekoliko arogantni, zelo so zahtevni in težko jim je priti do živega. Gospodarstvenik pa mora gledati tudi na politično plat in današnja ruska politika mi ni všeč. Politika proti gejem in nasploh omejevanje človekovih pravic kaže, da to ni odprta država in da ni v koraku s časom. V Jelcinovih časih je bila ruska država bližja ljudstvu. Jelcin je imel svoje probleme in napake, a je bil gotovo bolj človeški,« meni Kocman. Najboljše poslovne izkušnje ima tre-

nutno v Belorusiji, kjer so najresnejši partnerji, medtem ko so v Rusiji včasih nezanesljivi: »Paziti moraš, kaj delaš. V Rusiji imam nekaj zelo dobrih strank, a na splošno tam ni enostavno poslovati. Poleg tega pa Rusom včasih primanjkuje tehničnega osebja, kar je lahko problem.«

Koimpex je pred leti odprl podružnico v Sočiju na Črnem morju, kjer je podjetje nameravalo sodelovati pri gradnji infrastrukture za zimske olimpijske igre leta 2014. »V zadnjih letih pa se je slika zelo spremenila in 50 odstotkov predvidenih načrtov v Sočiju ne bodo uresničili. Več načrtovanih hotelov ne bodo gradili.« Po eni strani ni več investitorjev (npr. Grkov, Portugalcev in drugih, ki so v hudi finančni stiski), po drugi pa so bili projekti preobsežni in težko izvedljivi. »Dejstvo je, da v Sočiju ne smučajo niti Rusi, ki pogosto zahajajo v evropska smučarska središča. S Sočijem bo podobno kot s Sarajevom: po olimpijskih igrah se bo pač vse končalo,« je napovedal kraški podjetnik in nadaljeval: »Po prvotnih načrtih naj bi mi opremljali nekatere nove hotele s 4 in 5 zvezdicami, potem pa so ti hoteli zdrknili na tri zvezdice - in to po ruskih standardih, ki so nižji od naših. V Sočiju zdaj kupujejo vse zelo poceni in mi smo ocenili, da se nam takih posli ne splačajo. Z njimi naj se ukvarjajo drugi.« (af)

ITALIJA - Zaradi izključitve iz senata

Berlusconijeva stranka zapustila Lettovo vlado

RIM - Stranka Forza Italia nekdanejega premiera Silvia Berlusconi je z včerajšnjim dnevom formalno odrekla podporo vladajoči koaliciji. Poteza je bila pred glasovanjem o izključitvi Berlusconi iz senata pričakovana.

"Pogoji za naše nadaljnje sodelovanje v tej vladi ne obstajajo več," je prek spletnega družbenega omrežja Twitter prvi sporočil vodja senatorjev stranke Paolo Romani. "Velika koalicija ne obstaja več," pa je dogajanje kmalu zatem na novinarski konferenci komentiral vodja Berlusconi zvestih poslancev v poslanski zbornici Renato Brunetta.

Izstop iz koalicije v stranki Forza Italia sicer v javnosti utemeljujejo z nasprotovanjem vladnemu predlogu proračuna za prihodnje leto, o katerem naj bi senat glasoval to noč in na katerega je Letta vezal zaupnico. Vlada naj bi povsem preslišala njihove zahteve po znižanju davčnega bremena za podjetja.

Umik podpore Berlusconi je stranec sicer ni dovolj za padec vlade, ki je nastala aprila. Ta namreč še naprej uživa podporo dela poslancev nekdanejega Berlusconijevega Ljudstva svobode. Ti so se zbrali okoli notranjega ministra Angelina Alfana in ustanovili novo desnosredinsko stranko (Nuovo Centrodestra), medtem ko je Berlusconi svoje lojaliste preimenoval, kot rečeno, v Forza Italia.

Vlada tako lahko nadaljuje z delom, čeprav bo imela v senatu zdaj veliko tesnejšo večino okoli desetih senatorjev. V spodnjem domu parlamenta pa bo še naprej uživala preprčiljivo podporo.

Večina, ki vlado Lette podpira v parlamentu, sicer zadostuje za izklju-

SILVIO BERLUSCONI

čitev Berlusconi iz senata. Glasovanje o tem bo predvidoma danes, izključitev pa Berlusconi grozi zaradi pravnomočne obsodbe na štiriletno zaporno kazen v primeru Mediaset.

Podlaga za današnje glasovanje je lani sprejet protikorupcijski zakon, ki določa, da v Italiji osebe, pravnomočno obsojene na več kot dve leti zapor, ne smejo sedeti v parlamentu ali kandidirati na parlamentarnih volitvah. Berlusconi in njegovi zavezniki trdijo, da zakon ne more veljati za dejanja, storjena pred njegovo uveljavitvijo, zato se napovedali umik podpore koaliciji.

Vse to velja, če bo to noč senat z izglasovanjem zaupnice vladi sprejel stabilizacijski zakon, ki bi ga morala potem vsekakor dokončno potrditi poslanska zbornica. Do trenutka, ko zapiramo redakcijo, se to ni zgodilo.

Izglasovanje zaupnice vladi bi hkrati formalno zapečatilo, da vlado podpira nova, nekoliko šibkejša vladna koalicija kot doslej. Predsednik Giorgio Napolitano je sinoči premieru Enricu Letti zagotovil, da v tem primeru njegova vlada ne bi potrebovala dodatnih parlamentarnih preverjanj po izstopu Berlusconijeve stranke iz vladne večine.

VATIKAN - Papež objavil važen dokument

Francišek pozval k reformi Cerkve

VATIKAN - Papež Francišek je v doslej najpomembnejšem dokumentu svojega pontifikata pozval k prenovi Katoliške cerkve in med drugim zapisal, da je odprt za predloge o tem, kako bi se morala spremeniti vloga papeža. Svoje poglede je Francišek razkril v apostolski spodbudi z naslovom Evangeljsko veselje, ta dokument pa je Vatikan objavil včeraj. Gre za 160 strani dolg dokument v obliki pisma, ki ga papeži običajno uporabljajo v komunikaciji z verniki. V njem je Francišek izpostavil, da je čas za preoblikovanje papeštva, saj da prekomerna centralizacija, namesto da bi bila koristna, prej zapleta življenje Cerkve.

Dodal je, da je "odprt za predloge, usmerjene v izvajanje njegove službe na način, da bi bila bolj zvesta pomenu, ki ji ga je namenil Jezus Kristus, in aktualnim nam, da evangelizacije". Prav tako papež ne meni, da od papeške avtoritete ne bi smeli pričakovati zadnje besede o vseh vprašanjih, ki zadevajo Cerkev in svet. Ob tem se zavzema za kolegialnost in decentralizacijo, škofi pa bi morali imeti več avtoritete, tudi doktrinarne.

Francišek sicer v dokumentu izpostavlja pomen socialnega sporočila Cerkve, ki je zanj prednostna naloga. Katoličani bi morali biti po njegovem mnenju bolj vpeti v pomoč tistim, ki jo potrebujejo, saj je to njihova naloga. Ob tem papež podaja tudi dolgo kritiko svetovnega ekonomskega sistema. "Dokler socialna izključenost in socialna razhajanja, tako v eni družbi kot med različnimi narodi, ne bosta izničena, nasilja ne bo mogoče izkoreniniti," je med drugim zapisal. Nadaljeval je, da se "revne in revnejše obtožuje nasilja, a različne oblike agresije in konflikta bodo našle plod-

PAPEŽ
FRANČIŠEK
ANSA

na tla za rast in posledično eksplozijo, če ne bo enakih možnosti."

Francišek se obrača tudi k drugim veram. Poudaril je, da so vezi z islamom velikega pomena za Katoliško cerkev, saj v številnih tradicionalno krščanskih državah narašča število muslimanskih priseljencev. "Mi kristjani bi morali v naših državah s spoštovanjem in naklonjenostjo sprejeti muslimanske priseljence, na enak način kot upamo in prosimo, da se nas sprejme in spoštuje v državah islamske tradicije," je zapisal.

Pri tem muslimanske države "ponižno prosi", naj kristjanom omogočijo svobodo verojanja in prakticiranja vere, "v luči svobode, ki jo častilci islama uživajo v zahodnih državah". Sicer pa Francišek izraža zaskrbljenost nad "nasilnimi fundamentalističnimi epizodami", pri čemer poudarja, da se je treba izogibati "odvratnim posploševanjem", saj "resnični islam (...) nasprotuje vsakršnemu nasilju".

Francišek v apostolski spodbudi omenja tudi ženske, pri čemer poziva k temu, da se jim zaupa več odgovornosti. A hkrati izpostavlja, da je "duhovništvo, ki je rezervirano za moške, vprašanje, o katerem se ne razpravlja". Prav tako po njegovih besedah ne gre pričakovati, da bo Cerkev spremenila stališče, ko gre za pravico otrok do rojstva. (STA)

Škotski premier razkril načrt za neodvisnost

EDINBURGH - Škotski prvi minister Alex Salmond je včeraj razkril pravne argumente za neodvisnost Škotske od Velike Britanije, o čemer bodo Škoti septembra 2014 glasovali na referendumu. "Škotska prihodnost je zdaj v rokah Škotske," je dejal nasmejani Salmond z "belo knjigo" o neodvisnosti Škotske v rokah. "O tem ne bom odločal jaz, o tem ne bodo odločali naši nasprotniki, o tem ne bodo odločali mediji. Odločili bodo ljudje," je v Glasgowu poudaril Salmond. Dokument na 670 straneh vsebuje podrobne načrte glede valute, davkov, otroškega in socialnega varstva ter drugih vprašanj, s katerimi se bo morala spoprijeti neodvisna Škotska. Odcepitvi od Londona je trenutno glede na javnomnenjske raziskave naklonjena le tretjina od 5,3 milijona Škotov. A Salmond na čelu kampanje za neodvisnost vztraja, da ima na voljo dovolj časa, da prepriča volivce v gospodarske in politične prednosti tovrstne odločitve.

Tožilstvo za Knoxovo zahteva 30 let zopora

RIM - Tožilstvo je danes za Američanko Amanda Knox zahtevalo 30 let zaporne kazni zaradi umora 21-letne britanske študentke Meredith Kercher novembra 2007 v Perugii. Razsodbo je mogoče pričakovati januarja. Sodni proces poteka v odsotnosti Knoxove, ki je na zatožni klopi skupaj z nekdanjim fantom, 23-letnim Raffaelejem Sollecitom. Za Sollecita je tožilstvo včeraj predlagalo 26-letno zaporno kazen. Kazen za Knoxovo naj bi bila višja, ker je sprva zločin skušala zvaliti na ramena tretjega. Knoxova in Sollecito sta bila za umor najprej obsojena, nato oprostena, na koncu pa je oprostilo sodbo razveljavilo vrhovno sodišče. Američanka se je po oprostitvi sodbi vrnila v ZDA, pravni strokovnjaki pa ne vidijo veliko možnosti za njeno izročitev, tudi če bo znova obsojena.

ITALIJANSKO-RUSKI VRH V TRSTU - Državi med drugim ustanovili milijardo evrov vreden skupen investicijski sklad

Sklenili 28 dogovorov za okrepitev sodelovanja med Italijo in Rusijo

TRST - Ruski predsednik Vladimir Putin in italijanski premier Enrico Letta sta po včerajšnjem italijansko-ruskem vrhu na skupni tiskovni konferenci v Trstu sporočila, da sta državi sklenili dogovor o oblikovanju milijardo evrov vrednega skupnega investicijskega sklada. Ta bo po besedah Lette "pomagal podjetjem v mešani lasti in spodbujal rast v obeh državah".

Kot je povedal Letta, so na vrhu podpisali 28 dogovorov, med njimi pomemben dogovor o omilitvi davčnih postopkov za italijanska podjetja, ki izvažajo v Rusijo, kot tudi dogovor o vzpostavitvi podružnice ruskega muzeja Hermitage v Benetkah. Poudaril je, da mora Italija razviti svoj mednarodni trg in spodbujati več neposrednih naložb.

Po navedbah ruskih predstavnikov naj bi novi sklad - financirala ga bosta ruski sklad za neposredne naložbe in italijanski sklad za depozite in posojila - spodbujal medsebojne investicije, prva nakazila pa so v načrtu za prihodnje leto.

Kot je dejal vodja italijanskega strateškega sklada Maurizio Tamagnini, ki je podpisal dogovor o oblikovanju sklada, iščejo možnosti za oblikovanje mešanih podjetij na področju prehrane, strojearne in drugih tehnoloških podprti industrij.

Italijanski predstavniki so pred pogovori dejali, da bodo preverili, ali obstaja ruski interes za vlaganja v zadolženo italijansko letalsko družbo Alitalia, ki išče tujega partnerja, in jeklarskega giganta Ilva v težavah. A, kot kaže, je vse skupaj ostalo nedorečeno.

Državi sta sicer dogovore podpisali na področjih energetike, financ in industrije. Med drugim sta italijanska energetska velika Enel in Eni sklenila dogovor z ruskim koncernom Rosnef. Putin se je včeraj tudi sestal s prvim možem Enija Paolom Scaronijem. Eni šteje med največje stranke ruskega velika Gazproma pri nakupu zemeljskega plina, medtem ko nafto kupuje pri Rosnefu. Podjetje je poleg tega partner Gazproma pri projektu Južni tok.

Prav Južni tok in dobava zemeljskega plina sta bila med osrednjimi temami srečanja v Trstu. Scaroni je sicer po srečanju s Putinom dejal le, da gre projekt Južni tok naprej in da naj bi začel delovati leta 2015.

Sporazume so z ruskimi podjetji podpisala tudi investicijska banka Mediobanca, ladjedelnica Fincantieri in proizvajalec pnevmatik Pirelli. Ladjedelnica Fincantieri bo za rusko družbo Rosrao zgradila plavajočo in potapljačo se platformo za prevoz delov podmorniških reaktorjev, pa tudi ladjo za vrtenje podmorskih naftnih ležišč v ledenem morju. Načrte za slednjo bo izdelalo Fincantierijevo raziskovalno središče v Trstu skupno z ruskim državnim raziskovalnim središčem Krilov.

Letta je še povedal, da sta s Putinom govorila tudi o pripravi na mirovno konferenco o Siriji in o dogovoru glede iranskega jedrskega programa, pa tudi o nestabilnosti, ki jo povzroča Libija v Sredozemlju.

Trgovska menjava med Italijo in Rusijo je lani znašala 33,8 milijarde evrov, letos do septembra pa se je glede na enako obdobje lani povečala že za 24 odstotkov. Putin je izrazil prepričanje da bo preseгла 50 milijard evrov.

Ruski predsednik je na obisk v Italijo prispel v ponedeljek in ga začel s srečanjem s papežem Frančiškom, pogovorom z bivšim premierom Romanom Prodiem, sedanjim odposlancem ZN za afriški Sahel, in z večerjo z bivšim pre-

več fotografij na www.primorski.eu

Ruski predsednik Vladimir Putin in italijanski premier Enrico Letta zgoraj z vladnima delegacijama, spodaj ob podpisu dogovora med voditeljem Enela Fulviom Contijem in predsednikom Rosnefta Igorjem Sečinom

mierom Silviom Berlusconiem. Na včerajšnji tiskovni konferenci je Putin sicer potrdil, da je Berlusconi njegov prijatelj, vendar se ni hotel izkazati glede obsodbe, zaradi katere naj bi vodjo Forza Italie predvidoma danes izključili iz senata. »Nocem se vmešavati v notranje zadeve druge države,« je dejal na zaključni tiskovni konferenci v odgovoru na novinarsko vprašanje.

Putin je vodil številno delegacijo, v kateri je bilo kar enajst ministrov, medtem ko jih je bilo v italijanski delegaciji devet. Obe strani sta bili z izidom srečanja zadovoljni. »To je bil eden izmed najbolj intenzivnih in plodnih dni v moji sedemmesečni vladi,« je ob koncu srečanja vidno zadovoljen dejal Letta, ki je pristavil, da bo prihodnji italijansko-ruski vrh leta 2014 v Sočiju.

OB KONCU VRHA Letta: Trst se je izkazal v svojem sijaju

TRST - »Zahvaljujem se predsednici deželne uprave Furlanije-Juljske krajine Debori Serracchiani in tržaškemu županu Robertu Cosolinu, zahvaljujem se sploh celotni Trstu, ki se je izkazal v vsem svojem sijaju. To je pravi most med Italijo in Vzhodom, stičišče za močan in ploden dialog. Pozdravljen Trst!«

S temi besedami je italijanski premier Enrico Letta ob prisotnosti ruskega predsednika Vladimirja Putina sinoči sklenil italijansko-ruski forum v Verdijevem gledališču in s tem italijansko-ruski vrh v Trstu.

Serracchianijeva in Cosolini sta skupaj s predsednico tržaške pokrajine Mario Tereso Basso Poropat včeraj dopoldne sprejela italijanskega premiera ter v svojih pozdravnih nagovorih poudarili, da Trst s svojo večkulturno naravo in mednarodno odprtostjo z veseljem gosti vrhunski srečanja, kakršno je bilo včerajšnje. Izkoristili pa so tudi priložnost, da so Letto opozorili na nekatere krajevne probleme, ki bi jih lahko rimska vlada pomagala reševati, od izboljšanja prometnih povezav do ohranjanja ključnih industrijskih obratov.

POGOVOR - Novinar Sergij Canciani

Trst 24 ur v središču

»Putina bi vprašal, ali bo upošteval rast novega oporečniškega razreda v Rusiji«

Sergij Canciani je več kot desetletje pošiljal iz Moskve svoje televizijske prispevke o dogajanju v Rusiji. Na nacionalni Rai se je često pojavljal z Rdečim trgov v ozadju.

Včeraj, ob uri kosila, je s svežnjem dnevnikov pod pazduho prispel na Borzni trg. Na Velikega ni mogel, ker je pet karabinjerskih furgonov, postojenih pred nepretrgano železno pregrado, zapiralo pot.

Kakšen pomen ima srečanje Letta-Putin v Trstu?

»Seveda to ni prvo italijansko-rusko srečanje. V preteklosti jih je bilo že veliko. Za Italijo je pomembno, ker je Rusija njen pomemben partner, predvsem na področju energetike.«

Kaj pa lahko pomeni Italija za Rusijo?

»Pomembna je politično. Predvsem kar se tiče odnosov z Evropo in Brusljem. Italija lahko reče v tem pogledu kako dobro besedo o Rusiji. Kajti odnosi med Rusijo in Združenim Evropskim precej problematični zaradi ruskih notranjepolitičnih razmer.«

Katerih?

»Človečanske pravice in druge svoboščine niso na prvem mestu kre-

Sergij Canciani

MK

meljske agende. Italija pa lahko ponudi Rusiji še marsikaj drugega.«

Na primer?

»Zanimive investicije. Zlasti na področju velike potrošnje, začeni z modo in oblačili. Italijanska moda je v Rusiji vedno zelo privlačna.«

Katero vprašanje bi radi postavili Putinu?

»Putin sicer odgovarja na vprašanja. Ni človek, ki bi se jih otepal. Vprašal bi ga, ali jemlje v poštev, da se v Rusiji nekaj novega dogaja. Da raste

OB ROBU VRHA Putin pozval EU k zadržanosti glede Ukrajine

TRST - Ruski predsednik Vladimir Putin je pozval evropske voditelje, naj se v luči dogajanja glede podpisa pridružitvenega sporazuma med Ukrajino in EU vzdržijo "ostrih besed" na račun Rusije, saj da bi bil sporazum za rusko gospodarstvo "resna grožnja". Spregovoril je po italijansko-ruskem vrhu v Trstu, kjer so bile sicer v ospredju gospodarske teme.

"Ali moramo zadušiti celotne sektorje svojega gospodarstva, da bi jim bili všeč?" se je vprašal na novinarski konferenci po srečanju z italijanskim premierom Enricom Letto. Kot je pojasnil, bi v primeru podpisa pridružitvenega sporazuma med Ukrajino in EU evropsko blago ruski trg zaradi prostotgovinskega dogovora med Moskvjo in Kijevom doseglo praktično brez carin. Izpostavil je tudi, da Ukrajina in njena podjetja Rusiji dolgujejo več kot 30 milijard ameriških dolarjev. Dodal je, da mora Ukrajina odločitev glede sporazuma sprejeti sama, češ da je to njena suverena odločitev, oni pa jo bodo spoštovali. Vnovič pa je pozval k tristranskim pogovorom, na katerih bi Bruselj, Kijev in Moskva skupaj dosegli rešitev.

Ukrajinska vlada je minuli teden ustavila priprave na podpis sporazuma z EU, ker naj bi kratkoročno ogrozila veliko število delovnih mest v Ukrajini. Odločitev je sprožila množične proteste zagovornikov približevanja EU v Kijevu in drugih mestih.

v državi neki nov razred, mednarodni, ki govori angleško, ki uporablja internet in se začneja sedaj tudi politično organizirati kot neko novo oporečništvo. Vprašal bi ga, ali bo to v svoji prihodnosti upošteval.«

Kaj tako srečanje pomeni za Trst?

»Mesto bo za 24 ur v središču italijanske in ruske pa sploh širše mednarodne pozornosti. Ne glede na probleme, ki ga to srečanje ustvarja za prebivalstvo.«

Ali bo imelo mesto kake koristi od tega?

»To bo videli šele v prihodnosti. Morda celo v bližnji prihodnosti.«

Ali bo to srečanje lahko spodbudilo prihod ruskih turistov?

»Mislim, da bo. Lani je italijanska ambasada v Moskvi izdala milijon vizumov za potovanja v Italijo. V mojih moskovskih letih sem v turističnih uradih, na reklamah in na televiziji zelo redko videl ime Trst. Skoraj nikoli.«

Kaj bo pri tem ključno?

»Predvsem organizacija. Če bodo znale turistične agencije dobro izkoristiti priložnost, bo tudi Trst imel nekaj od tega.«

M.K.

BARVIT PROTEST OB PUTINOVEM PRIHODU V TRST - Proti teptanju človekovih pravic v Rusiji

Krik mame homoseksualca: »Nismo drugorazredni starši!«

Prvi vidni znak včerajšnjega italijansko-ruskega srečanja v Trstu je bil modri policijski avto na mostu nad hitro cesto pri prosoški Rouni. Že pred deseto zjutraj je s prižgano utripajočo lučjo pazil, da bi spreved petdesetih in več avtomobilov italijanske in ruske delegacije varno privozil v središče mesta. Podobno varnih je bilo tudi ostalih 34 nadvozov od Moščenic do Trsta.

Mesto (ali vsaj njegovo središče) je bilo zavarovano kot malokdaj prej. Nekaj tisoč policistov, karabinjerjev, finančnih stražnikov in mestnih redarjev je v burji in mrazu, ki je na nabrežju poledenilo lužo, pazilo, da se je vse dobro izteklo. Prvi mobilni bataljon karabinjerjev je prispel s svojimi zamreženimi furgoni in možmi v popolni opravi na Borzni trg iz Trevisa. Štirje policijski furgoni so zapirali nabrežje, pred njim so policisti v vrsti zastirali pogled na Veliki trg. Pazili so, dolgo dežurali, niso posegli: vse se - tudi po njihovi zaslugi - dobro izteklo.

Če so na obodu ograjenega središča vladali resni, mrki obrazi mož postave v temnih uniformah, je na bližnjem Trgu sv. Antona kraljevala barvitost zastav in ljudi, ki jim srečanje v palačah oblasti ni bilo po godu. Putin v Trstu: SOS Rusija, je bil klic organizatorjev na pomoč. Nanj se je odzvalo kakih tristo, štiristo ljudi. Ob glasbeni spremljavi Labodjega jezera »homoseksualca Čajkovskega«, ki mu uradna Rusija krati gejevsko državljanstvo - kot je spomnil Antonio Parisi, predsednik združenja Jotasassina - so razprli veliko zastavo z barvami miru, pod katero so si tri članice Living teatra za trenutek, dva, dvignile majice in razgalile prsi, da so lahko prisotni na njih razbrali poziv za izpustitev na svobodo v Rusiji zaprtih članic tria Pussy Riot. »Zastava meri sto kvadratnih metrov«, je pohvalil Paris. Špinaker Esimita Europe 2 je dvajsetkrat večji, tolikšna je bila - vsaj kar se zastav in jader tiče - razlika med včerajšnjim tržaškim mirovnim Davidom in energetskim Gazprom-Goljatom Igorja Simčiča, ki je popoldne v Tržaškem zalivu s svojim modrim jadrom pozdravil prihod ruskega predsednika.

Protestniki so bili duhoviti. Non siamo figli di Putin - Nismo Putinovi otroci, je bilo - z malce zvodniškim

Levo zgoraj Cristina Frezza; v sredini razgaljena prsi predstavnic Living teatra; desno trojica Drag Queen; ob strani Sabrina Macuz, Alice Macuz in Peter Kerpan

KROMA

prizvokom - zapisano na beli rjuhi. Sabrina in Alice Macuz ter Peter Kerpan so nosili fotografije članic Pussy Riot; Cristina Frezza je s plakatom pozivala Putina, naj odpelje s sabo svojega prijatelja Berlusconi.

Televizije so snemale, fotografiki iskali posebnosti. Prihod treh Drag Queen, transvestitov, je poživil njihovo delo: Drakonia, Satyne in Clever Fox - tako umetniška imena so si nadele - so spomnila na »tržaški incident«, ko jim je župan Cosolini odtegnil prireditveni prostor za njihov festival.

Na odru so se oglašili organizatorji protesta. Andrea Tamaro, predsednik krožka Arcobaleno Arcigay/Arcilesbica, je spomnil na kršitev, teptanje človekovih pravic v Putinovi Rusiji. Najhuje je z manjšinami: geji, lezbijkami. Med manjšine sodijo tudi ženske. Letno je v Rusiji v družinskem krogu umorjenih več kot 10 tisoč žensk. Zanj je bila tolikšna prisotnost tak velik uspeh, da je protest prekrstil v »prvi gay pride v Furlaniji-Juljski krajini«.

Zaščita človekovih pravic in priznanje pravic manjšin sta bila skupni imenovalec govornikov (Giacomo Deperu, Arcigay Furlanija, Alessandro Baldo, univerzitetna organizacija Iris, Clara Comelli, združenje radikalcev Certi diritti, Daniel Saiani, koordinator Uaar, Elena Toffolo, vsedrjavna tajnica Arcilesbica in Flavio Romani vsedrjavni predsednik Arcigay): Najbolj pričakovana je bila Vladimir Luxuria. Bila je pikra: niti ministra Bonino ni s Putinom govorila o človekovih pravicah v Rusiji, je ošvrknila nekdanjo borko za človekove pravice ...

Na oder pa so stopili tudi nekateri posamezniki. Še najbolj presunljivo je bilo pričevanje Cinzie Villa, predstavnice združenja staršev otrok homoseksualcev. Putin je postavil geje na indeks. »Ali veš, kaj delaš svojim otrokom? Mi nismo drugorazredni starši. Naši otroci veljajo več kot račun na banki!« je kriknilo njeno materinsko srce.

Putin je bil nekaj sto metrov daleč. Z italijanskimi partnerji se je menil o energiji, o gospodarskih dobičkih. Četudi bi jo slišal, se - bržda - ne bi zmenil zanj ...

Marjan Kemperle

LUXURIA - Pogovor

Drugi Vladimir

»Moškost ni merilo, da bi ocenili, ali moški kaj velja, ali ne«

Drugi Vladimir je bil nesporni protagonist včerajšnjega drugega vrha v Trstu. Tistega na Trgu sv. Antona, ki je protestiral proti prisotnosti prvega, vladnega Vladimirja v mestu. Luxuria je pred nekaj dnevi napovedala svojo prisotnost v Trstu na strani tistih, ki so jim človekove pravice več kot kubični metri ruskega plina in sodčki nafte. Včeraj je prispela, z rdečo kocinasto kapo na glavi, značkama z moskovskega gejevskega pridea 2006 na šalu z barvami miru in torbo z vžitimi kupolami kremelskih čebul.

Vladimir versus Vladimir, bi si lahko izposodili filmsko prispodobo za včerajšnji dve srečanju v mestu. Če Luxurio spomniš na enakost, istost imen, se nasmehe in pristavi: »On bi moral ime spremeniti, ne jaz. A identičnost, istost imen me ne moti. Prijatelji, tisti, ki jih imam rada, me imenujejo Vladi. Všeč mi je ime Vladi ...«

Pogovor s slovenskim novinarjem je Vladi Luxuria takoj podomčila in prepeljala čez mejo: »Pred kratkim sem v Kopru predstavila mojo knjigo, ogledala sem si jamo, prečudovita je.« »Postojnska?« »Ja, tista.« »Slovenija je lepa.«

Zakaj ste prišli v Trst?

»Poznam rusko stvarnost. Leta 2006 sem bila kot parlamentarka na "prideu" v Moskvi in sem videla, kaj se tam dogaja.«

Kaj?

»Obkolili so nas ultranacionalisti z noži v rokah, ženske fundamentalistke so nas psovale. Policija nas ni branila. Policisti so me priprli. V Rusiji obstaja zakon, ki prepoveduje gejevsko propagando. Dovolj je, da govoriš o gejih, pa že tvegaš zapor ali globo.«

Torej zaradi tega nasprotujete srečanju Lette s Putinom?

»Na dvostranskih srečanjih, kakršno je to v Trstu, bi morali govoriti tudi o človekovih pravicah. V agendi italijanske vlade pa so na dnevnem redu le gospodarske teme. Zato bi hotela izvedeti, katera jamstva imajo italijanski državljani, ko se iz turističnih ali

Vladimir Luxuria

KROMA

delovnih namenov podajo v Rusijo. Letta naj to pove.«

Predstavlja tržaško srečanje, torej, izgubljeno priložnost?

»Rada bi, da bi postal Trst vrata na vzhod. Ta vrata pa je treba zapreti, ko začne z vzhoda pihati veter homofobije ali skrajne desnice.«

Kaj bi rekla Putinu?

»Rekla bi mu, da črni pas učitelja karateja ni dovolj, da se moški čuti pravi moški. Razumem, da se često družijo z našim Berlusconiem v svojih dačah. Nekoč je Putin izrekel znani stavek o Berlusconiju.«

Kateri?

»Če bi Berlusconi bil gej, ga v Italiji ne bi dali v zapor. Putinu bi rekla, da moškost ni merilo, s katerim se da oceniti, ali je moški kaj velja, ali ne.«

Kaj pa?

»Zagotoviti dobro življenje in dostojanstvo vseh svojih državljanov, to je tisto, kar stori iz liderja pravega človeka!«

Bi ga poljubila?

»Putina?«

Da, njega.

»Ne, na srečo imam drugačne okuse.«

Kaj pa Letto?

»Sem trans, a nisem maniak!«

M.K.

Slovenec pri Putinu

Ruskega predsednika Vladimirja Putina je pozdravil tudi Slovenec. Podpredsednik tržaške pokrajine Igor Dolenc (na sliki drugi z leve) je - s sinjo lento - zastopal na protokolarni predstavitvi krajevnih upraviteljev odsotno predsednico Bassa Poropat. Putinu ga je predstavil predsednik italijanske vlade Enrico Letta, Dolenc se je rokoval z ruskim predsednikom in mu zaželel dobrodošlico v angleščini.

OPČINE - V ponedeljek popoldne zanimivo srečanje na sedežu Sklada Mitja Čuk

O rejništvu in njegovih oblikah se premalo ve

O rejništvu, tej pomoči otrokom in mladostnikom ter njihovim družinam, ki se iz takih ali drugačnih razlogov znajdejo v položaju, zaradi katerega ne morejo primerno skrbeti za svoje otroke, se premalo ve. Da bi prišlo do večje ozaveščenosti o tej obliki pomoči, ki jo v Italiji urejata državna zakona 184/83 in 149/01, je Sklad Mitja Čuk v ponedeljek popoldne na svojem sedežu na Opčinah v sodelovanju z Občinsko skupino za rejništvo in socialnimi delavkami Pokrajine Trst priredil javno srečanje, na katerem so občinstvu govorile socialna delavka Paola Tagliapietra in vzgojiteljica Elena De Cecco iz Skupine za rejništvo Občine Trst, dalje socialni asistentki Elena Brazzani iz Občine Devin-Nabrežina in Nadja Apollonio iz Občine Milje, prisotni pa sta bili tudi Antonella Celea in Bruna Škabar iz Slovenske socio-psihopedagoške službe.

Govornice so predstavile rejništvo, ki ga ne gre mešati s posvojitvijo, saj otrok ali mladostnik ostane v rejniški družini za določen čas glede na njegove potrebe in na družinske okoliščine ter na osnovi vzgojnega projekta. Malo se ve predvsem o t.i. »lahkem rejništvu«, ko otrok ostane pri rejniški družini le del dneva in je torej nekakšno varstvo, kar je pomembno predvsem za družine, ki nimajo denarja, matere samohranilke, tujke idr., katerim lahko pridejo naproti osebe, ki so pripravljene dati svoj čas na razpolago in se z otroki oz. mladostniki, ki jih sprejmejo v rejništvo, dejansko ukvarjajo prostovoljno. Na srečanju je bil govor tudi o projektu Famiglie solidali - Dajmo si roko, ki so ga oblikovali na območju občin Okraja 1.1 (Devina-Nabrežine, Zgonika in Repentabra) in s katerim želijo promovirati in okrepiti tako izvorno kot podporno družino, sposobnost sprejemanja in občutljivost do problema nelagodja mladostnikov ter spleti vezi medsebojnega poznavanja in sodelovanja med formalnimi in neformalnimi družbenimi dejavniki, ki sodelujejo v mreži.

Ponedeljkovo srečanje, ki ga bodo ponovili po novem letu, je potekalo dejansko na predvečer praznovanja 25-letnice delovanja Vzgojnozaposlitvenega središča Mitja Čuk, ki jo bodo počastili z dvodnevним praznikom: jutri bo v prostorih VZS na Kontovelu ob 10.30 proslava, v petek pa bo v Kulturnem domu na Proseku ob 11. uri predstava Barvane klape z naslovom Ali bo imela Greta novo majčko?

Srečanje je bilo namenjeno ozaveščanju o pomenu rejništva

KROMA

CERKEV - Prvo jesensko srečanje v okviru Katedre sv. Justa

Quagliariello in Cosolini o moralni obnovi in reformah

Jesenska srečanja Katedre sv. Justa so posvečena družbenim in gospodarskim temam

KROMA

V veliki dvorani Trgovinske zbornice je v ponedeljek zvečer potekalo prvo iz niza jesenskih srečanj Katedre sv. Justa, ki jih tržaška škofija tradicionalno posveča aktualnim vprašanjem na področju dela, družbe, sociale in znanja. Gosta prvega srečanja, ki je bilo posvečeno moralni obnovi in reformam, sta bila ob nadškofu msgr. Giampaolu Crepaldiju italijanski minister za ustavne reforme Gaetano Quagliariello in tržaški župan Roberto Cosolini, govor pa je bil o načrtovanih ustavnih reformah v zvezi z ustrojem parlamenta, pa tudi o razkolu znotraj stranke Ljudstva svobode.

Prihodnje srečanje bo v ponedeljek, 2. decembra, ko bosta v Trgovinski zbornici ob 20.30 o pomanjkanju dela in spremenjenih oblikah le-tega govorila predsednik študijskega središča Censis Giuseppe De Rita in generalni tajnik sindikata Cisl Raffaele Bonanni.

BURLO - Obisk ministrice za zdravje

Lorenzin: Burlo Garofolo spodbuda za raziskovanje

»Otroška bolnišnica Burlo Garofolo ter njeni zdravniki in raziskovalci so lahko spodbuda za raziskovanje. Njihova izkušnja bo zato dragocen prispevek pri pripravi reforme znanstvenega raziskovanja na osnovi inovacije.« To je povedala ministrica za zdravje Beatrice Lorenzin, ki je nenapovedano obiskala pediatrično bolnišnico v spremstvu deželne odbornice za zdravje Marie Sandre Telesca. Raziskovanje je treba namreč podpirati, je poudarila ministrica na srečanju z generalnim direktorjem Burla Maurom Melatom. O raziskovanju je še povedala, da je nujno zmanjšati birokratske obveznosti in poskrbeti za ustrezne naložbe.

ŽELEZARNA - Komisar skupine Lucchini Nardi

Zahteva po dopolnilni blagajni za vse delavce

Izredni komisar skupine Lucchini Piero Nardi je uradno zahteval izredno dopolnilno blagajno za vse zaposlene v skupini Lucchini. Formalno prošnjo je pisмено posredoval ministrstvu za delo in socialne politike 20. novembra, v njem pa je zahteva po 12-mesečni izredni dopolnilni blagajni za 2.698 delavcev, od katerih je 485 zaposlenih v škedenjski železarni.

Vest je včeraj odjeknila med delavci železarne, za katere naj bi na tej podlagi začela veljati dopolnilna blagajna za najmanj 12 mesecev. Do tega pa najbrž ne bo prišlo, seveda v primeru, da se bo projekt družbe Arvedi srečno iztekel. Nardi je namreč zadolžen, da reši vprašanje skupine Lucchini. V tem okviru je zahteval socialne blažilce za vse uslužbenke družbe, ki jih je poleg tistih v Trstu okrog 2.000 v Piombinu, 92 v kraju Condove, 85 v Leccu in 32 v upravnih uradih v Brescii. V prošnji po dopolnilni blagajni pa je izrecno napisano, da bo v vsaki tovarni prekinitve dela odvisna »od produktivnih in tehnično-organizacijskih potreb posameznega podjetja«.

Skratka, če se bo pod Škednjem nadaljevala dejavnost pod okriljem skupine Arvedi, teh socialnih blažilcev ne bodo potrebovali. Sicer sta podpis pogodbe z Arvedijem in torej prihodnost železarne še vedno odvisna od dogajanja z družbo Elettra, ki se za proizvodnjo energije poslužuje plina iz železarne. Družbi Arvedi in Elettra nameravata skleniti pogodbo, na osnovi katere bo Elettra še naprej proizvajala električno energijo s plinom iz železarne. Zadeva pa je še ustavljena v Rimu, ker mora ministrstvo za gospodarski razvoj odločiti, ali lahko odšteje predhodno ves denar iz t.i. Cip6. Družba Elettra se je obrnila tudi na deželno upravno sodišče, odločitev pa naj bi padla decembra. Deželna predsednica Debora Serracchiani, ki se je udeležila tržaškega vrha med predsednikom italijanske vlade Enricom Letto in ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom, je včeraj ob robu vrha poudarila, da z optimizmom pričakuje skorajšnjo rešitev tega vprašanja.

A.G.

Na Furlanski cesti danes vzdrževalna dela

Podjetje Acegas-Aps obvešča, da se bodo danes začela pomembna vzdrževalna dela na Furlanski cesti, in sicer na križišču z Ul. Aquileia (nasproti hišne številke 60). Dela se bodo začela ob 7. uri in končala predvidoma ob 14.30.

Štiri javna srečanja o revščini

V rekreacijskem središču E. Toti na Stolnem trgu št. 4/a bo danes ob 18. uri prvo iz niza štirih javnih srečanj na temo revščine, ki jih prireja združenje za socialno promocijo RIME v sodelovanju s tržaško občinsko upravo. Združenje RIME je ustanovila v maju leta 2011 skupina mladih članov organizacije Libera in je nastala v spomin na Ilario Alpi in Mirana Hrovatina. Naslov današnjega prvega srečanja bo »Ali pridemo do konca meseca? Kako se je spremenil pojem revščine v Trstu v zadnjih 10 letih?«. Na srečanju bodo govorili tržaška občinska odbornica za socialne politike Laura Famulari, ravnateljica sprejemnega centra Karitasa Teresiano Angela Giuliani, koordinatorica skupnosti San Martino al Campo Miriam Kornfeind, docentka na tržaški univerzi Anna Maria Vinci in tržaški pisatelj Pino Rovedo (prek video prispevka).

Načrt za nadzor nad lovom na male plave ribe

Priprava skupnega načrta glede lova na male plave ribe v severnem Jadranu je namen tehničnega delovnega omizja, ki so ga ustanovili v zadnjih dneh v Trstu v okviru zasedanja Evropske agencije za nadzor nad ribolovom EFCA. Omizje je nastalo v okviru navodil generalne komisije za ribolov na Sredozemlju GFCM. Na tržaškem srečanju so sodelovali predstavniki Evropske komisije, evropske agencije EFCA, slovenske in hrvaške vlade ter italijanskega centra za nadzor nad ribolovom in italijanskih pristaniških poveljstev, ki so odgovorna za nadzor nad ribolovom in povezane dejavnosti.

Javno srečanje o izobraževanju v zdravstvu

V hotelu Savoia Excelsior na tržaškem nabrežju bo danes ob 15. uri javno srečanje o pomenu izobraževalnih tečajev v zdravstvu. Na prireditvi bodo poročali rektor univerze v mestu Vaasa na Finskem Tauno Kekale, odgovorna za izobraževanje v tržaškem zdravstvenem podjetju Patrizia Buzzai in prof. na tržaški univerzi Sara Cervai, ki bo predstavila projekt Expero4Care.

Na Pončani javno srečanje o staminalnih celicah

V ljudskem domu na Pončani bo danes ob 18. uri javno srečanje na temo Staminalne celice med znanostjo in zakonitostjo. Urednik spletne strani www.ilfriulivenezianogiuliano.it Roberto Calogiuri bo v tem okviru intervjuval zdravnika Marina Andolino, ki zagovarja, kot znano, možnost zdravljenja s pomočjo staminalnih celic. Srečanje prireja kulturno združenje Tina Modotti, vstop je prost.

Razprava o ustavi

Na tržaški univerzi bo danes ob 17. uri v dvorani Venezian (2. nadstropje) javna razprava o ustavi in ustavnih reformah. Pobudo prireja univerzitetna katoliška zveza FUCI, govorili pa bodo strokovnjaki Stefano Ceccanti, Ida Nicotra, Giovanni Moro in Paolo Giangaspero.

DEVIN-NABREŽINA - Na pobudo občine in s sodelovanjem 11 društev

Projekt ob stoletnici vojne

V prvi polovici 2014 nove publikacije, razstave, vodeni ogledi, zgodovinski posveti in kulturni dogodki

Stoletnico začetka prve svetovne vojne bodo v devinsko-nabrežinski občini obeležili s široko paletto pobud v prvi polovici naslednjega leta. Projekt Po sledih prve svetovne vojne bodo uresničili številni nosilci rekreacijskih in kulturnih dejavnosti, skrb za izpeljavo projekta in iskanje sredstev pa je prevzela občinska uprava. Na ponedeljkovi tiskovni konferenci (*na sliki Kroma*) v občinski sejni dvorani je odbornica za kulturo, šolstvo in kmetijstvo Marija Brecelj ob prisotnosti predstavnikov sodelujočih društev predstavila projekt, ki v večji meri slovi na razpisu Lokalne akcijske skupine Kras. Skupni proračun znaša 41.000 evrov, od teh je 31.000 evrov prispevka LAS Kras za razvoj kulturnih dejavnosti, 10.000 evrov pa bo krila Občina Devin-Nabrežina.

Pobudo bo pod občinskim okriljem oblikovalo kar enajst partnerjev: SKD Igo Gruden, Jamarska skupina Flondar, Italijanko-madžarsko kulturno društvo »Pier Paolo Vergerio«, društvo Ajser 2000, Lions Club Devin-Nabrežina, Univerza za tretje življenjsko obdobje, Skupina Ermada Flavio Vidonis, društvo Hermada – vojaki in civilisti, Proloco Foljana-Sredipolja, društvo Sodalitas Adriatico-Danubiana in planinsko društvo Società alpina delle Giulie.

Projekt Po sledih prve svetovne vojne obsega pet večjih sklopov. Ob stoletnici krvavega dogodka bo pozornost namenjena tisku novih publikacij, informativnemu gradivu, vodenim obiskom in prireditvi zgodovinskih posvetov ter kulturnih

dogodkov. Med temi gre omeniti drugo izdajo knjige pričevanj Draga Sedmaka – Kronika vasi pod Grmado in novo delo društva Flondar o zgodovinski pešpoti, ki se vije ob izlivu Timave.

Vodeni obiski bodo priložnost ponovnega odkrivanja bojišč južnega dela soške fronte, za kar bo v prvem polletju 2014 skrbela skupina Società alpina delle Giulie s svojo skupino izvedencev in vodičev. Naravoslovnim ekskurzijam pa se bodo posvetili predstavniki Miramarskega parka.

Dve sta razstavi vključeni v projekt. V galeriji Škerk v Trnovci bo združenje Hermada – vojaki in civilisti postavilo fotografsko razstavo o sarajevskem atentatu na nadvojvodo Franca Ferdinanda med 7.

in 30. junijem 2014, ob razstavi pa v Škerkovi domačiji napovedujejo tudi večji posvet o prvem svetovnem konfliktu. Skupina Ajser 2000 pa bo ponovno postavila in dopolnila razstavo z naslovom »Voci di guerra in tempo di pace« (Vojni glasovi v obdobju miru).

Veliko pričakovanje vlada za kulturne dogodke. Nekateri se bodo odvijali kar na nekdanjih bojiščih pod Grmado, kjer bo gledališki večer v sodelovanju s skupino Ex allievi del Toti. Predviden je tudi večerni koncert v prireditvi društva Druga muzika, literarni dogodek posvečen vojakom-potem, za katerega bosta skrbeli italijanko-madžarsko združenje ter Sodalitas Danubiana. Stoletnico izbruha vojne pa bodo v občini Devin-Nabrežina obeležili s proslavo v sodelovanju s SKD Igo Gruden.

Dogajanje bo dokaj razvejano, predvsem pa postavlja zanimivo iztočnico, saj je ta sploh prva priložnost, kjer je v skupni projekt vpetih toliko društev. Odbornica Brecelj je ob koncu izrazila željo, da bo priložnost 100-letnice prve svetovne vojne tudi trenutek zavedanja nesmišlne vojne in še boljšega sodelovanja na lokalni ravni, kjer so včasih napetosti med različnimi narodnimi skupnostmi še vedno občutene. (mar)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 27. novembra 2013

VIGIL

Sonce vzide ob 7.20 in zatone ob 16.25 - Dolžina dneva 9.05 - Luna vzide ob 0.47 in zatone ob 13.09.

Jutri, ČETRTEK, 28. novembra 2013

JAKOB

VREME VČERAJ: temperatura zraka 5,8 stopinj C, zračni tlak 1019,4 mb ustaljen, vlaga 28-odstotna, veter 39 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 15,2 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 25., do sobote, 30. novembra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Roma 15 - 040 639042, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Roma 15, Ul. Piccardi 16, Ul. S. Giusto 1, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. S. Giusto 1 - 040 308982.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 19.15, 21.45
»Hunghe Games - La ragazza di fuoco«.

ARISTON - 17.00, 18.45, 21.00 »Rampart«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00 »Blancanieves«; 20.30 »7. Travelling Africa«.

FELLINI - 16.45 »Planes Disney«; 20.15 »Stai lontana da me«; 18.15, 22.00 »L'ultima ruota del carro«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 19.00, 21.30 »Il passato«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Zoran, il mio nipote scemo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Venere in pelliccia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.45 »Dirka življenja«; 18.30 »Enderjeva igra«; 16.00, 18.00, 20.10 »Gremo mi po svoje 2«; 15.30, 17.45, 20.00 »Igre lakote: Kruto maščevanje«; 15.45 »Jaz, baraba 2«; 15.30, 17.10 »Jelenček Niko 2«; 15.45 »Kapitan Phillips«; 15.50 »Khumba«; 20.50 »Legende v Vegasu«; 18.15 »Nesramni dedici«; 18.45 »Spopad na plesišču«; 20.45 »Sveto valec«; 20.30 »Thor: Svet teme«; 20.20 »Vlažne cone«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Thor - The dark world«; Dvorana 2: 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Checco Zalone - Sole a catinelle«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Fuga di cervelli«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »In solitario«; 15.45, 18.15, 21.00 »Hunghe Games - La ragazza di fuoco«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.20, 18.50, 21.40 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Sole a catinelle«; 16.20, 18.10, 20.00 »Stai lontana da me«; 21.15 »Jobs«; 16.40, 19.10, 21.40 »Thor - The dark world«; 21.10 »Thor - The dark world 3D«; 16.00, 18.05, 22.15 »Fuga di cervelli«; 16.45, 19.00 »In solitario«; 16.20 »Disney - Planes«; 21.50 »Mc Conkey«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.20, 22.15 »Sole a catinelle«; Dvorana 2: 17.15, 20.00, 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 17.00, 19.45, 22.00 »Thor - The dark world 3D«; Dvorana 4: 17.30, 20.30 »Hunghe Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 5: 17.40, 20.15 »Il terzo tempo«; 22.10 »L'ultima ruota del carro«.

Izleti

LETNIKI 1964 - srednja šola Fran Levstik - dvodnevni izlet v Madrid v aprilu/maju. Info in prijave do 10. novembra na tel.: 348-3464815 ali 347-8579872.

SPDG organizira v nedeljo, 1. decembra, v sodelovanju s Kraškimi krti in Plan. družino Benečije, spust v brezno Labodnica pri Trebčah. Prijava na sedežu SPDG v četrtek, 28. novembra, od 19. do 20. ure ali na tel. 340-8247660. Obvezen plezalni pas, čelada, čelna svetilka, primerna obutev in obleka. Kdor se ne spusti v jamo, se lahko udeleži sprehoda po Krasu.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijave in informacije: 00386-31479882 Marija.

Čestitke

Dragi nono DANILO! Ti, kot pravi muzikant v duši in v srcu fant, meh nategni tudi nocoj, ko rojstni dan je tvoj! Vse najboljšje ti bova zapeli, te objeli in vse najlepše ti zaželeli! Erika in Elena.

Naš mali nagajivček KENAJ praznuje danes rojstni dan. 3 X 3 = ? Vse najboljšje in mnogo veselja mu želijo mama Sandra, očka Jurij, sestrica Čejenne, nona Angela in vsi, ki ga imajo srčno radi.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v petek, 29. novembra, skupne govorilne ure (roditeljski sestanek), in sicer ob 17.30 za bijenij in ob 18.30 za trijenij obeh smeri. Vabimo starše, da se govorilnih ur udeležijo v polnem številu.

UČENCI IN UČITELJICE OŠ ALOJZA GRADNIKA na Repentabru vabimo na odkritje kamnite plošče umetnika Petra Škabarja in na poimenovanje šolske knjižnice po Antonu Fakinu, ki bo v petek, 29. novembra, ob 11. uri v šolskih prostorih.

OŠ ALOJZA GRADNIKA NA REPENTABRU vabi na proslavo ob 140-letnici ustanovitve šole na Repentabru in 40. obletnici poimenovanja šole po pesniku Alojzu Gradniku, ki bo v nedeljo, 1. decembra, ob 18. uri v občinski telovadnici v Repnu.

DIJAŠKI DOM S. KOSEVELA Trst in Slov.I.K. prireja delavnice za starše »Učenje slovenščine - Kako lahko starši pomagamo otroku?«. 2. del: Kateri psihološki vidiki vplivajo na usvajanje jezika? Kolikšen napor terja učenje jezika od otroka? V torek, 3. decembra, ob 17.30 s psihologinjo in psihoterapevko Suzano Pertot. Info: info@slovik.org ali 040-573142.

ELEKTRO IN POMORSKA ŠOLA PORTOROŽ, Pot Pomorščakov 4, vabi vse dijake nižjih srednjih šol na dan odprtih vrat v torek, 3. decembra, ob 17.30. Predstavili vam bomo programe: plovni tehnik, ladijski strojni tehnik, logistični tehnik in elektrotehnik.

Osmice

BERTO IN VASILIJ IPAN sta odprla osmico v Mavhinhah 22/D. Tel. št.: 040-299453.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni. Tel. 040-229270.

V SALEŽU N'Puljh sta odprla osmico Just in Bojana. Lepo vabljeni!

Loterija 26. novembra 2013

Bari	45	82	48	19	60
Cagliari	8	16	60	2	1
Firenze	26	53	73	43	70
Genova	26	88	76	22	17
Milan	56	57	43	48	88
Neapelj	59	18	68	10	73
Palermo	90	89	49	6	23
Rim	58	15	5	37	55
Turin	38	70	43	27	42
Benetke	45	65	47	32	9
Nazionale	85	89	9	73	2

Super Enalotto Št. 142

20	25	30	45	75	79	jolly 15
Nagradni sklad	15.855.524,17 €					
brez dobitnika s 6 točkami	-- €					
brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
4 dobitnikov s 5 točkami	59.248,29 €					
661 dobitnikov s 4 točkami	363,62 €					
27.286 dobitnikov s 3 točkami	17,49 €					

Superstar

Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
5 dobitnikov s 4 točkami	36.362,00 €
111 dobitnikov s 3 točkami	1.749,00 €
1.707 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
11.423 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
26.487 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Obvestila

DELAVNICA POLSTENJA: društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras vabi na delavnico, ki bo potekala v četrtek, 28. novembra, od 9. do 12. ure v Domu upokojencev Sežana. Na delavnici, ki jo vodi etnologinja Marjeta Malešič, bodo udeleženci izdelali polsteno milo in nakit. Prijave na tel.: 031-351830 ali 041-267597.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se sestane na sedežu, Prosek 159, v četrtek, 28. novembra, ob 20. uri. Dnevni red: Krožna pot Napoleonske - ilustracija s strani Društva Monte Grisa Insieme; sporočila; vprašanja in interpelacije; pravilnik za dodelitev prispevkov in ek. ugodnosti na podlagi 12. čl. zakona 241/90 in za sodelovanje pri prireditvah ter pravila za pokroviteljstvo - mnenje; brezplačna uporaba dvorane s strani WWF - Zaščiteno morsko območje v Miramaru; prošnja za gradbeno dovoljenje (širitev stavbe, Obalna cesta št. 128) - mnenje; snežne razmere; javna dela na teritoriju rajonskega sveta - vključitev v predračun 2014.

SRENJA DOLINA vabi člane, da se v četrtek, 28. novembra, udeležijo vzdrževalne akcije pri »Cjempetu«. Zbirališče od 8.30. Posekana drva bodo porazdeljena med udeleženci na osnovi žreba.

TRŽAŠKA OBMOČNA ENOTA DRUŠTVA TIGR Primorske vabi na občni zbor v četrtek, 28. novembra, ob 20. uri v Kulturnem domu I. Gruden v Nabrežini: razprava o preteklem in bodočem delovanju, volitve novega odbora in vodje.

ČEBELARSKI KONZORCIJ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 29. novembra, od 18.00 do 19.30. Info: cons.apicolortrieste@gmail.com.

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglasijo pri društvu glede nakupa v predprodaji sezone karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

DELAVNICA AROMATERAPIJE: Društvo Finžgarjev dom in izvedenka Barbara Lokar vabita v petek, 29. novembra, ob 17. uri na delavnico unikatnih daril iz naravne kozmetike. Udeleženci bodo sami izdelali: masажno ploščico, parfem in milo, ki jih bodo odnesli tudi domov. Prijave so obvezne in številno mest omejeno, zato pohitite. Za prijave in dodatne informacije se obrnite na info@canangao-dorata.si ali na tel.: 329-3525878, od 19. do 20. ure.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da je v petek, 29. novembra, ob 6.00 odhod avtobusov iz Padrič za gostovanje v Jajcu. V torek, 3. decembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah seja odbora.

JUS - MEDJA VAS obvešča člane, da sprejema prošnje za sečnjo drvi do 30. novembra. Obrazci so na razpolago na sedežu in v vaški gostilni.

SKD VALENTIN VODNIK, pod pokroviteljstvom Občine Dolina in Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter v sodelovanju s kulturno ustanovo J. Pangerc in filatelističnim klubom L. Košir, vabi v soboto, 30. novembra, na obeležitev 140-letnice dolinskega poštnege urada. Ob 10.00 v Šanci protestni shod proti kršenju Poštne uprave občinskega odloka in zavlačevanju za vrnitve izloirnega imena poštnege uradu ter žigu. Sledi v društvenih prostorih otvoritev razstave in predstavitev priložnostne publikacije. Nastopa MoPZ V. Vodnik.

SKD VESNA, v sodelovanju z Nastjo Milič, vabi na tečaj dekoracije sladice »Christmas cupcake design«, ki se bo odvijal v Križu v sredo, 11. decembra, od 18. do 21. ure. Vpis do 30. novembra na tel. št. 340-7908707 (Liliana) ali preko Facebooka (Vesna Skd).

SLOVENSKA SALEZIJANSKA SKUPNOST z Opčin vabi na počastitev relikvij sv. Janeza Boska z molitveno uro v slovenščini v cerkvi Salezijancev, Istrska ul. 32, v soboto, 30. novembra, ob 18. uri.

AŠD MLADINA vabi vaščane in simpatizerje v nedeljo, 1. decembra, ob 18. uri v dvorano bivšega ljudskega doma v Križu, na družabni večer ob zaključku rolnarske in začetku smučarske sezone.

SKD LIPA vabi na predstavitev koledarja »Bazovica 2014«, ki so ga izdale SKD Lipa, AŠD Zarja in Zadržni pašnik in na razglasitev zmagovalcev fotonatečaja »4 letni časi v Bazovici« ob sodelovanju Fotovideo Trst 80. Gosta večera bosta Marjan Miklavc in Jadran Sterle ob predvajanju filma Kraškega dediščina Marjana Miklavca - režija Jadran Sterle. Srečanje bo v nedeljo, 1. decembra, ob 18. uri v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici.

SKD SLOVENEČ vabi v nedeljo, 1. decembra, ob 18. ure dalje v kletne prostore Parka Hribenca v Zabrežcu na Veselo martinovanje s srečelovom, glasbo v živo, tipičnimi jedmi in s pokušnjo novega vina domačih vinarov.

KRU.T IN NŠK vabita, v sklopu vseživljenjskih aktivnosti, na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 2. decembra, ob 17. uri v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20. Prijave in dodatne info na sedežu, Ul. Cicerone 8. Tel.: 040-360072.

KRU.T obvešča, da bo v ponedeljek, 2. decembra, ob 15. uri na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, delavnica »Izražanje preko barve« z umetnico in likovno terapevtko Luiso Tomasettig. Dodatne info in prijave na društvenem sedežu. Tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih, od 20. do 21. ure. Tel.: 340-5814566 (Valentina).

ODBOR KRAŠKEGA PUSTA vabi predstavnike vasi, da se udeležijo prvega sestanka, ki bo v torek, 3. decembra, ob 20.30 v domu Brdina.

SLAŠČIČARSKI TEČAJ - SKD Tabor Opčine: znova nas bo francoski šef slaščičarstva Naser Gashi, ki je opravil visoko akademijo za slaščičarstvo v Parizu, učil pripravljati najbolj znane francoske sladice (čokoladni tartuf in jabolčni krambl). Tečaj se bo vršil v soboto, 7. decembra, od 8.30 do 15.00 na Brdini na Opčinah. Vpis v društvenih prostorih na Opčinah. Info na tel. 040-211997 in 340-2426069 (Olga).

VSI PETDESETLETNIKI od Milj do Štivan: v soboto, 7. decembra, ste vabljeni na večerjo z glasbo v Zagradcu. Info in prijave: 340-2417429 (Robert) ali 349-1420610 (Nataša).

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi na prireditve »Španski večer v Sloveniji« v nedeljo, 22. decembra, kjer bo španska glasba in ples flamenka. Informacije na tel. 00386-31479882 (Marija).

Prireditve

SKUPINA 35-55 - SKD France Prešeren iz Boljunca vabita na otvoritev fotografske razstave »Skozi objektiv Igorja Žerjale« danes, 27. novembra, ob 20.30 v društvenem baru n' G'rici.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vabi na srečanje z naslovom »Jezikovna vprašanja«, ki ga bo vodil dr. Peter Weiss z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani danes, 27. novembra, ob 17. do 19. ure v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14). Znesek vpisa in informacije na tel. 333-4546847 (Eva) in 349-6141774 (Neva).

TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN ZTT vabijo danes, 27. novembra, ob 10. uri na Kavoj s knjigo. Predstavniki Goriške Mohorjeve družbe nam bodo spregovorili o »Koledarju in knjižni zbirki 2014«.

140 LET POŠTE V DOLINI v Mittelevropskem Poštnem in Telegrafskem Muzeju v Trstu, s sedežem v glavni Poštni palači (Trg Vittorio Veneto - Poštni Trg 1) bo v četrtek, 28. novembra, ob 17. uri slovesna otvoritev edinstvene dvojezične razstave ob

visokem jubileju dolinske pošte. Zgodovinsko razstavo sta pripravila Kulturna ustanova »Josip Pangerc« in Mittelevropski Poštni in Telegrafski muzej v Trstu - Poste Italiane.

SKUPINA 35-55 - SKD France Prešeren iz Boljunca prireja v četrtek, 28. novembra, ob 20. uri v društveni dvorani v občinskem gledališču, večer o kulturni dediščini slovenske Istre s člani Študijskega krožka Beseda slovenske Istre, ki nam bodo predstavili novo brošuro »Prehrojena pot«.

VČERAJSNJA DEKLETA vabijo na ogled razstave ročnih del v Vilo Prinz na Greti, ki bo odprta do 28. novembra, ob delavnikih od 15.00 do 18.30, v nedeljo od 10. do 18. ure.

ALEKSANDRINKE - 7. izvedba Traveling Africa. Tržaško združenje ACCRI vabi do 29. novembra na ogled gostujoče razstave Društva za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink iz Prvačine. V Narodnem domu v Trstu, Ul. Filzi 14, od ponedeljka do petka, od 13. do 19. ure. Za šole so možni, po dogovoru, tudi dopoldanski ogledi. Info: www.accri.it.

OBČINA ZGONIK vljudno vabi v petek, 29. novembra, ob 18. uri v osmico pri Justu Fabjanu v Saležu na predstavitev knjige »Osmize ilustrate: Trieste e il Carso di frasca in frasca«. O publikaciji bosta spregovorili avtorici Elisabetta Bonino in Alessandra Cossu.

PRIMORCI BEREMO 2013 Narodna in študijska knjižnica in Občinska knjižnica v Saležu, prireja zaključno srečanje, ki bo v petek, 29. novembra, ob 17.30 v Narodnem domu v Trstu. Na njem bo fotografinja Meta Krese spregovorila o svoji sestri, pisateljici in pesnici Maruši Krese.

SKD BARKOVLEJE prireja »Predbožničar« - bogata ponudba ročnih izdelkov za vse okuse in župe. Otvoritev v petek, 29. novembra, ob 20. uri. Glasbena kulisa Matej Emili - diatonična harmonika. Urnik: sobota in nedelja od 10.00 do 13.00, ostali dnevi od 15.00 do 19.00. Zaključek v četrtek, 5. decembra.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA vabi na predstavitev pesniške zbirke Alojza Gradnika »Eros-Thanatos«, v sklopu prireditve Gradnikovi dnevi. O italijanskem prevodu Gradnikovih pesmi bosta spregovorili urednica in prevajalka zbirke prof. Fedora Ferluga Petronio in doc. dr. Ana Toroš. Vabljeni na grad Dobrovo, v petek, 29. novembra, ob 19.30.

PESEM JESENI 2013 - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na revijo odraslih zborov, ki bo v Športnem centru Zarja v Bazovici v soboto, 30. novembra, ob 20. uri. Nastopajoči: ŽeCPZ Rojan, ŽePZ Prosek-Kontovel, ŽeCPS Zgonik, MoPZ Fantje izpod Grmade, MoVS Lipa, MoPZ Sv. Jernej, MePZ Igo Gruden, MePZ Lipa, MePZ Mačkolje, MeCPZ Sv. Jernej, MePZ Skala-Slovan, Združeni MePZ Repentabor.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM: v soboto, 30. novembra, od 20.30 - Open-ski mladinski krožek in Bar Tabor: Balkan party s Kraškimi ovčarji.

DSMO K. FERLUGA vabi na predstavo »OnaOn« v nedeljo, 1. decembra, ob 18.30 v dvorani Roma v Miljah. V njej igrata študenta AGRFT Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Pred in po predstavi bo potekal Miklavžev knjižni sejem v sodelovanju s Tržaško knjigarno.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 1. decembra, na sporedu predstava »Duh po cekinih«, ki jo bo izvedla skupina Slovenski oder iz Trsta. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulenj). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

OB PRAZNOVANJU SV. ANDREJA vabimo na koncert godbenega društva Viktor Parma iz Trebč v nedeljo, 1. decembra, ob 17. uri v cerkvi Sv. Andreja.

UNINT Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk izjemne razstave »Leonardo da Vinci. Univerzalni človek« v Benetke v nedeljo, 1. decembra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

SKD VIGRED - Veseli december v Šempolaju: 3. decembra v Štalci ob 18.00 predstavitev koledarja in otvoritev sejma ročnih del in knjig ter razstave slik Vesne Benedetič, izdelkov članov Kruta, božičnih obeskov Taddea Sedmaka in nastopom mladinske glasb. skupine Vigred - Kraški Fenomeni (do 15. decembra ob delavnikih 15.30-18.30; 5. decembra do 17.00; nedelja 9.30-11.00 in 15.00-18.00). Na sejm sodeluje krajevno Združenje staršev; 5. decembra v gostilni Gruden ob 18.00 Miklavževanje z nastopom OPS in otroške gled. skupine Vigred z igrice »Postal bom pilot«; 9. decembra, ob 17.30 ponovitev igrice in gostovanje ODS J. Štoka z igrice »Na čajanki«; 11. decembra ob 20.00 koncert in predstavitev cd-ja božičnih ljudskih pesmi »Ena svetla luč gori« z ŽPS Stulei; 12. decembra, ob 18. uri nastop gojencev Glasbene Matice; 13. decembra ob 18.00 na Placu Božičnica (otroški vrtec, COŠ S. Gruden, OPS, mladinska glasb. in plesna skupina Vigred, pevski zbor Združenje staršev, mladinski orkester GD Nabrežina, Božiček, Dedek Mraz in duo Egon in Norman); 20. decembra ob 20.00 koncert Srečno.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HO-SPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje »Bolečina: zakaj bi trpel, ko se temu lahko izogneš« v torek, 3. decembra, ob 17.30 v razstavno dvorano, ki jo je dala na razpolago ZKB, Ul. Ricreatorio 2, Opčine. Predavala bo Rita Marson, didaktična koordinatorica paliativne oskrbe v Avianu. Zagotovljen parkirni prostor ZKB.

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN »Do svobodnega giba«, v organizaciji ZSKD in DSMO Kiljan Ferluga, bo v četrtek, 12. decembra, ob 19.30 v Občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah. Večer sodi v okvir božičnih prireditev, ki jih prireja Občina Milje. Toplo vabljeni!

POŠTNA RAZSTAVA ob 140. obletnici pošte v Dolini v Mittelevropskem Poštnem in Telegrafskem Muzeju v Trstu. Na izvirni zgodovinski razstavi so izloženi originalni predmeti in dokumenti dolinskega poštnege urada rodbine Pangerc iz 19. stoletja. Urnik od 28. februarja: od ponedeljka do sobote, od 9. do 13. ure; ob četrtek tudi od 15. do 18. ure. Za šole je zaželjena rezervacija na tel.: 040-6764293.

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, ki je dokončal 5-letno mehansko smer na zavodu J. Stefan, nujno išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kozine. Tel. št.: 0039 392-2225821.

DAJEM V NAJEM na Opčinah, Ul. degli Alpini 85, prostor, 40 kv.m. Tel. 333-1129574 ali 331-4494670.

DAJEM V NAJEM na Proseku stanovanje, 55 kv.m. (dve sobi, kuhinja, kopalnica, balkon, parkirišče in samostojno ogrevanje). Tel. 333-1129574 ali 331-4494670.

NOV PLUG, zelo močan, primeren za traktorje od 20 do 35 CV prodam za 390,00 evrov. Tel. št.: 340-9722510.

PRODAJAM v Gabrovcu nezazidljivo zemljišče, 6.021 kv.m., 18.000 evrov. Tel. št.: 329-4068919.

V DOLINI, zraven pokopališča, smo dobili malo mucko (siamese). Kdor jo pogreša naj pokliče na tel. 040-228559.

Prispevki

V spomin na Davorja Pečenka daruje Severina z družino 20,00 evrov za Mladinski pevski zbor Tončka Čok iz Lonjerja.

V spomin na Davorja Pečenka daruje Severina z družino 20,00 evrov za Sklad Dorče Sardoč.

V spomin na Desi Prašelj darujeta Anica in Paolo Škabar z družino 50,00 evrov za Kulturni Dom Prosek Kontovel.

V spomin na Desi Prašelj daruje Egon Bukavec z družino 50,00 evrov za Kulturni Dom Prosek Kontovel.

V spomin na Draga Miliča darujeta Ani in Fredi 50,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na Ivanko Milič vd. Savi darujejo sestra Pepka in brat Srečko z družinami, svakinja Nuta ter sorodniki iz Avstralije 200,00 evrov za MoPZ Vesna iz Križa.

V spomin na ing. Davorja Pečenka darujeta Dalka Smotlak in Alenka Salvi 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Silve Žerjal darujeta Nada in Sonja 20,00 evrov za SKD France Prešeren.

V spomin na Dinota Stoparja darujejo stari prijatelji podjetja Seic/Sandtex 160,00 evrov za slovenski otroški vrtec v Bazovici Ubald Vrabec.

† Po dolgi bolezni je preminula

Marta Vuga Horvat

Žalostno vest sporočajo

**sinova Igor in Štefan
ter brat Andro z družino.**

Pogreb bo v petek, 29. novembra, ob 15.00 na pokopališču v Merčah pri Sežani.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst-Izola, 22. novembra 2013

† Vrnila se je h Gospodu

Marija Aleksandra Mahnič vd. Močnik

Žalostno vest sporočajo

**hčerka Milojka z Andrejem
in Pamelom ter sin Peter z Majom,
Jernejem in Natašo.**

Od nje se bomo poslovili v petek, 29. novembra od 11. do 13. v kapeli na ulici Costalunga.

Pokojnica bo v cerkvi v Bazovici ob 13.30. Sledila bo maša s pogrebom ob 14.00.

Pogrebno podjetje Zimolo

**Ob izgubi drage mame izreka
svojemu tržaškemu pokrajinskemu
tajniku iskreno sožalje**

stranka Slovenske skupnosti

27.11.2012

27.11.2013

Giorgio Deste

Vedno v naših srcih.

Tvoja družina

Repen, 27. novembra 2013
Pogrebno podjetje Zimolo

REPENTABOR - Obenem se letos spominjajo tudi 40-letnice poimenovanja po Alojzu Gradniku

Proslavili bodo 140-letnico šole

Ob praznovanju so v Medani obiskali rojstno hišo Alojza Gradnika, v Števerjanu pa učence prav tako po pesniku poimenovane šole

V osnovni šoli Alojza Gradnika na Repentabru se pripravljajo na praznovanje dveh pomembnih obletnic: 140-letnico ustanovitve šole in 40-letnico njenega poimenovanja po Alojzu Gradniku. V nedeljo, 1. decembra, bodo priredili v telovadnici v Repnu veliko slavnostno proslavo v sodelovanju z občino Repentabor. Soudeležene bodo vse vaše organizacije. V sklopu praznovanja bodo že v petek, 29. novembra, na pročelju šole odkrili kamnito ploščo s šolskim znakom in vklesanimi obletnicama, delo Petra Skabarja. Poimenovali bodo tudi šolsko knjižnico po nadučitelju Antonu Fakinu, ki je služboval na šoli kar 36 let in je pripomogel k razvoju šolstva na Repentabru.

V okvir praznovanja sodi tudi izlet v Goriška brda, kjer so v Medani obiskali rojstno hišo Alojza Gradnika. O njem so nam učenci prispevali sledeči zapis.

»O, kako daleč, daleč si, Medana,« je Alojz Gradnik v sonetu V tujini razkril svoja čustva do rojstne vasi in opisal trdo kmečko življenje Brd. Tako smo si jo tudi mi učenci OŠ Alojza Gradnika na Repentabru želeli ogledati, saj je naša šola poimenovana po pesniku in prevajalcu. Letos slavimo kar lepo okroglo obletnico, in sicer 40-letnico poimenovanja. Istočasno pa beležimo tudi najbolj pomembno obletnico, to je 140-letnico ustanovitve šole na Repentabru.

V sončnem odsevu jesenske zlatorumenine pokrajine smo se sredi novembra podali v Gradnikovo rojstno vas Medano, ki se spokojno ziblje v naročju Goriških brd. Najprej smo učenci obiskali istoimensko šolo v Števerjanu. Šola šteje kar štirideset učencev. Lepo so nas sprejeli v obnovljenem šolskem poslopju. V veži smo recitali znani Gradnikovi pesmi: Narobe svet in V tujini. Že dolgo let spletamo prijateljske vezi preko internetne povezave, tokrat pa nam je uspelo, da se поблиže spoznamo. Najlepsi trenutek smo doživeli, ko smo se na igrišču igrali in si prijateljsko izmenjali šolske izkušnje. V prijetnem toplenem jutru smo se sprehodili do števerjanske cerkvice sv. Florijana, ki je zavetnik gasilcev. Ogledali smo si mogočni spomenik iz druge svetovne vojne in Formentinijev grad. Naš pogled je nato segel na razkošen razgled po Goriških brdih, ki se kot pravljica idila razprostirajo nad pokrajino in vabijo goste. Tako smo se tudi mi poslovili od števerjancev z obljubo, da se ponovno srečamo. Z roko v roki smo se prijateljsko poslovili.

Avtobus nas je odpeljal čez grič v slikovito Medano tako, kot jo je pesnik opisal. Pred Gradnikovim muzejem nas je čakal g. Saksida. Ob vhodu smo ga tudi mi presenetili, saj smo mu prinesli v dar delček našega Krasa, kamnito sliko iz repenskega kamna z vklesano fotografijo naše šole in zabeležena obletnica. Umetnina je delo g. Ivane Marc in Petra Skabarja. Vodič nam je povedal, da bo sporočil Gradnikovemu sinu Sergeju, s katerim je v stiku. Pokazal nam je, kam jo bodo obesili, in sicer nad kamnito vazo, ki so jo podarili učitelji in učenci ob poimenovanju 1. decembra 1973. Nato nam je razkril marsikatero Gradnikovo zanimivost. Pesnik se je rodil leta 1882. Mati Lucija Go-deas, po rodu Furlanka, ki je bila šivilja, in oče Tolminec, po poklicu čevljar, sta imela kar deset otrok. Živeli so v veliki revščini. Že kot dijak je bil zelo nadarjen in pisal je prve pesmi. Takratni župnik ga je finančno podpiral, da se je lahko šolal. Po končani goriški gimnaziji je študiral pravo na Dunaju. Kot sodnik je služboval po različnih krajih. Po italijanski okupaciji Primorske je odšel v Jugoslavijo in opravljal visoke sodniške dolžnosti v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Po 2. sv. vojni je kot upokojenec živel v Ljubljani. Tu je umrl 14. julija 1967. Gradnik je v svojih pesmih opeval ljubezen do domače zemlje, narodni obstoj, poglobljajal se je v boj slovenskega človeka za pravico - tolminski puntarji, ljubil je slovensko besedo. Veliko je tudi pre-

Učenci so obiskali Gradnikov muzej v Medani

KROMA

vajal tujo poezijo. V muzeju lahko preberemo nekatere njegove najlepše pesmi, ki jih je sam sin izbral. Ponosni smo, da je naša šola poimenovana po pesniku Goriških brd, saj v Sloveniji ni nobene Gradnikove šole. Spoznali smo, da imamo veliko skupnega z Gradnikom. Tudi mi živimo

med grički, imamo cerkvico na gričku, smo navezani na našo domačo zemljo, ljubimo slovenski jezik in se borimo, da bodo naše korenine še bolj globoko pognale in postale čvrste. Gradnik je izdal več pesniških zbirk: Padajoče zvezde, Pot bolesti, Večni studenci ...veliko njegovih zbirk

OPČINE - Na prvem koncertu Openskih glasbenih srečanj

Nadarjena in samozavestna mlada koroška glasbenika

Umetniški vodja Openskih glasbenih srečanj Luca Ferrini je za začetek letošnjega niza zelo dosledno interpretiral poslanstvo vrednotenja mladih glasbenikov, saj je povabil koroški duo, ki ga sestavljata sedemnajstletni violinist Luka Ljubas in štirinajstletni violončelist Jeremias Fliedl. Duo je navdušeno sprejela zvesta, kultivirana publika openske sezone (taka, ki ne ploska med stavki ...), ki je tokrat spoznala lep primer pozitivnih učinkov ukoreninjene glasbene kulture, ki je v sosedni državi veliko bolj prisotna v vsakdanu otrok in mladih.

Oba izvajalca, ki sta bila učenca celovškega konservatorija in se že precej pogosto pojavljata na raznih koncertnih odrih, izhajata iz družin glasbenikov in sta očitno spontano vzljubila poklic svojih sorodnikov. V njunem igranju se znamenja tega okolja spodbudno pojavljajo s profesionalno samozavestjo, ki izhaja iz solidne glasbene izobrazbe, s tem povezano, zelo urejeno držo, kot tudi z občutkom neke avstrijske, umirjene topline (točneje »Gemütlichkeit«) v pristopu. Na tej osnovi, z nadaljnjim študijem in utrjevanjem koncertne izkušnje, se oblikuje umetniška osebnost teh dveh nadarjenih solistov, ki sta tudi na openskem koncertu prevzela občinstvo s svojo muzikalnostjo, kateri bo čas dodal bolj čustveno in doživeto noto. Program znamenitih klasikov je obsegal zvezde stalnice študijske poti slehernega godalca s solo točkami, ki so upoštevale Bachove partite za violino in suite za violončelo, kot tudi znameniti Paganinijev Capriccio št. 24. V duu sta glasbenika pozdravila poslušalce z duom v c duru Ludwiga van Beethovna in se poslovila s Passacaglio Johana Halvorsena na Händlovo temo, potem, ko je violinist pokazal svoj temperament tudi v nekoliko sodobnejši govorici Ysayeve balade.

Tudi naslednji koncert Openskih srečanj bo potekal v znamenju mladih, ko bo 12. januarja stopil na oder Prosvetnega doma Trobilni ansambel Glasbene šole Koper.

ROP

Violinist Luka Ljubas in violončelist Jeremias Fliedl

KROMA

Kantavtor Franco Battiato drevi v Rossettiju

Drevi bo gledališču Rossetti ob 21. uri nastopil znani italijanski kantavtor Franco Battiato s svojim glasbenim projektom Diwan, l'essenza del reale, ki je posvečen srednjeveški arabski kulturi na Siciliji. Informacije in vstopnice so na voljo pri blagajni gledališča Rossetti, pri Ticket Pointu v trgovskem središču Torri d'Europa, pa tudi na telefonski številki 040-3593511 in spletni strani www.ilrossetti.it.

Koncert dua na konservatoriju Tartini

Na konservatoriju Tartini bo drevi ob 20.30 koncert Dua 8 e 15, ki ga sestavljata Alfredo Cerrito-saksofon in Anna Lisa Giordano-klavir. Vstop je prost s predhodno rezervacijo, za informacije sta na voljo telefonska številka 040-6724911 in spletna stran www.conservatorio.trieste.it.

Razstava o Marcellu Luisiju v občinski galeriji

V občinski razstavnici dvorani na Velikem trgu 4 bodo danes odprli razstavo o slikarju Marcellu Luisiju, ki bo na ogled do 18. decembra med 10. in 13. ter med 17. in 20. uro.

»Video-grafiti« v DoubleRoomu

Na sedežu umetniškega združenja DoubleRoom v Ul. Canova 9 bo danes ob 18. uri na sporedu revija »video-grafitov« iz Italije in Slovenije Reportgraffiti FVG.

Gorniška filma v baru-knjigarni Knulp

V baru-knjigarni Knulp v Ul. Madonna del Mare 7/a bo drevi ob 18. uri oz. ob 20.30 bodo v okviru niza o gorniških filmih Alpi Giulie Cinema - Genti&Montagne, ki ga prireja združenje Monte Analogo, predvajali filma Il lusso della montagna Valentine De Marchi in Il rifugio Vincenza Mancusa.

Občinski razpis za projekte združenj staršev

Še do petka, 29. novembra, je čas za prijavo na razpis Občine Trst, ki je namenjen združenjem oz. odborom staršev občinskih in državnih šol in vrtcev oz. jasli ter rekreacijskim in mladinskim središčem, ki bodo do omenjenega dne morala predložiti igralno-vzgojne projekte za spodbujanje rasti otrok in integriranje vzgojno-izobraževalne ponudbe otroških jasli, občinskih vrtcev in osnovnih šol. Zmagoviti projekti bodo prejeli denarni prispevek v višini največ dva tisoč evrov, prijave pa je treba poslati v zaprti ovojnici na sedež službe za integrirane vzgojne službe in mladinske politike občinskega odbornišstva za šolstvo v Ul. Teatro Romano 7/a, vse informacije, besedilo razpisa in obrazec za prijavo pa je mogoče dobiti na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

V Varšavi o Trstu

Inštitut za italijansko kulturo v Varšavi prireja danes in jutri v poljski prestolnici dvodnevno srečanje o Trstu kot stičišču kultur v srednji in vzhodni Evropi. V okviru srečanja na sedežu Inštituta za italijansko kulturo bodo danes obravnavali zgodovinski in literarni aspekt Trsta, pri čemer bosta govorila tudi zgodovinar Jože Pirjevec in pisatelj Dušan Jelinčič. Odprli bodo tudi fotografsko razstavo o zgodovinskih stavbah tržaškega pristanišča. Jutri bo predavanje o muzejskem polu v starem pristanišču, srečanje pa se bo zaključilo s koncertom Tria Rusalka, ki deluje v okvirju konservatorija Tartini.

Zbornik L'Osservatore Giuliano v Ubiku

V knjigarni Ubik v galeriji Tergesteo na Borznem trgu 15 bodo danes ob 18. uri predstavili zbornik L'Osservatore Giuliano, v katerem so zbrani eseji različnih avtorjev. Publikacijo je izdal Tržaški Inštitut za zgodovino, kulturo in dokumentacijo, uredil pa Marco Menato, ki bo prisoten na predstavitvi.

Transibirska železnica umetnika Bruna Cherside

V konferenčni dvorani Državne knjižnice Stelio Crise na Trgu Papa Giovannini XXIII 6 bodo danes ob 16.15 predstavili knjigo Transiberiana. Appunti e disegni in viaggio. Delo obsega trideset risb in zapisov, ki jih je pokojni tržaški umetnik Bruno Cherside naredil med potovanjem po znameniti Transibirski železnici. Govorila bosta Elvio Guagnini in Diego Nardin.

Filozofski svetovalec

V knjižnici Quarantotti Gambini v Ul. Lodole 6 bo danes ob 17.30 prvo od štirih srečanj filozofskega svetovalca Alessandra Di Grazie z mladimi med 13. in 18. letom starosti, ki so posvečena vprašanjem poštasti, zla, okultnega in zarot, ki v človeku sobivajo z normalnostjo, rdeča nit pa bo znani junak stripov Dylan Dog. Ostala srečanja bodo 4., 11. in 18. decembra, zanje pa se je treba prijaviti v knjižnici od ponedeljka do četrтка med 9. in 19. uro, ob petkih in sobotah pa med 9. in 13. uro, telefon 040-0649556, e-mail bibliocom@comune.trieste.it.

Pesniški večer

Kulturno združenje Belvedere vabi drevi ob 20. uri na pesniški večer na sedežu v Ul. Udine 30. Predstavili bodo izbor pesmi Sergia Kraljiča - Skala.

November party bo jutri

V petek, 22. 11., smo v Šumu v članku Spremenimo videz zdravja moških! objavili napačno novico: November Party bo jutri, 28. 11., v »Osteria da Marino«. Oproščamo se za pomoto.

SLOVENIJA - Predsednik DeSUS-a meni, naj do tega pride pred imenovanjem novih ministrov

Erjavec v zvezi z rekonstrukcijo vlade za zdaj v koaliciji osamljen

Zahteve prvaka upokojske stranke pri ostalih partnerjih niso naletele na posluh

LJUBLJANA - Prvak Demokratične stranke upokojencev Slovenije (DeSUS) Karl Erjavec pred imenovanjem novih ministrov pričakuje novo koalicijsko pogodbo in rekonstrukcijo vlade, v kateri naj bo tudi prvak Socialnih demokratov (SD) Igor Lukšič. V Pozitivni Sloveniji (PS) pravijo, da o rekonstrukciji še ni govora, Državljanska lista (DL) ne vidi potrebe po tem. Lukšič pa Erjavcu odgovarja, naj se raje ukvarja z iskanjem ministra kot pa s tem, kako bo ravnala SD.

V ponedeljek je odstopil minister za zdravje iz vrst DeSUS Tomaž Gantar, a Erjavec še ne želi ugrabiti o imenu njegovega naslednika. Pred imenovanjem novih ministrov, pred dnevi je odstopil tudi minister za gospodarstvo Stanko Stepišnik, želi namreč razpravo o rekonstrukciji vlade in novem programu vlade. Med osnovnimi pogoji stranke za nadaljevanje dela v koaliciji navaja, da ne pride do znižanja pokojnin, do odvzema regresa tistim, ki prejemajo najnižje pokojnine, in da Kapitalska družba ostane samostojna pravna oseba znotraj Slovenskega državnega holdinga.

Če pa želijo vzdržati do jeseni 2015, je po Erjavčevem mnenju potrebna rekonstrukcija vlade, v katero mora vstopiti tudi predsednik SD. Če se to ne bo zgodilo, bo tudi sam razmišljal o tem, ali je smiselno vztrajati v vladi, je pojasnil Erjavec in Lukšičevo pozicijo zunaj vlade označil za »salonsko« ter neodgovorno.

A Erjavčeva pričakovanja med koalicijskimi partnerji vsaj za zdaj niso naletele na posluh. Vodja poslancev PS Jani Möderndorfer zatrjuje, da o rekonstrukciji vlade, ki jo pričakuje Erjavec, v koaliciji še ni bilo govora. Tudi vprašanje položaja prvaka SD Igorja Lukšiča so koalicijski partnerji razčistili že v začetku mandata, je pojasnil v izjavi novinarjem. Po njegovem mnenju je zato zdaj preuranjeno govoriti, ali je to prav ali ne. Verjame pa, da bodo ta vprašanja za skupno mizo rešili.

Za rekonstrukcijo vlade so, kot je spomnil, potrebni vsi koalicijski partnerji in je tako prav, da to razčistijo znotraj koalicije. O morebitnih zamenjavah v vladi bo po njegovih ocenah govora takrat, ko bo izčrpan koalicijski sporazum. Ta velja do marca, PS pa že pripravlja izhodišča za novega. Koalicijske partnerice ga bodo prejele konec leta.

Lukšič Erjavcu odgovarja, da gre za zamenjavo ministrov, ki sta odstopila, kar je tehnično vprašanje. DeSUS zato poziva, naj se raje ukvarja s to nalogo, kot da ustvarja nove težave, in naj se ne ukvarja s tem, kako bo ravnal SD.

Vodja poslanske skupine SD Matjaž Han ne vidi potrebe po tem, da bi tem pričakovanjem sledili in da bi bil Lukšič v vladi. »Če bomo stranke pogovale, katera bo imenovala posameznega ministra ali določeno osebo v vlado, ne bomo prišli nikamor,« je dejal v izjavi novinarjem. Han upa, da zaradi enega ministra oz. ene osebe ta vlada ne bo padla, saj da so v tem času naredili kar nekaj zakonskih podlag, da država izplava iz krize. Zato verjame, da bo Erjavec to zadevo prespal.

V DL podpirajo pripravo novega koalicijskega sporazuma za preostanek mandata. Kar se tiče širše rekonstrukcije vlade menijo, da se mora politika zdaj čim manj ukvarjati sama s sabo, ampak intenzivno delati na reševanju težav in poiskati dva čim boljša kandidata za izpraznjena resorja, je pojasnil Virant. Po njegovih besedah bi bilo res dobro, da so v vladi vsi predsedniki strank, tudi Lukšič. »A je to njegova odločitev in odločitev stranke in treba jo je spoštovati,« je dejal v izjavi novinarjem.

Erjavec je po odstopu ministra Gantarja včeraj tudi opozoril, da zdravstvena reforma ne bo mogoča, dokler ne razčistijo z »zdravstveno mafijo« oz. odstranijo »zdravstvenih baronov«, ki imajo vplive v političnih strankah, tudi koalicijskih. Po njegovem mnenju sta pri tem na vrsti policija in tožilstvo. Virant odgovarja, da je »korupcija v zdravstvu dejstvo«. Povedal je, da policija na tem intenzivno dela in da je to ena od prioriteta kriminalistične policije in Nacionalnega preiskovalnega urada.

V PS in SD tako Gantarja kot druge politike pozivajo, naj ob tem, ko se soočijo z lobiji, to tudi povedo in naznanijo pristojnim organom. »Če se je minister s tem srečal, naj tudi pove, s kom se je srečal in na katere konkretne primere je naletel. Naj začne operirati z imenom in priimkom,« je Gantarja pozval vodja poslanske skupine PS. Tudi Han pravi, da je razkritje lobijev, če se z njimi srečajo, odgovornost politikov. (STA)

Karl Erjavec spet omenja pogoje za nadaljevanje dela v koaliciji

ARHIV

AVSTRIJA - V državnem parlamentu

O državljski pobudi o manjšinah šele pomladi

DUNAJ/CELOVEC - Predvidoma šele spomladi 2014 bo novo izvoljeni državni zbor obravnaval državljansko pobudo Centra avstrijskih narodnosti (CAN) na Dunaju. To je sporočil predsednik centra Marjan Pipp, ki je ob enem poudaril, da pričakujejo tvorno pomoč nove državnozbornske poslanke, koroške Slovenke Angelike Mlinar iz stranke NEOS.

Kot je znano, je v začetku septembra delegacija Centra avstrijskih narodnosti predala predsednici zveznega parlamenta Barbari Prammer (SPÖ) potrebni 500 podpornih izjav za reformo restriktivnega Zakona o narodnih skupnostih iz leta 1976 oz 2011. Podpisniki pobude zahtevajo manjšinsko zakonodajo, ki bo ustrezala mednarodnim standardom. Osrednji zahtevi državljanske pobude pa sta pravna zagotovitev temelj-

nih pravic za vse avtohtone narodne skupnosti v Avstriji ter pravica ustanovitve javnopravnega zastopstva. Osnova predloga za novelo zakona pa je osnutek, ki ga je pod vodstvom nekdanje pravosodne ministrice Marie Berger in bivšega predsednika avstrijskega parlamenta Heinricha Neisserja izdelala skupina pravnikov.

Kot je zdaj povedal Pipp, je bila zahteva medtem dodeljena odboru parlamenta za peticije. Tam ga čaka širša obravnavna, pri čemer je predsednik Centra avstrijskih narodnosti optimističen, da bo - kljub še nedokončanim pogajanjem o novi vladi - parlament vzel v pretres tudi to zahtevo. Pri tem je seveda pozitivno, da je v tem odboru zastopana tudi koroška Slovenka Angelika Mlinar, ki zadevo kot pravnik tudi zelo dobro pozna, je še pristavil Pipp. (il)

SLOVENIJA - Preiskava zakoncev Janša in Jožeta Zagožna

Objavljeni tajni podatki dvignili veliko prahu

Z odredbo za finančno preiskavo naj bi preiskovalci v tajnosti preiskali in nato morebiti odvzeli premoženje nezakonitega izvora. Kljub izrecnim navodilom, da za odredbo zlasti preiskovane osebe ne smejo izvedeti, jo je v nedeljo dobil prvak SDS Janša, dan pozneje jo je na spletu objavil Politikus.si.

Kot izhaja iz objavljene odredbe, so se preiskovalci lotili predvsem premoženja, transakcij in na sorodnike prenesenega premoženja Janše in Zagožna, tudi v povezavi s primerom Patria. Tožilec specializiranega državnega tožilstva Stanislav Pintar naj bi sumil, da imata omenjena večje premoženje, kot pa so bili njuni prihodki v zadnjih 13 letih.

Na odredbo se je včeraj odzval tudi Janša, ki meni, da se veliko ljudi na tožilstvu očitno ukvarja s tem, kako bi ga udušili s »takšnimi in drugačnimi« postopki. A jim sporoča, da dušijo le slovensko demokracijo. Odredba naj bi po njegovih besedah temeljila na 3. členu zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. Po tem členu se postopek finančne preiskave izvede, če se v kazenskem ali predkazenskem postopku izkažejo razlogi za sum, da posamezne osebe razpolagajo s premoženjem nezakonitega izvora, katerega skup-

na vrednost presega 50.000 evrov. »V mojem primeru noben pogoj ni izpolnjen, zato gre za čisto zlorabo,« je dejal Janša. Janša je včeraj zatrdil tudi, da je izvor svojega premoženja letos dokazal na Davčni upravi RS (Durs) in da bi isto storil pred Komisijo za preprečevanje korupcije (KPK), če bi mu bilo to skladno z zakonom omogočeno.

Janševa izjava je po zagotovilih KPK v celoti neresnična, saj da Janša ni znal oziroma želel pojasniti izvora premoženja velike vrednosti. V postopku nadzora so mu zagotovili vse zakonske pravice, kar je s sodbo potrdilo tudi upravno sodišče. Prav tako, kot navajajo, ne drži, da je Janša svoje premoženje pojasnil Dursu.

Odzvali so se tudi na vrhovnem državnem tožilstvu in poudarili, da je objava dokumenta, ki razkriva uvedbo finančne preiskave po zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, neposreden in nedopusten napad na delovanje tožilca in tožilstva. Ne glede na pritiske in napade bo tožilstvo še naprej delovalo neodvisno in odločno v dobrobit pravne države, napovedujejo. Kot pravijo, tožilci svoje pristojnosti izvajajo zakonito in strokovno ter se ne opredeljujejo do posameznikov kot osebnosti, temveč do njihovih kaznivih dejanj. (STA)

Stoletnica izdaje prvega načrta Škocjanskih jam

MATAVUN- V promocijsko kongresnem centru Pr Nanetov'h v Matavunu bodo s proslavo počastili stoletnico izdaje prvega celovitega načrta Škocjanskih jam. Predstavili bodo slovenski prevod dela Friedricha Möllera Die Grottenwelt Von st. Canzian, publikacijo stoletnega pričevanja o Škocjanskih jamah in repliko stare table Radonetzovega razglednika v Mali dolini. Osrednja točka pa je predstavitev faksimila načrta Škocjanskih jam, ki ga je leta 1913 na podlagi Handkejevih in Marinitscevih predlog izdelal Anton Meeraus s pomočjo Adolfa Saula. Ob tej priložnosti bodo odprli razstavo Stoletna pričakovanja o Škocjanskih jamah. Program se se bo začel ob 17. uri. (O.K.)

Moldavec z nožem ubil sina in težje poškodoval ženo

REMANTZACCO (VIDEM) - Včeraj zgodaj zjutraj je 48-letni Moldavec Andrei Talpis z nožem večkrat zabodel svojega 19-letnega sina Jona, ki je zaradi ran umrl, in težje poškodoval ženo Elizabeto, ki jo zdravijo na oddelku za intenzivno nego v videmski bolnišnici. Po prvih podatkih, naj bi moški zgodaj zjutraj prišel domov pijan in naj bi po prepiru napadel ženo, sin jo je skušal braniti, to pa ga je stalo življenja. Storičla so aretirali policisti.

Serije tatvin na Koprskem osumljena Hrvat in Kosovar

KOPER - Policija je konec lanskega leta obravnavala večje število velikih tatvin na območju parkirnih prostorov trgovinskih centrov v Kopru. Policisti Policijske postaje Koper so z zbiranjem obvestil tatvin osumili 53-letnega državljana Hrvaške in 51-letnega državljana Kosova. Oba so decembra 2012 že obravnavali novogoriški policisti, za 51-letnika pa se je naknadno izkazalo, da se je izdajal za drugo osebo s ponarejenim osebnim dokumentom. Dokazali so jima kar 13 tatvin, ki sta jih zagrešila na območju Policijske postaje Koper, in še 23 tatvin, ki sta jih izvršila na drugih območjih. Storičla sta na parkiriščih namerno povzročila okvaro na vozilu oškodovanca (ponavadi je bila to izpraznjena pnevmatika), ali pa je eden od tatov pozornost žrtve preusmeril na domnevno hibo na vozilu. Tako se je oškodovanec, ki je bil v večini primerov starejša oseba, osredotočil nanj in na vozilo, medtem pa je drugi storilec iz vozila ukradel denarnice in torbice, so včeraj sporočili s koprskih policijskih uprav.

Italijan sam odkril tatu

POSTOJNA - Neki italijanski državljani je včeraj na avtocestnem počivališču Ravbarkomanda pri Postojni poklical policiste in jim sporočil, da je na priklopi nekega tovornega vozila delovni stroj za drobljenje kamena znamke Powerscreen (vreden skoraj 250.000 evrov), ki so mu ga ukradli z gradbišča v bližini Trevisa. Krajo je hitro opazil in ukradeni stroj s pomočjo GPS sistema našel na Ravbarkomandi. Delovni stroj naj bi na Kosovski skudi odpeljati voznik tovornega vozila, 38-letni državljani Srbije. Policisti so delovni stroj zasegli in ga s potrdilom vrnili lastniku. Po dogovoru bodo zadevo na preji vodili italijanski varnostni organi.

Popravek

V včerajšnjem zapisu o slovesnosti ob 32-letnici Kulturnega doma v Gorici in 70-letnice začetka izhajanja Partizanskega dnevnika je tiskarski škrat med nastopajočimi Martini Ferri pri priimku dodal še en r. Pravilno je torej Martina Ferri in ne Martina Ferri. Prizadeti in bralcem se za napako opravičujemo.

Preiskovalci raziskujejo izvor premoženja Janeza Janše

LJUBLJANA - V ponedeljek objavljen dokument o finančni preiskavi zakoncev Janša in pokojnega Jožeta Zagožna je včeraj razburil tako pristojne organe kot politiko. Vsi obsojajo zlasti odtokanje zaupnih informacij. Na specializiranem tožilstvu so priznali, da preiskava poteka, a da objavljeni dokument ni pristen. Janez Janša je odredbo označil za nezakonito.

RAZSTAVA - V Bottega del mondo 57 ilustracij Vesne Benedetič

Vesnine Živalice

Vesna Benedetič (druga z leve) ob odprtju razstave; v ozadju njene ilustracije

KROMA

Priznana slikarka in ilustratorica Vesna Benedetič razstavlja svoje novejšje izvirne ilustracije v trgovini Bottega del mondo v Trstu. Gre za izbor obsežnejšega sklopa podob, ki so nastale za zbirko pravljic. Avtorica tekstov Enrica Riccardi je priredila za tisk izredno zanimiv izbor klasičnih pravljic, v katerih nastopajo živali. Med njimi prepoznamo znana imena kot je Ezop z manj poznanimi pravljicami pa tudi imena kot je Leon Battista Alberti ali Leonardo da Vinci, ki sta za to zvrst ustvarjanja manj poznana. Pravljice so napisane v prozi ali v obliki pesnitve. Knjiga Le favole degli animali je izšla septembra v zbirki založbe Feltrinelli Gribaudo.

V dveh mesecih ustvarjanja je nastalo kar 57 dvostranskih ilustracij. Vesna Benedetič je vsako žival umestila v njeno značilno naravno okolje ter pri stilizaciji upoštevala posebnosti posameznih zvrsti. Živalski motivi in svet narave so tudi sicer glavni protagonisti njenih ilustracij. Tehnika akvarela dopušča umetnici ovrednotenje značaja posameznih barv, saj so le te nosilke globljih emocionalnih doživetij in sugestij. Prosojnost ter intenzivnost barvitosti dajeta poseben svetlobni žar. Mehki pasteli pa mestoma definirajo določene podrobnosti. Živalice prijaznih izrazov privabijo pozornost gledalca s svojimi mehko zaokroženimi oblikami in živahnimi barvami. Radovedno odkriva svet, ki jih obdaja ter obenem posebej človeške kreposti ter šibkosti.

Likovna interpretacija pisane besede dovoljuje doraščajočemu otroku, da goji predstaviteljnost in estetski čut. Celovit prikaz podobe pomaga bralcu, da se zelo hitro vživi v dogajanje, projicira se v protagoniste in preko njih intenzivno doživlja dogajanje. Tako beseda kot podoba se dopolnjujeta, da sinergično posredujeta otroku pomembna sporočila glede splošnih univerzalnih pojavov, ki spremljajo obstoj človeštva. Dejansko gre za zelo kompleksne vsebine, ki jih simbolična govorica pravljic s strukturo ilustracije primerno oblikujeta, da postanejo tako dostopnejše.

V časih, ko digitalni medij vse bolj prodira tudi na področje uporabne umetnosti, postajajo tradicionalni postopki prezamudni. Vesna Benedetič vztraja z likovno bolj pretanjeno govorico, čeprav terja od ilustratorja večji napor, saj so ritmi sistema vse bolj pospešeni.

Na naslovnici knjige kraljuje lev s svojo košato grivo in nas privabi v veselo družbo živalic: od zajčkov, mišk in žabic vse do žiraf, nilskih konjev do drugih domačih, gozdnih živali ali iz savane. Knjiga je lepo oblikovana in primerna za predšolske otroke, ima pa dejansko veliko povedati tudi odraslim, saj so klasični knjige, ki jih radi ohranimo na knjižnih policah. Vesna Benedetič ustvarjalno raste ter zna preko govoriče barv in oblik približati otroku svet

pozitivnih vrednot ter spoštovanja do narave na igriv način, ki mu daje občutek varnosti in zaupanja.

Razstava bo na ogled do jutri, 28. novembra, v trgovini Bottega del mon-

do v središču Trsta, od 3. decembra se seli na Kras, v Šempolaj, v prelepe prostore Štalce pri Slovenskem kulturnem društvu Vigred.

Jasna Merku

GLASBA - Simfonični koncert v tržaškem Verdiju

Korektna a plitva izvedba brez čustvenega valovanja

Uspeh koncerta je odvisen od velikega števila različnih faktorjev, predvsem pa sta pomembna sestava programa in kvaliteta izvajalcev: ko gre za simfonični koncert, igra dirigent ključno vlogo, kajti od njega je odvisna temperatura izvedbe, ne glede na sposobnost orkestra. Tretji simfonični koncert sezone Opernega gledališča Verdi v Trstu je bil zelo zgovoren primer zamujene priložnosti, saj je bil program zanimiv in lepo sestavljen, orkester dobro razporejen, dirigent Flavio Emilio Scogna (sicer dokaj uveljavljen skladatelj) pa daleč od tistega, kar si želimo od interpreta. To je bilo začutiti kmalu po uvodnih taktih Sigfriedove idile-Siegfried Idyll, ki so jih solisti tržaškega orkestra s koncertnim mojstrom Stefanom Furinjem z občutkom zaigrali, ko pa se blaga tema razširi na ves orkester, je muziciranje zgubilo čustveno valovanje in ostalo na ravni korektnosti, a plitve izvedbe. Škoda, kajti darilo, ki ga je Richard Wagner poklonil svoji drugi ženi Cosimi Liszt za rojstni dan ob rojstvu toliko pričakovanega moškega potomca Siegfrieda na božični dan 1. 1870, je čudovita skladba, polna nežnosti, pa tudi citatov iz opere, ki sestavlja znameniti Ring. Valovanje, tokrat kot opis razburkanega morja, ki obdaja Hebridske otoke, je prisotno tudi v Mendelssohnovi uverturi op. 26 Hebridski otoki, ki je znana tudi pod naslovom Fingalova jama, spomin na plovbo, ki je mladega komponista vznemirila tako zaradi nevarnosti kot zaradi lepote pokrajine. Tudi to partituro je dirigent izpeljal brez pravega občutka za nemirno romantiko, brez dinamičnih in agogičnih odtenkov, ki bi izvedbo oplemenitili z doživetim pristopom.

Pred Mendelssohnovo Uverturo smo poslušali noviteto, skladbo Ondanomala Vajont 9. oktobra 1963, ki jo je furlanski glasbenik Cristian Carrara spisal ob petdesetletnici tragedije, ki je prizadela vasice pod jezom Vajont. Partitura ima izrazit opisen značaj, kot filmska kulisa, ki najprej ustvari napeto statično pričakovanje, nato se ojači z velikim številom tolkal, ki ponazarjajo silovito uničujočo moč narave, ki je sicer bila posledica človeške malomarnosti. Brez drznih avantgardnih prijemov je glasba obeležila tragični dogodek, tragika pa je bila tudi protagonistka Simfonije v c-molu D 417, ki jo je Franz Schubert spisal, ko je bil star komaj devetnajst let. Sam skladatelj je izbral podnaslov, s katerim je že-

lel predstaviti svoj četrti simfonični opus: Beethoven mu je bil najpomembnejši vzornik s strogostjo arhitekture, ki se razvija z neizprosno logiko, Schubertova narava pa je nagibala k bolj lirski izpovedni obliki, ki zatrepeta z milino melodičnih lokov. Seveda ne manjka mrzličnega ritma, ki je posebno nabit v prvem in zadnjem stavku, vse te lastnosti pa so žal ostale na papirju. Scogna je izbral upočasnjeno tempo, še posebno za Menuet, ki je izgubil dunajski priokus in eleganco in nam podaril izvedbo, ki je bila sicer čista in profesionalno neoporečna, a glasbeno nezanimiva.

Naslednji koncert bo ponoven poklon Verdiju z znamenito Mašo, ki jo bo 17. in 18. decembra dirigiral Gianluigi Gelmetti.

Katja Kralj

GLEDALIŠČE - Sezona La Contrada v Trstu

Ljubezenska komedija, ki se ji pozna zob časa

V tržaški Bobbiovi dvorani je gledališče La Contrada ta konec tedna (zadnja ponovitev bo na sporedu noč, 27. novembra) svojim abonentom ponujalo novo postavitev uspešnice iz tridesetih let, in sicer komedijo Private Lives Noëla Cowarda z italijanskim naslovom Vite private, medtem ko je v slovenskem gledališču znana bodisi kot Ljubezenska bodisi kot Intimna komedija. Gre za zgodbo o dveh prepirljivih zakoncih, ki po petih letih ločitve med medenimi tedni z novim soprogom, za katere sta oba istočasno izbrala isti hotel, spoznata, da se pravzaprav ujemata le med sabo, saj so ostali za njun značaj preveč konvencionalni in dolgočasni. A si kljub temu ne moreta pomagati, da se ne bi prepirala in tepla.

Kot rečeno je bila komedija izredna uspešnica, kot marsikatero delo, ki ga je vsestranski briljantni angleški gledališčnik Noël Coward - začel je namreč kot igralec in je v svojih

delih marsikdaj nastopal v glavnih vlogah, bil je tudi gledališki producent in skladatelj - spisal med obema vojnama. Toda dandanes se komediji močno pozna zob časa, kar je morda še bolj izrazito v prevodih, v katerih tipični britanski humor nima tolikšne prodornosti.

Kakorkoli že, komedija, ki prikazuje štiri pripadnike višjega premožnega sloja, ki na svetu nimajo drugih skrbi kot to, kako najprijetneje zabiti čas, sloni na duhovitih in elegantnih dialogih o rahlo konfliktnih, spogledljivo žgečkljivih medsebojnih odnosih.

Italijanska postavitev v režiji Giovannija De Feudisa se drži elegantnosti izvirnika in britanskemu humorju daje le rahlo italijansko obarvanost. V glavnih vlogah prepirljivih zakoncev nastopata primerno elegantna Corrado Tedeschi in Benedetta Boccioni, nova zakonca dveh prepirljivcev igrata Elisabetta Madalari in Andrea Garinei. (bov)

Z leve spredaj: skladatelj Cristian Carrara in dirigent Flavio Emilio Scogna

FABIO PARENZAN

GRAFIČNI BIENALE - V Sarcellesu pri Parizu

Franko Vecchiet razstavlja tri grafike na temo okolja

Franko Vecchiet na 16. Mednarodnem grafičnem bienalu v Sarcellesu pri Parizu

V petek, 23. novembra, so v Sarcellesu pri Parizu odprli 16. Mednarodni grafični Bienale (16 Biennale Internationale de la Gravure), na katerem sodeluje s tremi grafičnimi deli na temo onesnaževanja okolja tudi tržaški slikar Franko Vecchiet. Kot

prejemnik velike nagrade (Grand prix) na tem bienalu leta 2009, je bil povabljen tudi v žirijo za podelitev nagrad, kjer je nastopil namesto umetnika Vladimirja Veličkovića, ki se ni mogel udeležiti del zaradi obolenosti.

Na bienalu v Sarcellesu, ki je gla-

vna tovrstna manifestacija v Franciji, sodelujejo umetniki iz 23 držav z vseh 5 celin. Odprtja v »Village de la gravure« so se udeležili francoski politični predstavniki, ambasadorji raznih sodelujočih držav, umetnostni kritiki in mnogi umetniki.

LJUBLJANA - Sodelovanje na lokalni in regionalni ravni preko online arhivskega sistema Mindoc

Slovenski časopisi na Koroškem dostopni v digitalizirani preobleki

Sodelovanje Inštituta za narodnostna vprašanja iz Ljubljane in Slovenskega znanstvenega inštituta iz Celovca

LJUBLJANA -. Včeraj je v Okrogli dvorani poslovnega centra TR3 v Ljubljani potekala prva multimedijška predstavitev čezmejnega projekta Mindoc (Manjšinski informacijski in dokumentacijski center – online arhivski sistem / Minderheiten-Informationen- und Dokumentationscenter – Online Archivsystem). Omenjeni projekt je v sodelovanju med Inštitutom za narodnostna vprašanja v Ljubljani in Slovenskem znanstvenem inštitutu iz Celovca nastajal od leta 2010 do letošnjega septembra.

»Za cilj smo si zadali krepitev čezmejnega sodelovanja na lokalni in regionalni ravni; krepitev kulturne identitete in izkoriščanje kulturnega potenciala obmejnih območij. Projekt je sicer nastal v avstrijsko-slovenskem sodelovanju a prepričana sem, da bi ta projekt lahko in moral delovati na vseh obmejnih področjih in tudi širše,« je v uvodnem nagovoru izpostavila Sonja Novak Lukanovič, direktorica Inštituta za narodnostna vprašanja (INV). Avguštin Malle, ravnatelj Slovenskega znanstvenega inštituta v Celovcu je v svojem prispevku podal zgodovinski oris obdobja pred in med drugo svetovno vojno, ko je na ozemlju Koroške izginilo ali bilo uničeno ogromno število slovenskega pisnega gradiva. »Sedaj je nekaj tega gradiva mogoče najti na različnih lokacijah od Celovca do Dunaja. Naš namen je bil, da ta material ne leži več po različnih arhivih, kjer je praktično neuporaben in nedostopen, temveč se odpre zainteresirani javnosti. Prav preko projekta Mindoc bo realiziran internetni dostop do tega gradiva,« je med drugim še povedal Avguštin Malle.

Danijel Grafenauer, vodja projekta (INV) je podrobno opisal projekt s katerim so digitalizirali več kot 200.000 strani iz časopisov in drugih publikacij. Predstavil je program OCR, s katerim je bilo prebranih in bibliografsko obdelanih več kot 70.000 člankov, od tega je bilo 2000 ključnih člankov dodatno opremljenih s povzetki v slovenskem in nemškem jeziku. »Od druge polovice 19. stoletja naprej so na Koroškem, večinoma neprekinjeno, izhajali časopisi, tedniki in druga periodika v slovenskem jeziku. Časopisi kot na primer Mir, Koroški Slovenec, Koroška domovina / Kärntner Heimat, Kronika, Naš tednik, Slovenski vestnik, Kladivo, Novice itd. so skozi desetletja vplivali na življenje slovenske etnične skupnosti na južnem Koroškem in kasneje tudi na razvoj celotne obmejne regije ob (jugoslovansko) slovensko-avstrijski meji. Večina tega fonda je sedaj že digitaliziranega,« je na predstavitvi še dejal Danijel Grafenauer.

Ob koncu predstavitve je Mirko Messner (vodja projekta SZI) predstavil še praktično delovanje online arhivskega sistema Mindoc. Poudaril je, da najmanjša enota v podatkovni bazi ni stran oziroma posamezna številka publikacije, temveč članek z besedilom v HTML-formatu. Uporabnikom je na voljo iskanje v polnem besedilu, preko vseh letnikov, shranjenih v podatkovni bazi Mindoc. Rezultat iskanja je torej članek oziroma so članki, tako faksimile kakor tudi besedilo, v rezultatu iskanja pa se nahaja tudi povezava na celotno številko publikacije v PDF-formatu. Ker se je v desetletjih spreminjalo pisanje imen oseb in krajev, je mogoče za iskanje člankov v besedilu vključiti tudi spisek sinonimov, ki deluje v ozadju procesa iskanja. »Projekt Mindoc zato ni zgolj preprosto projekt digitalizacije člankov; digitalizacija je bila le priprava za bibliografsko in besedilno obdelavo,« je pri tem še dodal Mirko Messner.

Skupinski posnetek izvajalcev čezmejnega projekta Mindoc

ROŠA

mov, ki deluje v ozadju procesa iskanja. »Projekt Mindoc zato ni zgolj preprosto projekt digitalizacije člankov; di-

gitalizacija je bila le priprava za bibliografsko in besedilno obdelavo,« je pri tem še dodal Mirko Messner.

GLEDALIŠČE - Stališče SKGZ

SSG ima vse pogoje, da postane pomemben povezovalac širšega obmejnega prostora

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza je mnenja, da obstajajo vsi pogoji, da bi Slovensko stalno gledališče v Trstu postalo pomemben povezovalac širšega obmejnega prostora, v katerem bi znalo na najprimernejši način uveljaviti slovensko besedo in kulturo ter ustvarjalo priložnosti za utrjevanje večjezičnosti kot skupnega bogastva območja med Alpami in Jadranom. Za to pa je potrebno usmeriti v ta proces vse sile in poiskati najprimernejše poti za njegovo realizacijo. Ravno tako je važno, da se premosti vse ovire, ki tako ali drugače zavirajo ta proces in šibijo vlogo SSG. Nadaljevati je treba na poti sinergij in sodelovanja tudi na krajevni ravni. S tem v zvezi je skupna predstavitev abonmajske sezone SSG in gledališča Rossetti v Ljubljani pokazala pomen takega povezovanja. Dobro bi bilo tudi, da bi prišlo tudi na nivoju manjšinskih gledališč (SSG in italijansko gledališče na Reki) do sistemskega sodelovanja in redne izmenjave predstav.

SKGZ z veseljem jemlje na znanje, da se je letos število abonementov povečalo, kar seveda pomeni, da ljudje cenijo ponujene predstave v letošnji sezoni, ki je zabeležila viden odmev z angleško dramo Plemena. Še posebej razveseljuje je dejstvo, da je abonma vpisalo veliko števil osnovnošolcev in dijakov nižjih in višjih slovenskih šol s Tržaškega in Goriškega, piše v tiskovnem sporočilu SKGZ.

Glede napovedi, da je vodstvo SSG razpisalo natečaj za imenovanje novega umetniškega vodje, je SKGZ mnenja, da bi bilo najprimerneje podaljšati mandat zdajšnji umetniški vodji do imenovanja novega upravnega odbora gledališča v začetku prihodnjega leta in temu prepustiti odločitev o imenovanju ekipe, ki bo skupaj z upravitelji soustvarjala vsebine v SSG.

CELOVEC - Obisk slovenskega ministra Židana

Na pogovorih z glavarjem Kaiserjem tudi o manjšini

CELOVEC - Slovenski minister za kmetijsko in okolje Dejan Židan se je pred dnevi mudil na uradnem obisku na Koroškem. Na vseh pogovorih je bil govor tudi o položaju slovenske manjšine na Koroškem, ki je bila prisotna tudi na skoraj vseh pogovorih. Ministra so mdr. spremljali državni sekretar z urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih, slovenski ambasador na Dunaju Andrej Rahten, generalna konzulka RS v Celovcu Dragica Urtelj, ter Vladimir Čeligoj, sekretar za mednarodno sodelovanje.

Na rečanju s koroškim deželnim glavarjem Petrom Kaiserjem in deželnim svetnikom Wolfgangom Waldnerjem in Rolfom Holubom je tekla beseda predvsem o ponovni oživitvi in nadgradnji t.i. kontaktnega komiteja med Slovenijo in Koroško s ciljem, da se postavijo prioritete v sodelovanju med sosedi. Prvo skupno srečanje na bi organizirali že februarja prihodnje leto. Tema pogovora so bile tudi poplave Drave novembra lani v Sloveniji, za katere so v določeni meri soodgovorne tudi avstrijske elektrarne (Verbund), ker so prepozno reagirale na obilne padavine.

Kaiser (levo) in Židan na srečanju

Srečanju na deželni vladi je nato sledilo srečanje s predstavniki Skupnosti južnokoroških kmetov in kmetov (SJK), Zveze Bank in Koroške kmetijske zbornice. Celodnevni obisk pa je minister Židan sklenil z obiskom Interesne skupnosti selskih kmetov ter z ogledom prasičjerejske kmetije predsednika Skupnosti južnokoroških kmetov in kmetov Štefana Domeja v Rinkolah. (il)

PIRAN - Obalne galerije Srečanje zadnjih pričevalcev z Borisom Pahorjem

KOPER - Ob izteku fotografsko-dokumentarne razstave Zadnji pričevalci, spomini na internacijo v fašističnih taboriščih, bo v petek ob 19.30 v Galeriji Loža gost pisatelj Boris Pahor. V pogovoru z njim bo avtorica razstave Saša Petejan poskušala zapolniti vrzel o poznavanju in priznanju italijanskih fašističnih taborišč in žrtev v domačem, evropskem in mednarodnem merilu. Prisostvovali bodo tudi primorski pričevalci, ki so se odzvali po ogledu razstave.

Tudi fotografsko-dokumentarna razstava Zadnji pričevalci je poskus zgodovinske in družbene umestitve internacije civilnega prebivalstva v fašistična koncentracijska taborišča med letoma 1942 in 1943. Razstava je rezultat sodelovanja novinarke Saše Petejan, fotografkinje Mance Juvan in zgodovinarke dr. Urške Strle. V Galeriji Loža so na ogled fotografije še redkih živčih internirancev, razstavljen je tudi izbor ohranjenih predmetov iz taborišč še do 1. decembra 2013.

Roša

LJUBLJANA - Italijanska manjšina na Knjižnem sejmu

Založba Edit prenovila svojo razvejano dejavnost

Ponudbo Edita sta predstavila Silvio Forza in Martina Gambos

LJUBLJANA - 29. Knjižni sejem, ki je žel velik uspeh, se je v ljubljanskem Cankarjevem domu začel s predstavitvijo knjižne bere Slovencev v Italiji, končal pa s predstavitvijo knjižnozaložniške dejavnosti Italijanov v Sloveniji in Hrvaški. O tem je govoril direktor osrednje manjšinske založniške hiše Edit Silvio Forza, ki je odgovarjal na vprašanja Martine Gambos. Vse je potekalo v slovenskem in italijanskem jeziku. Forza je predstavil načrte svoje založbe (Edit, ki ima sedež na Reki, izdaja tudi dnevnik La Voce del popolo), medtem ko je književnost italijanske narodne skupnosti v Cankarjevem domu na sejmu promoviral koprski kulturni-izobraževalni center Carlo Combi v sklopu evropskega projekta Jezik-Lingua.

Forza je poudaril, da je italijanska manjšina v Istri in na Reki, kot ostale narodno-jezikovne manjšine, v precepu med asimilacijo in zapiranjem vase (getizacija), zato je treba dobiti najbolj učinkovito pot za ohranitev jezika in kulture (to sta bistvena elementa narodnih skupnosti, je dejal ravnatelj Edit), ne da bi s tem manjšina odklanjala soočenje z »zunanjim svetom«. Krožek Combi, kot je poudarila Martina Gambos, je zelo zadovoljen nad pozornostjo, s katero so obiskovalci ljubljanskega Knjižnega sejma sprejeli knjige, ki jih izdaja italijanska skupnost. Forza je globoko prenovil Edit, vnesel je v dejavnost založbe nove vsebine ter povabil k sodelovanju nove in predvsem mlade avtorje, izboljšal je tudi celotno grafično podobo vseh publikacij. Predstavitev Edit je bila v sklopu sejemkega programa Društva slovenskih pisateljev.

GORICA - Danes predstavitev avtoceste A34 z Debora Serracchiani

Avtocesta dokončana, nedorečenosti ostajajo

Avtocesta A34, ki povezuje Vileš z Gorico, je v celoti prevozna že več kot en mesec, urejanje nove prometnice pa se je v resnici zaključilo šele v prejšnjih dneh, ko so delavci obnovili še 400 metrov dolg odsek ceste med štandreškim krožiščem in nekdanjo mejo s Slovenijo. Z ureditvijo ceste, ki je v občinski lasti, je torej italijansko avtocestno omrežje povezano s slovenskim, avtocesta A34 pa dokončana. Zato bodo danes dopoldne na sedežu družbe SDAG predstavili infrastrukturni ukrep, v katerega je bilo vloženih okrog 163 milijonov evrov. O novi avtocesti bodo spregovorili predsednica dežele FJK Debora Serracchiani, predsednik družbe Autovie Venete Emilio Terpin, goriški župan Ettore Romoli in predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. Poudarek bo predvsem na pomenu, ki ga ima nova avtocesta za goriško gospodarstvo, in na njeni vlogi v sistemu evropskih koridorjev.

Če je del na avtocesti konec, pa ostajajo nekatera vprašanja, ki so z njo povezana, še vedno odprta. »Gradnja velikih infrastruktur je seveda v interesu države in upamo, da se bo obrestovala. Kljub temu pa ne smemo pozabiti, da je gradbišče za naše občane imelo precej težke posledice, ki jih še vedno občutimo. Težave so povezane predvsem s protihrupnimi pregradami in stanjem občinskih cest, ki so bile v teh letih zelo obremenjene in bi jih bilo treba obnoviti. Zaman smo doslej čakali tudi na meritve hrupa. Upamo, da nas bodo pristojni prej ali slej uslišali,« je povedal Alessandro Fabbro, župan občine Fara, ki jo je s Sovodnjami gradnja avtoceste najbolj prizadela. »Avtocesta je popolnoma spremenila videz vasi. V zameno smo dosegli povezavo med Štradalto in Prvomajsko ulico, zemljišče, na katerem bomo uredili vrtec, in 300.000 evrov, ki nam jih je dežela namenila za javni park; iztržiti smo hoteli še marsikaj, glede na čase, v katerih živimo, pa smo verjetno lahko zadovoljni,« je povedala sovođenjska županja Alenka Florenin, ki računa, da se bo lahko v kratkem še enkrat sestala z avtocestnim koncesionarjem: »Na našem območju bi bilo treba poskrbeti še za nekatere malenkosti, npr. zamenjavo cestnega ogledala, ki so ga razbili med deli. Gre za drobnarije, za katere pa bi moralo poskrbeti podjetje Autovie Venete.« Floreninova je pred časom vodstvo avtocestnega podjetja pozvala tudi k upoštevanju zaščitnega zakona oz. vidne dvojezičnosti na območju Sovodenj, prvi odgovor pa je bil negativen. Na to temo je oktobra potekalo srečanje na prefekturi, kjer je na potrebo po postavitvi dvojezičnih tabel na sovođenjskem odseku avtoceste opozoril predsednik SKGZ za Goriško Livio Semolič. Novosti, pravi Floreninova, za enkrat še ni. »Zadeva se zdaj rešuje na višji ravni,« je povedala županja, ki se bo današnje slovesnosti udeležila, čeprav je vabilo - sicer na naslov sovođenjske redarke - prejela šele pred dvema dnevi, kar jo je presenetilo, saj gre za dokaj pomemben dogodek, ki pa ga organizatorji niso obelitali na veliki zvon.

Nerešeno - vsaj po mnenju predsednika združenja Skultura Marjana Bresciana - ostaja dalje vprašanje kolesarske steze, ki bi morala štandraž in Ulico Terza Armata povezovati z goriškim pokopališčem. Občina je sicer pred meseci že izdelala načrt, ki naj bi bil uresničen prihodnje leto v okviru evropskega projekta, Brescia pa meni, da le-ta ne sovпада s predlogom štandreške skupnosti, ki »na srečanje z načrtovalci čaka že od leta 2010.« (Ale)

Nova avtocesta

BUMBACA

GORICA - Občinski svet odobril rebalans

Šoli Trinko in Erjavac bodo prilagodili varnostnim predpisom

Šola v Ulici Grabizio

BUMBACA

V rebalansu proračuna, ki ga je goriški občinski svet odobril v ponedeljek, je predviden tudi denar za dve slovenski šoli. 350.000 evrov namerava občina vložiti v prilagoditev protipožarnim normam stavbe nižje šole Trinko v Ulici Grabizio (v prejšnjem triletnem načrtu je bilo sicer predvidenih 500.000€), 150.000 evrov pa je na voljo za štandreško osnovno šolo Erjavac. Uprava je dober del prihodkov, ki so povezani s prodajo družbe Iris (3.288.516€), dodelitvijo koncesije družbi SDAG za namestitve fotovoltaične naprave (80.000€) in prispevkom FJK za širitev wi-fi omrežja (10.000€), namenila obnovi cest in pločnikov (en milijon), obnovi teniških igrišč na Rojcah (100.000) ter sanaciji območja kazerni (150.000), nekaj denarja pa je na voljo tudi za zamenjavo oken in vrat štandreške telovadnice (70.000€). Gibanje 5 zvezd je predlagalo, da bi del denarja za pločnike namenili popravilu pokrite tržnice in domu Culot, za obnovo katerega je FJK napovedala milijonski prispevek, ostale skupine pa amandmaja niso podprle. (Ale)

ŠTEVERJAN - Sekcija SSK ima nov odbor

Skrbi jih reforma uprav

V ospredju dvojezično poslovanje občin, problem divjih prašičev in prihodnje volitve - Kritično o skupnem upravljanju občin

V Števerjanu je minuli teden potekal občni zbor krajevnih sekcije Stranke Slovenske skupnosti. Vodil ga je Simon Komjanc, ki mu je pri tajniških poslih pomagal Katja Dorni. Po uvodnih točkah sta dosedanj predsednik Milko Di Battista in tajnik Marjan Drufovka podala poročila o opravljenem delu.

Še posebno izčrpno je bilo tajniško poročilo, ki ga je Drufovka začel s spominom na počastitev 60-letnice ustanovitve Kmečke delavske zveze, nadaljeval pa z reformo krajevnih uprav v FJK in pomenom ohranitve samostojnosti števerjanske občine v tem okviru. Tretja točka je bila raba slovenskega jezika v javni upravi oz. dvojezično poslovanje občin, kjer se soočajo slovenske uprave z več težavami (npr. računalniškimi postopki v italijanskem jeziku). Dotaknil se je tudi afere v zvezi z na-

pisom »I love Collio«, pri čemer je povedal, da so bile polemike po njegovem mnenju odvečne in žaljive do Bricev, ter problema divjih prašičev, vprašanja slovenskih toponimov v Števerjanu in občinskih volitev, ki bodo v Števerjanu - tako kot v Dobrodo in Sovodnjah - prihodnje leto. »Kar se pa tiče paradnega konja stranke SSK o skupnem upravljanju naših občin na Goriškem, se je števerjanska sekcija že večkrat izrekla proti tej opciji. Ravno tako pa so števerjanski upravitelji vedno podpirali predloge o skupnem upravljanju na ravni države, dežele, pokrajine, občin, vedno v luči sodelovanja med samostojnimi in enakovrednimi subjekti. Sprašujem pa se, ali ima smisel danes sodelovati s subjektom, ki odkrito nasprotuje našemu samostojnemu nastopanju v občini Gorica, Trst in drugih večjih občinah naše dežele, oziroma s ka-

terimi ne uspemo uskladiti niti bistvenih strateških ciljev,« je bil kritičen Drufovka in podčrtal, da števerjanska sekcija odločno podpira Igorja Gabrovca, Maro Černic, Damijana Terpina in Julijana Čavdka. Sledili so pozdravi gostov, od števerjanske županije Franke Padovan in pokrajinskega tajnika SSK Čavdka do pokrajinskega predsednika SSO Walterja Bandlerja. Svoj pozdrav je prinesel tudi predstavnik SDS iz Brd Boris Šuligoj. Pred izvolitvijo odbora - Drufovka se je prejšnjemu zahvalil za plodno delo - je bila na vrsti razprava, v kateri so največ pozornosti posvetili bodočemu ustroju deželne krajevnice uprave in bojazni, da bodo postopoma ukinjene majhne občine.

Pri SSK napovedujejo, da bosta nov predsednik in tajnik števerjanske sekcije izvoljena na prvi seji obnovljenega odbora.

SOVODNJE - Občina

Društva bodo tudi letos dobila prispevke

Na dnevnem redu ponedeljkevega zasedanja sovođenjskega občinskega sveta je bilo več sklepov, ki se tako ali drugače tičejo vsakodnevnega življenja krajanov. Tako sta bila na primer soglasno sprejeta pravilnika, ki na občinskem ozemlju urejata hrupne dejavnosti oziroma posege na javnih površinah. Kdor bo želel vedeti, katere so maksimalno dovoljenje vrednosti hrupnih dejavnosti, kakšne omejitve in začasna odstopanja veljajo v občini, bo imel vpogled v nov občinski pravilnik. Po drugi strani pa se je uprava županje Alenke Florenin s sprejetjem pravilnika obvezala, da bo preverjala njegovo spoštovanje.

Drug soglasno sprejeti pravilnik ureja zasebnikovo poseganje v javne površine. Kdor se bo na primer želel priključiti sovođenjskemu vodovodnemu omrežju in bo v ta namen skopal luknjo v javnem cestišču, bo moral o nameri pravočasno obvestiti občino in plačati varščino. Če bo po končanih delih cestišče v istem stanju kot pred posegom, mu jo bodo seveda vrnil.

Sovođenjski svetniki in svetnice so sprejeli tudi varianto k splošnemu prostorskemu načrtu, ki omogoča razlastitev zemljišča v Rupi, na katerem bodo uredili protipoplavne nasipe. Na dnevnem redu pa je bilo tudi »zapečatenje« občinskega proračuna, saj je njegovo spreminjanje kot znano možno samo do 30. novembra. Občina ima zagotovljena sredstva, ki jih do konca leta potrebuje za kritje vsakodnevnih storitev (kot je na primer gorivo za šolabus), zato je lahko v rebalans vključila tudi tista za kulturne in športne dejavnosti ter za socialno koristne delavce. Kot poudarja županja, so se potrudili, da bi prispevki ostali v primerjavi z lanskim letom nespremenjeni, »saj gre za neko spodnjo mejo, pod katero se ne želimo spustiti«. Nespremenjena je ostala tudi skupna vsota, 9.000 evrov, ki jo bodo med društvi razdelili na tradicionalnem novoletnem koncertu (12. 1. 2014). Zadovoljna je tudi, da je uprava uspelo zagotoviti sredstva za nov projekt, namenjen tako imenovanim koristnim delavcem, »saj je to edini način, s katerim lahko občina pomaga ljudem v dopolnilni blaginji in si po drugi strani zagotovi delovno silo«.

Občinski svet je tudi pooblastil upravo za nakup nekdanjega nogometnega igrišča v Prvomajski ulici, ki je preurejeno v občinski parkirišče. Občina sicer že brezplačno upravlja zemljišče, želela pa bi, da bi bilo tudi formalno njena last (lastnik je namreč goriško podjetje Alpe). Letos so italijanskim občinam zakonsko prepovedali nakup nepremičnin, v Sovodnjah pa upajo, da jim bodo z novim letom to omogočili.

In še davek Tares, okrog katerega vlada v Italiji velika zmeda in nedorečenost. Sovodenjska občina je med tistimi, ki so letos ohranile ta davek na odvažanje odpadkov. Rok za plačilo tretjega obroka bi moral zapasti 30. novembra, a ga je občinski svet podaljšal, da uradom omogoči pripravo novih ustreznih položnic. Občani naj bi jih v prihodnjih tednih prejeli na dom, marsikaj pa bo odvisno od skupne davčne službe v Krmini, ki je po županjinah besedah pod izrednim delovnim pritiskom. (pd)

NAŠ INTERVJU - Jezikoslovka in znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgič

Veliko damo na slovensko kri, malo na znanje slovenščine ...

Direktorica Slovika
Matejka Grgič in
dvojezični napis
v Štandrežu

ARHIV

Kakšno vlogo lahko odigra jezik v marketingu? V kolikšni meri smo pripravljeni slovenski jezik uporabljati v napisih, ki jih razobešamo v svojih trgovinah ali gostilnah? Na ta in podobna vprašanja smo skušali odgovoriti z jezikoslovko in znanstveno direktorico Slovika Matejko Grgič.

Pred tedni je goriško javnost razdražila polemika o števjerjanskem »muralessu« I love Collio. Kakšno mnenje ste si kot jezikoslovka ustvarili okrog tega napisa in istoimenske znamke?

O tej polemiki kot o večini zamejskih polemik ne bom govorila, ker se mi zdi, da so bolj snov za psihiatra kot za jezikoslovca. Če pa se omejim na vsebino, me vedno preseneča, da jezik pri nas ni še postal marketinška dodana vrednost. Po svetu se jezik dejansko uporablja tudi za marketinške namene, z jezikom damo etiketo nekemu proizvodu. Tudi v času, ko so postali lokalni elementi in povezovanje s prostorom - bog ne daj teritorijem - moderni, pa jih mi ne izkoristimo.

Na novoletni tržnici v Bocnu, ki privablja ogromno turistov iz severne Italije, recimo nekatere stvari promovirajo z jezikom: knödel so knödel in tudi če zanje obstaja italijanski izraz canederli, se ljudem zdi nemško ime strašno »fensi«. Drug tak primer, čeprav zelo različen, so kitajske restavracije pri nas. Kdorkoli tja gre, pričakuje, da bodo na jedilniku natisnjeni tudi čudni grafemi, ki jih nihče med nami ne razume, ampak se nam zdi fajn, da je nekaj zapisano v baje kitajščini.

Mislím, da bi se morali tudi mi posvetovati z nekom, ki je ekspert za marketing in se je že ukvarjal s tem vprašanjem. Po mojem mnenju bi bila znamka I love Collio-Brda zanimivejša tako v Sloveniji, kjer imajo italijanska vina nek imidž, kot za Italijane, ki že imajo razne Colli Euganei, Colli Berici, kjer proizvajajo vina vseh vrst, in bi torej znamka Collio-Brda izstopala zaradi svoje drugačnosti.

Sociolingvisti trdijo, da jezik ohranjamo, če je zadoščeno trem pogojem: da ga ljudje poznajo, da imajo do njega lojalni odnos in da imajo dovolj priložnosti za rabo. Kakšen odnos do jezika ima slovenski lekarnar ali frizer, ki izobesi samo italijanski napis?

Če odprem frizerski salon, moj cilj ni ohranjanje slovenskega jezika, ampak pridobivanje strank, ki jih bom česala. Zaveštno ali podzavestno je prisoten, ne vem, če bi rekla strah, vsekakor pa prepričanje, da bomo imeli več strank, če bomo imeli enojezičen napis. Drugi pa mislijo, da število strank vsaj ne bo upadlo, če bodo imeli dvojezičen napis. Bolj kot o odnosu, govorimo o neki percepciji.

Bi pa ohranjanje jezika ločila od njegovega razvijanja. Zato, da ohranimo nek jezik, so res dovolj ti trije pogoji ... to pa pomeni, da bomo čez dvesto let govorili tako slovenščino kot jo danes, oziroma sklepamo, da bo vedno bolj podobna italijanščini.

ni: to ne bo več slovenščina, ampak »italvenščina«, ki bo podobna rezijanščini in bo pričala o jezikovni pestrosti naše dežele. Morda bomo naredili tudi Interreg projekt z Rezijani, ki se bo imenoval Jezik - Lingua 15 ... Seveda se lahko odločimo, da hočemo v to smer, to je ena od možnih izbir, ki je ne bom komentirala z etičnega in moralnega vidika. Če pa želimo razvijati neko sporazumevalno sposobnost v slovenskem jeziku, ki naj bi bila vzporedna s sporazumevalno zmožnostjo v osrednji Sloveniji, potem mora biti naš cilj, da se bomo čez 200 let sposobni sporazumevati brez tolmača. Za to pa potrebujemo tudi četrti pogoj: nujno, da danes govorimo in pišemo v splošnem slovenskem jeziku, ki je lahko pogovorni, knjižni, birokratski, ampak razvit vzporedno s slovenskim kulturnim prostorom. Če tega nimamo, je posledica, ki jo predviči vsak zelo povprečen jezikoslovec, ta: jezik, ki se odcepi od nekega jedra, se počasi oblikuje v narečje, to pa postane vseprisotno. Skupina se bo kmalu identificirala samo s tem jezikom in bo začela trditi, da to ni več slovenščina ...

Kako preprečiti ta črni scenarij?

Splošni sporazumevalni jezik, ki je pri nas najbolj obubožan, knjižni jezik, strokovni jezik ... vse naj postane nujna. Nujno mora postati, da se znamo okoliščinam primerno pogovarjati: lahko govorimo v nekem slengu, žargonu, ne zagovarjam purizma jezika, zagovarjam pa sposobnost, da se v različnih okoljih v osrednji Sloveniji sporazumevaš na nek sprejemljivo uspešen način. Če greš na SAZU, govorimo o enem jeziku, če greš v gostilno, govorimo o drugem jeziku. Ampak, če ne veš, kaj je krača in kaj cvetača, bo težko tudi v gostilni ...

V ta namen si je treba omisliti celo vrsto akcij. Na Sloviku recimo vsako leto pošljemo nekaj dijakov na izmenjavo v Ljubljano. Ne zato, ker bi bile šole v Ljubljani boljše ali slabše, ampak predvsem zato, da se dijaki znajdejo v okolju, v katerem jih, če rečejo »mi manjka caricabatteria«, živ krst ne razume in so torej prisiljeni usvajati neke jezikovne znanja, ki jih tu pri nas ne bi (v tem primeru besedo polnilec; op. nov.). Zakaj? Ker mi vsi razumemo nekoga, ki reče mi manjka caricabatteria. Ljudje imamo že toliko dela, da se ne učimo nekaj, za kar slutimo, da nam ne bo rabilo. Ampak če se hočem zares naučiti angleščine, moram za dve leti v Anglijo: podobno velja za Nemčijo, Francijo ... samo za Slovenijo ne.

Kako lahko to nujno spodbudimo?

En element so lahko poslovne priložnosti, ki jih imamo s Slovenijo. Zavedati se moramo, da se bomo morali pogajati na zelo visoki ravni. Zato, da se lahko pogovarjaš tudi o niansah, dodatkih, ki lahko prevesijo tehtnico na eno ali drugo stran, moramo imeti visoko razvite jezikovne sposobnosti. Pridobivanje kupcev iz Slovenije je drug tak element. Treba pa je tudi osveščati ljudi, jih opozoriti na možnost službe v Sloveniji. Ampak če pošlješ curriculum v za-

mejščini, je v ostri konkurenci manj verjetno, da te bodo vzeli v službo ...

Se vam zdi, da ima naša skupnost posluš za tovrstno razmišljanje?

Mislím, da ga nima dosti. Po eni strani je bil vedno poudarek na ohranjanju jezika, čeprav je to oksimoron: jezik je nek sistem, ki se stalno razvija in ga dejansko ne moreš ohraniti. Če bi slovenski jezik ohranjali, bi se danes vsi govorili kot neznani avtor Brižinskih spomenikov. Po drugi strani opažam, da je zelo pogosto poudarek na tem, da se čutimo Slovence, če govorimo malo boljše ali slabše, pa ni tako pomembno. Veliko damo na kri, na to, da so starši in nonoti Slovenci: da znamo vedno manj slovenskih besed, ni bistveno.

Slovenci, ki v trgovini ne vidijo slovenskega napisa in prodajalca ne poznajo, pogovor načnejo v italijanščini. Kakšen pomen ima vidna dvojezičnost?

Velik, ne smemo pa misliti, da bomo ves problem rešili z vidno dvojezičnostjo. Javne uprave lahko dajo pomemben signal, prav tako je na privatni, podjetniški, trgovski ravni zelo pomembno, da imamo čim več vidne dvojezičnosti. V ta namen bi lahko tudi stanovska združenja pripomogla s kako posebno akcijo, da bi se te zadeve promovirale, spodbujale in usmerjale. Ljudje, ki pridejo v lekarno in vidijo tablico »v tej lekarni govorimo tudi slovensko«, bi se mogoče pogovarjali v slovenščini.

Dijaške izmenjave so hvalevredne, kako pa dosežemo širši krog dijakov?

Na različne načine, na primer z drugačno metodologijo poučevanja slovenščine. To poteka danes na stopnji poučevanje slovenščine kot prvega in edinega jezika. Ta metodologija predpostavlja, da otrok že pozna jezik: v šolo pride, da osvoji branje in pisanje ter knjižni in strokovni jezik, medtem ko splošno sporazumevalni jezik pridobi že v vsakodnevnem življenju. Dejansko v našem okolju temu ni tako. Naše živ-

ljenje zunaj šolskega kroga poteka večkrat v italijanščini.

V državah, kjer se s problemom priseljencev in različnih skupnosti soočajo že davno, so izdelali metodologije, ki so nekako srednja pot med prvim, maternim jezikom, in tujim jezikom. Namenjene so poučevanju jezika v specifičnem okolju kot je manjšinsko. Naše šole bi se lahko opremile s poukom slovenščine po tej metodologiji: ne vem, v kateri obliki, to je tudi stvar zakonodaje in drugih elementov, ki so v igri.

Še vedno si tudi ne razlagam, zakaj se 99% naših dijakov ne vpiše na univerzo v Sloveniji. Veliko se jih sicer res, ampak mislim, da bi se morali vsi, z izjemo pravnikov in računovodij, ki morajo poznati italijansko zakonodajo: statika in filozofija pa se v Sloveniji in Italiji ne razlikujeta.

Predvsem bi morali v Sloveniji študirati bodoči učitelji in profesorji

To bi moralo biti obvezno. Kako se to da zakonsko urediti, ne vem, ampak naši politični predstavniki bi morali izglasovati tak zakon.

Če bi bilo jezikovno znanje naših zdravnikov, novinarjev, profesorjev dobro, pa mladim najbrž ne bi bilo treba hoditi v Slovenijo.

Seveda. Če bi desetkrat slišali »tu imate napotnico«, bi namesto »impegnative« začeli avtomatično uporabljati ta izraz. Večje izmenjave v obe smeri bi bile zelo hvalevredne, tudi recimo med novinarji, ki bi nekaj tednov delali v uredništvih osrednjih slovenskih medijev, istočasno pa bi novinarji iz Slovenije k nam prinašali svoje izraze.

Na vseh področjih rabimo stalen pretok, ki ga pri nas ni. Če slišim igralca slovenskega društva, ki reče »pasaj mi balo«, potem nismo z vidika razvoja slovenskega jezika naredili nič. Tudi če ima slovenske starše in nonote in je zato 100% Slovenec ...

Poljanka Dolhar

Poklon Primožu Beblerju

V novogoriškem Slovenskem narodnem gledališču pripravljajo v soboto ob 18.30 na velikem odru poklon spominu režiserja Primoža Beblerja, ki je preminil prejšnji teden. Žalna knjiga bo odprta do 7. decembra v avli SNG Nova Gorica od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter v času predstav. »Hvaležni smo, da smo lahko doživljali gledališče v svetlobi njegovih misli in strasti,« sporočajo iz gledališča. (km)

V Štarančanu Attilio Bolzoni

Znani novinar dnevnika Repubblica in tednika Espresso Attilio Bolzoni bo danes nastopil v Štarančanu. Ob 20.30 bo v tamkajšnjem gledališču spregovoril o svoji knjigi Uomini soli, ki jo je posvetil Borsellinu, Falconeju in drugim mafijским žrtvam. Predvajali bodo tudi istoimenski dokumentarec.

Viljem Černo v galeriji Ars

Katoliška knjigarna v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo in Feiglovo knjižnico vabi na predstavitev pesniške zbirke: Viljem Černo - Ko pouno noči je sarce / Ko polno je noči srce / Co plen di gnot al è il cùr / Quando pieno di notte è il cuore. Novo štirijezično zbirko pesmi bo predstavil Jakob Müller, ki je knjigo tudi uredil. Predstavitev bo jutri ob 17. uri v galeriji Ars na Travniku.

O habsburški mornarici

V knjigarni Ubik bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Mediterraneo imperiale, ki jo je Roberto Coaloa posvetil zgodovini habsburške mornarice. Z njim se bo pogovarjala Tjaša Dornik.

Forum mladih: zbirajo prijave

Mladi in predstavniki mladinskih združenj imajo samo še do 30. novembra čas, da se prijavijo v Pokrajinski forum mladih. Potrebna dokumentacija je na voljo na spletni strani www.provincia.gorizia.it.

TRŽIČ - Znani igralec Marco Paolini sprejel protestnike

»Če bi vedel, ne bi sprejel pokroviteljstva družbe A2a«

Paolini posluša delegacijo protestnikov pred tržiškim gledališčem

CV

Okrog trideset predstavnikov tržiških in goriških odborov, ki se vztrajno borijo proti uvedbi obratovanja na premost v termoelektrični centrali A2a, je v ponedeljek zvečer nenapovedano demonstriralo pred tržiškim občinskim gledališčem. Tu je bil na sporedu najnovejši gledališki projekt Marca Paolinija, prepričljivega interpretata tako imenovanega »civilnega gledališča«. Tokratna pred-

stava nosi naslov »Verdi, narrar cantando«, tržiške okoljevarstvenike pa je zmotil logotip, ki se je pojavil na njenih plakatih: logotip družbe A2a, ki je občini namenila 48.000€ za delovanje gledališča. Od tu zamisel za protest in želja, da bi Paolinija, ki je z marsikatero svojo predstavo že opozoril na brezbriznost velikih industrijskih koncernov, seznanili z namerami te družbe in onesnaženim zrakom, s katerim

morajo že danes sobivati prebivalci širšega goriškega prostora.

Paolini jim je pred predstavo res prisluhnil in jih spodbudil, naj vztrajajo v svoji bitki. Dejal je, da ni vedel, da je družba A2a »sponzor« njegove predstave: če bi vedel, pokroviteljstva ne bi sprejel.

Protestnike sta pred tem sprejeli tržiška županja Silvia Altran in kulturna odbornica Paola Benes.

VIPAVA - Gradnja nove čistilne naprave in kanalizacijskega sistema

Do čistejše Vipave z evropskim denarjem

S pomočjo dobrih 6 milijonov evrov vrednega projekta, katerega delno sofinancira Evropska unija, bodo v občini Vipava poskrbeli za čistejšo reko Vipavo. Projekt bo zaključen do leta 2015, z njim bo občina uredila čiščenje in odvajanje odpadnih voda in izboljšala celotno stanje kanalizacijskega sistema.

V Vipavi se nahajata mlekarna in vinska klet, ki sta precej specifični z vidika obremenjevanja obstoječe čistilne naprave. Ta je bila zgrajena že pred desetletji. Najprej je bila namenjena čiščenju tehnoloških odpadnih vod. »Nato je prišlo do odkupa te čistilne naprave, nanjo smo pričeli priključevati komunalne odplake iz Vipave in okoliških krajev. Kmalu se je ugotovilo, da obstoječa čistilna naprava ni dovolj zmogljiva, da bi nanjo lahko priključili vsa naselja v občini Vipava,« pojasnjuje Božidar Lavrenčič, svetovalec za gospodarstvo, okolje in prostor na Občini Vipava.

Projekt odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Vipave – sklop 1 zajema izgradnjo nove centralne čistilne naprave Vipava s kapaciteto 6.000 populacijskih enot ter izgradnjo manjkajočega sistema fekalne kanalizacije v aglomeraciji Vipava. Poleg tega pa še izgradnjo povezovalnega kanala v dolžini skoraj pet kilometrov od aglomeracij Orehovica in Podbreg do obrtne cone Vipava, ki bo v sklopu projekta povezal navedeni aglomeraciji ter del naselja Podnanos na centralno čistilno napravo Vipava, v nekaj naslednjih letih po zaključku projekta pa tudi preostali del naselja Podnanos s preostalimi zaselki. Investicija zajema tudi izgradnjo oziroma rekonstrukcijo približno 1,37 kilometra dolgo padavinsko kanalizacijo ter obnovu 800 metrov vodovoda. Po zaključku projekta bo v aglomeraciji Vipava vsaj 95

Reka Vipava v Vipavi

KM

odstotkov populacijskih enot priključenih na javno kanalizacijo in centralno čistilno napravo.

»To bo nova, biološka čistilna naprava, ki bo vsebovala vse stopnje čiščenja,« zagotavlja Branko Potočnik iz podjetja CID čistilne naprave, ki bo gradilo vipavsko. »Se pravi, da bo izpusit iz čistilne naprave ustrezal kakovosti, ki je določena, da jo lahko spuščamo v reko Vipavo. To pomeni, da bomo imeli tako mehansko kot sekundarno in terciarno čiščenje – se pravi še odstranjevanje vseh organskih spojin in odstranjevanje vseh nutrientov – dušikovih in fosforjevih spojin. Takšna voda je primerna za izpusit v reko.« Terciarnega čiščenja obstoječa čistilna naprava ni omogočala, torej bo to novost. »Tako je. Gre za biološko odstranjevanje dušikovih spo-

jin, z dodatkom kemikalije pa še za obarjenje fosforja. To so nutrienti, zaželeni za alge in druge rastline v okolju in v rekah, zato se tam začnejo razraščati. Tega sedaj ne bo več, zato bo reka Vipava lepša,« dodaja Potočnik. Stara čistilna naprava, ki ima zmogljivost 10.000 populacijskih enot, bo ostala v uporabi za čiščenje tehnoloških odplakov vinske kleti in mlekarne v Vipavi.

Projekt bo torej lokalnim prebivalcem zagotovil višjo kakovost bivanja, izboljšanje zdravstvenega stanja, celotnega stanja kanalizacijskega sistema odvajanja in čiščenja odpadne vode, več kot 300 prebivalcem pa bo omogočena priključitev na javni kanalizacijski sistem.

»Z novo investicijo bomo uredili sistem čiščenja odpadnih vod, ki so doslej obremenjevale reko Vipavo, sicer pa je Občina Vipava dobro opremljena s kanalizacijskim sistemom,« poudarja vipavski župan Ivan Princes.

»Ta projekt je bil sicer zasnovan kot skupen projekt več občin: Nove Gorice, Renče – Vogrsko in Miren – Kostanjevica. Ker pa aktivnosti niso potekale dovolj hitro – na vseh občinah projekti niso bili pripravljeni dovolj hitro, smo se v dogovoru z ostalimi občinami odločili, da gremo naprej sami,« pojasnjuje Lavrenčič.

Gradnja se je že pričela v tem mesecu. Kohezijski sklad Evropske unije bo za investicijo prispeval 3,2 milijona evrov, država 566.000, občina Vipava pa 2,3 milijone evrov. »Za to investicijo bomo v letu 2014 prvič zadolžili občino, in sicer za 900.000 evrov. V prihodnjem letu načrtujemo za 12 milijonov evrov investicij, največja je prav ta čistilna naprava, druga je obnova Lanthierijevega dvora, tretja obnova vaškega jedra v Podnanosu, ter sanacija ceste na Nanos,« našteva Princes.

Katja Munih

NOVA GORICA Predlagajo lokalno hranilnico

Forum za Goriško je te dni na predsednico slovenske vlade Alenko Bratušek naslovil odprto pismo. V njem se zavzemajo za vzpostavitev ene sistemske banke v Sloveniji in ne treh državnih sistemskih bank ter za vzpostavitev lokalne hranilnice.

»V EU je 130 sistemskih bank za 400 milijonov prebivalcev, torej ena sistemska banka na 3 milijone prebivalcev. V Sloveniji primerjalno potrebujemo kvečjemu eno sistemsko banko in ne treh državnih sistemskih bank NLB, NKBM in Abanko, ki so iz nas, zaradi političnih napak v letu 1994, napravili reveže,« piše predsednik Foruma za Goriško Boris Nemec. »Naše drobno gospodarstvo, obrtniki, podjetniki, inovatorji nimajo več ustreznega bančnega sogovornika, ki bi poznal lokalne razmere in bil zainteresiran za razvoj Goriške regije, saj se vaše državne sistemske banke ukvarjajo predvsem z velikimi posojili in dolгови ter raznovrstnimi finančnimi projekti. Na Goriškem potrebujemo lokalno banko oz. hranilnico in posojilnico in prepričani smo, da enako velja tudi za Maribor. Še posebej nedopustno je, da država siromašni območja v korist centralizma na osi Maribor-Ljubljana-Koper. Ponovno moramo uveljaviti policentrični razvoj Slovenije, da bi lahko prišli iz hude družbene in ekonomske krize.« Vladi predlagajo naj državno NKBM ponovno razdeli na dve lokalni banki oz. posojilnici in hranilnici, to je na Goriško hranilnico in posojilnico ter na Mariborsko hranilnico in posojilnico. »Tako boste zagotovili pogoje za ponovni vzpon gospodarstva, ki bo zraslo iz drobnega podjetništva, tudi s svetovanjem in pomočjo lokalnih bank, v zdravo in napredno izvozno usmerjeno industrijo. Take nove lokalne banke zagotovo v prihodnosti ne bodo breme davkoplačevalcem, saj bodo morebitne slabe odločitve nosili njihovi lastniki sami, kar ni slučaj v primeru velikih državnih sistemskih bank,« zaključuje Nemec. (km)

PEVMA - V 72. letu starosti

Svoje najdražje je zapustil Walter Sosol

V Pevmi, Gorici in okolici je včeraj odjeknila žalostna vest, da je po daljši bolezni preminil Walter Sosol. Zaradi znakov hude bolezni so ga pred nekaj meseci iz domače Pevme, kjer je prebival, prepeljali v goriško bolnišnico, toda vsa prizadevanja zdravnikov, da bi mu vrnilo zdravje, so bila zaman. Priljubljeni Walter je preminil v noči od ponedeljka na torek, star 72 let.

Pokojnik je bil rojen 28. marca 1941 staršema Karlotu Sosolu iz Pevme in Jerici Hlede iz Števerjana. Walter je bil prvo-rojenec, družina pa si je dom uredila v Pevmici. Že takoj po rojstvu so njegovega očeta mobilizirali in je le občasno prihajal domov. Zaradi protifašističnega delovanja je bil oče Karlo zaprt v rimskem zaporu Regina Coeli, po razpadu fašizma pa se je vključil v partizanske vrste. Medtem se je rodila tudi hčerka Nadja, tako da je morala mama Jerica sama skrbeti za dva majhna otroke. Takoj po vojni se je zakoncem rodil še sin Marjan, kasnejši občinski svetnik.

Pokojni Walter je osnovno šolo obiskoval v Pevmi, nižjo srednjo šolo pa v Gorici. Že mlad se je zaposlil v obrtniškem inštalaterskem podjetju, ki ga je vodil Walterjev sovaščan Nini Roset. Tam se je izučil za vodnega in električnega inštalaterja, obrt, ki jo je opravljal dolga leta, vse do odhoda v pokoj. Že konec šestdesetih let sta Walter in njegova žena Ada odprla lastno inštalatersko dejavnost z dobro založeno trgovino z električnimi in hidravličnimi ar-

WALTER SOSOL

tikli. Trgovina in sedež podjetja sta še danes na goriškem Travniku, vodi pa jo Walterjev sin Albert. Sošolova trgovina je bila poznana daleč naokrog, saj so jo poznali ne samo na Goriškem, temveč tudi v domala vsej Sloveniji.

V petdesetih in šestdesetih letih so si Walter in celotna družina zelo prizadevali za pevmsko prosvetno društvo Naš prapor. Družina je tudi skrbela za urejenost prosvetne dvorane »Pri Perkavih«, ki je danes žal ni več.

Pokojni je bil veliko let član krajevne sekcije VZPI-ANPI, on in drugi družinski člani so bili tudi raznašalci Primorskega dnevnika. Walter se je rad vključeval v najrazličnejše družbe in vselej je s svojim značilnim gromkim glasom poživil sleherni okolje. Pogrešali ga ne bodo le domači, manjkala bo tudi številnim znancem in prijateljem, ki jih je pokojni imel kar veliko. Pogreb bo jutri, 28. novembra, ob 9. uri iz kapelice goriške bolnišnice v cerkev v Pevmi. Sledila bo upepelitev. (vip)

GORIŠKA - Prihaja sezona dihalnih obolenj

Za cepljenje proti gripi se na obeh straneh meje odloča (pre)malo ljudi

V Italiji je cepljenje za upokojece brezplačno - V Sloveniji se je lani cepilo le 4,4% prebivalstva

December je na vratih, z njim pa tudi zima in z njo povezana obolenja. Na novogoriškem Zavodu za zdravstveno varstvo opazajo, da se, tako na Goriškem kot na ravni države, proti gripi cepi malo ljudi. »Precepljenost je slaba, lani je bila v splošni populaciji v Sloveniji 4,4-odstotna – kar je zelo slabo. Tudi na Goriškem ne izstopamo iz tega povprečja. V tarčni populaciji nad 65 let je bila 16,8-odstotna. Še veliko moramo delati na tem. Nizka je tudi precepljenost med zdravstvenimi delavci, lani je bila 11-odstotna,« pravi Mario Fafangel iz novogoriškega Zavoda za zdravstveno varstvo. Cepljenje stane 12 evrov, starejši nad 65 let zanj odštejejo 7 evrov. Kot pravi Fafangel na omenjenem zavodu glede cepljenja ne beležijo povpraševanja iz Italije.

Sedaj je tudi primeren čas za cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu – bolezni, ki jo prinašajo klopi. »Letos smo imeli do danes 7 primerov okužbe, lani 3. Ta nihanja so še v normalnih mejah, je pa okužba prisotna in tveganja so dejanska. Ljudje se na cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu vedno bolje odzivajo. Največji trd oreh je ekonomski vidik: cepljenje je samoplačniško in precej drago. En odmerek stane čez 30 evrov, v prvem letu pa jih je treba tri. Prva revakcinacija sledi po treh letih, sledeče pa na pet let,« dodaja Fafangel.

Kaj pa v goriški pokrajini? Tu se je kampanja za cepljenje proti sezonski gri-

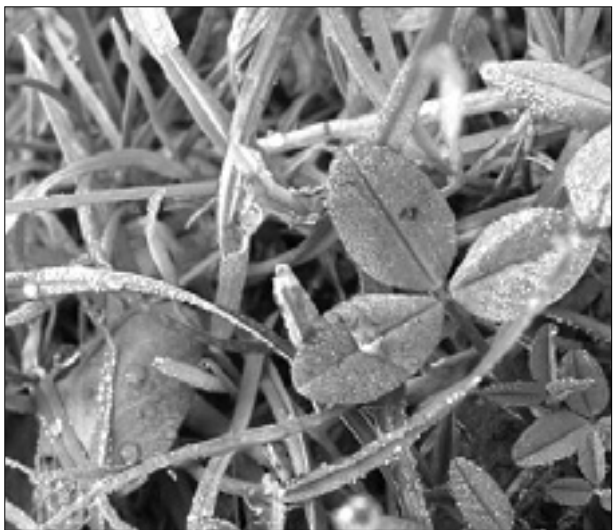
pi začela 30. oktobra. Tako kakor vsako leto je namenjena predvsem rizičnim skupinam ljudi, in sicer zlasti tistim, ki bi jim obolenje povzročilo resne težave ali jim celo ogrozilo življenje. »V evropskem centru za nadzor nad boleznimi ocenjujejo, da v Evropski uniji vsako leto umre zaradi gripe 40 tisoč ljudi. Pri 90 odstotkih primerov gre za smrt oseb z več kot 65 leti. Zato je cepljenje čim večjega števila pripadnikov rizičnim skupinam zelo pomembno,« opozarja Gianni Cavallini, ki pri goriškem zdravstvenem podjetju odgovarja za oddelek higijene in javnega zdravstva. Po zdravnikovih zagotovilih pravih kontraindikacij ni, saj je cepivo sestavljeno iz deaktiviranih virusov ali iz njihovih delov. Zato ne more biti vir okužbe z gripo, lahko

pa povzroči stranske učinke, kot so bolečina, eritem, otekline ali celo slabo počutje, vročina in mišične bolečine v časovnem loku, ki gre od šestih do dvanajstih ur po cepljenju in lahko traja do dveh dni. Cavallini še opozarja, da so Goričani »alergični« na cepljenje, saj so v lanskem letu v goriški pokrajini cepili le 49,9 odstotkov oseb z več kot 65 leti, kar je manj kot minula leta, je pa tudi res, da se je kampanja za cepljenje lani začela s krepko zamudo.

V zdravstvenem podjetju še opozarjajo, da za osebe s 65 in več leti ter za rizične skupine (npr. kronične bolnike in zaposlene v javnih službah primarnega interesa) je cepljenje brezplačno in se zanj lahko obrne na družinskega zdravnika. (km, ur)

Na slovenski strani je precepljenost nižja kot v Gorici

Z občutno ohladitvijo zadnjih dni se je na Goriškem prikazala prva slana, znanilka zime. Slana je običajen pojav tudi v oktobru, zlasti v zatišnih krajih, ki so izpostavljeni nižjim temperaturam, letos pa je travnike, njive in vrtove pobelila šele v minulih dneh.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V TURJAKU
SPANGHERO, Ul. Aquileia 89, tel. 0481-76025.

Gledališče

1. REVIIA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA
»Non ci resta che ridere!« v organizaciji društva za ovrednotenje ljudskih običajev v Podturnu poteka v župnijski dvorani v Podturnu ob nedeljah ob 17.30: 1. decembra »Cjase d'arint« Giannija Gregoricchia, nastopa gledališka skupina Agnol Di Spere; 12. januarja 2014 »Premiata ditta: spezie, pepe e baccalà« Giorgia Fortune, nastopa gledališka skupina La barcaccia iz Trsta.

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: 30. novembra, ob 20.30 »Classica for Dummies«, nastopa Microband, sodeluje Andro Merku; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 8. decembra ob 18. uri komedija »Lahkokrilec« (Pavel Lužan), nastopa KUD Svoboda - Zalog, v režiji Jožeta Valentiča; 25. januarja 2014, ob 20. uri premiera »Trije vaški svetniki« (Max Real - Peter Militarov), nastopa dramski odsek PD Štandrež, v režiji Jožeta Hrovata, abonmajška ponovitev bo 26. januarja, ob 17. uri. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 9. decembra v KC Lojze Bratuž Prešernovo gledališče Kranj z dramo »Dvom« Johna Patricka Shanleya; 27. januarja 2014 v Kulturnem domu diptih enodejank v režiji Marka Sosiča »Dvorišče« in »Koli« Spira Scimoneja; 24. februarja 2014 v KC Lojze Bratuž komedija Al-da Nicolaja »Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta«, Gledališče Koper v režiji Jake Ivanca; 24. marca 2014 v Kulturnem domu drama »Striček Vanja« Čehovega, režiser Ivica Buljan; 26. maja 2014 v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Mateje Koležnik; prodaja abonmajev do 18. novembra v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici bo 28. novembra, ob 20.45 gledališka predstava »Quando la moglie è in vacanza« (George Axelrod), nastopata Massimo Ghini in Elena Santarelli; informacije pri blagajni v Ul. Garibaldi 2/a, tel. 0481-383601.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 27. novembra, ob 20.45 (»contrAZIONI«) »Verdi, narrar cantando« napisala in nastopata Marco Paolini in Mario Brunello; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664); več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 27. in 28. novembra, ob 20. uri »Srečanje« (Nina Mitrovič); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Thor - The Dark World« (digital 3D). Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Zoran, il mio nipote scemo«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«. Dvorana 2: 17.15 - 20.00 - 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«. Dvorana 3: 17.00 - 19.45 - 22.00 »Thor - The Dark World« (digital 3D). Dvorana 4: 17.40 - 20.15 »Il terzo tempo«. Dvorana 5: 17.45 - 20.20 - 22.15 »So-le a catinelle«.

Razstave

V DVORCU CORONINI V ŠEMPETRU je na ogled stalna razstava o šempetrski rodbini Coronini von Cronberg; vsak delavnik 8.00-16.00 oz. po dogovoru (tel. 003865-3351000).

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ je na ogled razstava nagrade Franz Kafka Italia. Razstavljajo: Luciano Biban, Avelino De Sabbata, David Faganel, Anna Maria Fanzutto, Katia Gori, Andrej Kosič, Ada Renza Modotti, Franca Morandi, Alberto Quoco, Sergio Romano, Daniela Savini, Giovanni Toniatti Giacometti, Massimo Totolo, Adriano Velussi; do 31. decembra.

FOTOKLUB SKUPINA 75 vabi v dvorano ljubiteljske kulture na Gledališkem Trgu 4 v Celju na ogled razstave v organizaciji DF Svit; do 9. decembra ob delavnikih 17.00-19.00 oz. po dogovoru.

V GALERIJ KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled razstava slikarja Andreja Kosiča iz Gorice, ki slavi letos 80-letnico.

Koncerti

GLASBENI MLADINSKI ODER 2013-2014 prireja Glasbena mladina Slovenije v sodelovanju s Kulturnim domom Nova Gorica in bo potekal v dvorani Glasbene šole Nova Gorica: danes, 27. novembra, ob 18.30 bo nastopil Trobilni kvintet Contrast; vstop prost.

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 29. novembra, ob 20.45 koncert Ciganskega orkestra iz Budimpešte, dirigira in nastopa kot

solist, violinist Antal Szalai. Predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51, tel. 0481-30212; informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

GLASBENA MATICA GORICA prireja ob 50-letnici šole Glasbene matice v Gorici koncert profesorjev z naslovom »50 glasbenih spominov. Darilo Goriški« v torek, 3. decembra, ob 20. uri v palači Attems Petzenstein na Trgu E. de Amicis 2 v Gorici. Osrednja slovesnost bo v soboto, 14. decembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici.

Šolske vesti

LICEJ GREGORČIČ-TRUBAR obvešča starše dijakov, da bo roditeljski sestanek danes, 27. novembra, od 17. do 19. ure.

Izleti

SPDG IN KRAŠKI KRTI s sodelovanjem Planinske družine Benečije organizirata spust v brezno Labodnico pri Trebčah v nedeljo, 1. decembra. Zbirališče ob 8.30 pri avtocestnem postajališču v Devinu. Spust v jamo ob 9.30 (5-6 ur trajanja skupaj z vzponom). Obvezna primerna obutev in obleka, plezalni pas, čelada s svetilko. Kdor se ne spusti v jamo se lahko udeleži sprehoda po bližnjih gmajnah; informativni sestanek bo na sedežu SPDG v četrtek, 28. novembra, med 19. in 20. uro; informacije po tel. 340-8247660.

Obvestila

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ SOVODENJ prireja družabno srečanje v agriturizmu Malovšcevi v Vitovljah v nedeljo, 1. decembra. Poskrbljen bo prevoz z avtobusom, odhod izpred sovojenjske telovadnice ob 12. uri, predvidena vrnitev na istem mestu ob 18. uri. Otroci do vključno 12. leta se kosila in družabnosti udeležijo zastonj. Vpisovanja bodo potekala na sedežu društva v Gabrjah ob torkih od 17. do 18. ure ali po tel. 329-40069255 (Vincenza) in tel. 340-3423087 (Paola).

PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR - Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljuje priznanje Kazimir Humar društvom, organizacijam ali posameznikom za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju v goriškem prostoru. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2013 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra 85, s pripisom na ovojnic: »Predlog za priznanje«.

Prireditve

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN »Do svobodnega giba« v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev in DSMO Kiljan Ferluga bo v četrtek, 12. decembra, ob 19.30 v občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah. Večer sodi v okvir božičnih prireditev, ki jih prireja občina Milje.

ŽUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA, PD Štandrež in Skulptura 2001 vabijo na praznovanje župnijskega zavetnika »Štandrež 2013«: 27. novembra »Spokorni dan« ob 18.15 v kapeli Sv. Jožefa »Spovedovanje - duhovni pogovor«, g. Renato Podberšič; 28. novembra ob 20. uri v župnijskem domu, (spodnja dvorana) odprtje razstave Rezbarsko-intarijsko-restavratorskega društva Solkan; 29. novembra ob 18. uri v Ul Gregorčič 27 otvoritev in blagoslov novega sedeža dekanijske Karitas; 30. novembra ob 9.15 v župnijskem domu adventne delavnice ob 19. uri v žup-

nijski cerkvi praznična maša; 1. decembra, ob 9.30 na Trgu. Sv. Andreja tržnica v pričakovanju Božiča, ob 10. uri v župnijski cerkvi maša, vodil jo bo nadškof Alojz Uran, ob 11. uri na Trgu Sv. Andreja podelitev enajstega Klasa, ob 11.15 v župnijski cerkvi maša, vodil jo bo župnik Karel Bolčina, ob 18. uri v župnijski cerkvi »Praznične večernice«, ob 18.30 v župnijskem domu praznovanje s tombolo; 3. decembra ob 14.00 v župnijskem domu gledališka predstava; 5. decembra ob 19. uri v župnijskem domu miklavževanje.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 27. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige »La Farmacia del Torre a Romans d'Isonzo 1813-2013« Luigie Bacarini. V petek, 29. novembra, ob 18. uri bo predstavitev knjige »Il Passo« Fabia Favretta, z avtorjem se bo pogovarjal direktor državne knjižnice v Gorici Marco Menato; več na www.leg.it, vstop prost.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 27. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige »Mediterraneo imperiale« Roberta Coalaja. Z avtorjem se bo pogovarjala Tjaša Dornik.

V OBČINSKI KNJIŽNICI SANDRO PERTINI v Ronkah prireajo pravljčne urice v italijanščini in slovenščini med 17. in 18. uro: za otroke do 3. leta starosti: 3. in 10. decembra. Za otroke od 3. do 7. leta v italijanščini: danes, 27. novembra, »Esploriamo e giochiamo con i 5 sensi«, 4. decembra »Storie di Natale«, 11. decembra »Lo spuntino di Natale«. Za otroke od 3. do 7. leta v slovenščini: 28. novembra »Male zelene pošasti«, 5. decembra »Miklavž prihaja«.

ASTRONOMSKI OBSERVATORIJ V FARI (Strada Colombara, 11) prireja v četrtek, 28. novembra, ob 20.30 predavanje odgovornega za biološko varnost pri centru ICGB Decia Ripandellija z naslovom »OGM. La tecnologia, i rischi e i benefici, le normative e il ruolo del Centro Internazionale d'Ingegneria Genetica e Biotecnologia«. V četrtek, 5. decembra, ob 21. ure dalje bo kot vsak prvi četrtek v mesecu observatorij odprt publiki, potekali bodo vodeni ogledi s teleskopi; več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540; vstop prost.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo in Feiglovo knjižnico vabi v četrtek, 28. novembra, ob 17. uri v galerijo Ars na Travniku 25 v Gorici na predstavitev pesniške zbirke »Viljem Černo - Ko ponoči je srce / Ko polno je noči srce / Co plen di gnot al è il cur / Quando pieno di notte è il cuore«. Novo štiri-rijezično zbirko pesmi bo predstavil Jakob Mueller, ki je knjigo tudi uredil.

NA SEDEŽU DRUŠTVA ZA KULTURO FORUM PER GORIZIA GORICA GURIZA, Ul. Ascoli 10/A v Gorici, bosta psihiatra Alessandro Coni in Domenico Casagrande predstavila knjigo, ki jo je napisala skupina mladih Sardincev z naslovom »Non ci scusiamo per il disturbo« v četrtek, 28. novembra, ob 18. uri. Knjigo »Nascita di una minoranza. Istria 1947-1965: storia e memoria degli italiani rimasti nell'area istro-quarnerina« bodo predstavili v petek, 29. novembra, ob 18. uri; z avtorico Glorio Nemec se bodo pogovarjala Anna Di Gianantonio in Alessandro Cattunar; več na forumgorizia.blogspot.com.

DRUŠTVO HUMANISTOV GORIŠKE IN GORIŠKA KNJIŽNICA FRANCETA BEVKA vabita na sklop predavanj »Zimske urice literature« (pri klavirju) v Goriški knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici ob 18. uri: 29. novembra bo Katja Perat govorila na temo »Dežela pesnikov in kmetov«; 20. decembra bo predavanje z naslovom »Kavkaški tekst. Literarni itinerarij« Andreje Kalc.

V SPOMIN NA MARKA WALTRITSCHA prireajo SKGZ, Knjižnica Damir Feigel, Primorski dnevnik, ZSKD in Kulturni dom v Gorici srečanje ob 10. obletnici smrti. V petek, 29. novembra, ob 18. uri bo v prostorih knjižnice Damir Feigel v Gorici (KB Center, Verdivjevo korzo 51) o Waltritschevem liku in delu spregovoril novogoriški zgodovi-

nar Branko Marusič. V prostorih Feiglovo knjižnice bo tudi na ogled dokumentarna razstava knjig, fotografij, brošur in drugih zanimivih dokumentov iz dediščine Marka Waltritscha.

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA vabi na predstavitve zgoščenke »Mlin na smeh« otroškega pevskega zbora Veseljaki iz Doberdoba v petek, 29. novembra, ob 19. uri v palači Attems Petzenstein v Gorici in v soboto, 30. novembra, ob 18. uri v župnijski dvorani v Doberdoba.

SKRD JADRO iz Ronk vabi v ponedeljek, 2. decembra, ob 18. uri v ronško občinsko sejno dvorano na predstavitve 15. številke društvenega zbornika.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v sklopu niza »Linea di Sconfine« v ponedeljek, 2. decembra, med 16.30 in 18. uro srečanje na temo čustvenega slikarjenja (2. del). Po-vezovala bo Serena Ferletti.

BOŽIČNI DECOUPAGE: dvodnevni tečaj o krasenju izdelkov s tehniko decoupage na božično temo bo 4. in 12. decembra od 20. do 22.30 na sedežu društva Briški grič v Števerjanu. Obvezna prijava (tel. 334-2825853; briskigric@gmail.com).

V ŽUPNIJSKI DVORANI V ŠTANDREŽU bo miklavževanje v četrtek, 5. decembra, ob 19. uri.

V PRIČAKOVANJU MIKLAVŽA organizirajo Kulturni dom Gorica, Dijaški dom »Simon Gregorčič«, Športno združenje Dom in OK Val v četrtek, 5. decembra, ob 17.30 v Kulturnem domu v Gorici srečanje za otroke v družbi čarodeja Romana Freliha. Ob zaključku predstave bo Miklavž obdaril vse otroke, zato je zabil za predhodno najavo prisotnosti; informacije in rezervacije: Kulturni dom Gorica, Ul. I. Brass 20; tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it.

KC LOJZE BRATUŽ IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ vabita na »Srečanja pod lipami« v četrtek, 5. decembra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Gost srečanja bo France Pibernik, literarni zgodovinar, največji poznavalec dela Franceta Balantiča in drugih zamolčanih avtorjev. Predstavil bo dokumentarno monografijo o Francetu Balantiču in dopolnjeno izdajo »Zbranih del«, ki sta izšli pred kratkim ob 70-letnici pesnikove smrti.

Mali oglasi

PRODAM APPLE IPAD 4, 64GB spomina, Wi-Fi, Retina zaslon, črn, november 2012. Naložen je zadnji operacijski sistem iOS 7.0.4. Tablica je v brezhibnem stanju in v garanciji. Priloženi so dokumenti, originalna škatla, Lightning to USB (napajalni in povezovalni kabel) in USB Power Adapter (stenski polnilec). Dodan je preklonni usnjen etui v črni barvi za popolno zaščito iPada, uporaben tudi kot namizno stojalo, 480 evrov; tel. 347-0191587.

Pogrebi

DANES V LOČNIKU: 11.40, Maria Cumar vd. Orlando (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V DOBERDOBU: 10.00, Adriana Carnielli vd. Devetak (iz goriške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Zapustil nas je naš predragi

Walter Sosol

Žalostno vest sporočajo

žena Ada, sin Albert, vnukinja Nikita, sestra Nadja in brat Marjan.

Pogreb bo krenil v četrtek, 28. novembra, ob 9.00 iz goriške bolnišnice v cerkev v Pevmo.

O NAŠEM TRENUTKU

Utrinki iz našega kulturnega življenja

ACE MERMOLJA

Italijanski inštitut za kulturo v Ljubljani ima svoj sedež v ugledni in lepo obnovljeni palači ob Ljubljani. Prej je bil v manjših prostorih na Kongresnem trgu. Prvič sem bil v prostorih Inštituta, ko smo leta 2001 predstavljali Habsburški mit Claudia Magrisa v slovenskem prevodu. Založništvo tržaškega tiska je namreč izdalo prvi slovenski prevod nekega dela Claudia Magrisa, ko je bil slednji znan po vsej Evropi, slovenska kulturna srenja pa se zanj še ni zanimala. Kot majhna založba je ZTT s prevodom dosegel skromnejši odziv, prebili pa smo led in pripomogli k poznejšim stikom med pomembnimi slovenskimi in italijanskimi pisci. Dejanje sproži več novih dejanj, čeprav ostane mnogokrat prvi v senci.

Omenjam dogodek, ker je taisti ZTT pred nekaj več kot tednom dni predstavil v novem sedežu Inštituta drobno knjižico pesmi pokojnega furlanskega pesnika Luciana Morandini-ja »Poeti e amici - Pesnika in prijatelja«. Pesmi je prevedel Ciril Zlobec kot darilo prijatelju. Natis drobne zbirke pa je bila poklon založbe oziroma dodatek k razstavi umetniških knjig, ki jih je 28 poznanih italijanskih likovnikov izdelalo na osnovi Morandinijevih pesmi. Razstavo je pripravljal pokojna Morandinijeva žena Luisa Gastaldo. ZTT-jevcem se je zdelo prav, da sodelujejo pri tem dogodku. Umetniška knjiga je danes manj običajna likovna zvrst, v šestdesetih in poznejših letih prejšnjega stoletja pa so pomembni umetniki na osnovi določenih besedil ročno izdelovali po nekaj knjig, ki so bile same na sebi umetniški predmet. Na Tržaškem se je s tem delom ukvarjal n.pr. Franko Vecchiet.

V Ljubljano pa je iz naše dežele (FJK) razstava romala zato, ker je tik pred smrtjo Morandini izrazil ženi voljo, da bi še enkrat obiskal prijatelja Cirila Zlobca in slovensko prestolnico. Zlobec in Morandini sta bila pionirja odnosov med slovenskimi, italijanskimi in furlanskimi umetniki in literati. Bila so to prva šestdeseta leta, ko je bila meja med Italijo in Jugoslavijo stroga in nikakor ne »najbolj odprta meja v Evropi«. O Morandiniju so spregovorili Zlobec, drugi Morandinijev prijatelj in prevajalec Marko Kravos ter likovni kritik Andrej Medved.

Ne vem koliko obiskovalcev bo v od vsega prenasičeni Ljubljani pritegnila razstava umetniških knjig - izdelkov posvečenih Morandiniju. Vseeno opozarjam na dogodek, ker se še tako pomembna dejanja in spomini, posebno če so pozitivni in lepi, naglo brišejo. Spomini na spore, spopade in vojne pa ostajajo živi in radi prekrijejo razloge sodelovanja.

Pomemben dogodek v Ljubljani je bil nedvomno letni Knjižni sejem. Zamejske založbe se ga redno udeležujejo in je to ena izmed redkih, če ne edina, skupnih pobud v središču Ljubljane. Drugo so uradna predstavitvena srečanja med vodilnimi manjšinskimi predstavniki in predstavniki uradne Slovenije. Zamejci gremo v Ljubljano skupaj, ko nas povabi država. Prisotnost na Knjižnem sejmu ti mimo vseh polemik daje občutek, da si v središču stvarnega kulturnega in poslovnega življenja. Spoznaš, kako utripa širša slovenska družba.

Kotiček posvečen zamejskim založbam (plačajo si ga seveda same, kot vse ostale) pritegne pozornost in vsako leto deluje še kar »ekstotično«. Za številne obiskovalce smo na sejmu zamejci malo poznana posebnost. V množici založb in med kopicami knjig je to prednost, ker eksotika vedno va-

bi. Drugače to ni nikakršna prednost, ampak vedno občutnejša izguba neke skupne domovine. O slovenski knjižni produkciji pa bi lahko po sejmu v par besedah napisal sledeče: vse je lepo, a obilje ne koristi. Na sejmu zaslediš knjige, ki so pomembne za Slovenijo in Slovence in to ne glede na število prodanih izvodov. Ob tem je ogromno slabega šunda: od otroške literature do kuharskih, vrtnarskih, zeliščarskih in drugačnih tovrstnih knjig iz serije »nauči se sam«. Še slabše je, ker založniki kupujejo pravice za omenjene knjige v tujini in to za malo denarja. Prekupčevanje z avtorskimi pravicami je posel, kjer se cena določa tudi glede na obseg tržišča in števila tiskanih knjig. Slovenija je majhna in zato stane tuja knjiga, kljub prevodu, v povprečju manj, kot če jo sestavijo domači avtorji in ilustratorji (npr. pri mladinski literaturi). Tako se dogaja, da založnik kupi recept za jabolčni zavitek v ... Avstriji in ne v bližnji slaščičarni ali pa kar pri slovenski kuharici, ki je znana kot dobra pekarica.

Paket iz tujine kupljenih knjig roma na tiskanje celo na Kitajsko, od koder prihajajo v Slovenijo kontejnerji s knjigami v slovenščini. Tržišče je prosto, vendar se za tem poslom skriva še lov na najrazličnejše subvencije in sponzorstva, da gre denar v prazno šaro, ki s težavo išče kupca. Slišal sem več mnenj, da bi bila potrebna vendarle neka selekcija, saj ni povsem jasno, zakaj se založniki pritožujejo nad prejemnim številom kupcev, knjigarne umirajo, tržišče pa je poslano s kupi šunda. Med vsem tem konkurenčnem komolčanjem prevlada nekaj velikih, nekaj skupin in nekaj pomembnejšev, ki imajo dobre vezi z vladnimi palačami. V takem kontekstu je jasno, da si majhne slovenske založbe v Italiji in v Avstriji s težavo iščejo opazno nišo v vsakodnevnem vrvežu slovenske prestolnice ter v njenih medijskih in medosebnih zvezah.

Kot tretji dogodek bi omenil predstavo Slovenskega stalnega gledališča Plemena. Ne gre za kak izjemen gledališki dogodek. Besedilo pa se mi je zdelo primerno tako za ansambel (maloštevilni) SSG-ja kot za tukajšnje občinstvo, ki lahko nesporezume med gluhimi in tistimi, ki slišijo, interpretira v luči ne vedno enostavnih odnosov med manjšino in večino, ki govori drugače. Saj se tudi gluhi in ne gluhi sporazumevajo v dveh jezikih, ki sta nosilca številnih nasprotujočih si čustev in različnih odtenkov.

Celotni letošnji program SSG-ja se mi zdi zanimiv. Ob tem sem seznanjen, da je v teku natečaj za novega umetniškega vodjo in da bo februarja naslednjega leta zapadel rok sedanjemu upravnemu odboru, ki je že doživel zamenjavo člana. Javni natečaj za umetniškega vodjo, nikoli se nisem strinjal, da gledališče nima več figure direktorja, pa nikakor ni dejanje, kjer neka komisija preveri le tehnično znanje prijavljenih. Izbira umetniškega vodje je izrazito kulturno-politična in odraža kulturno in »politično« vizijo gledališkega vodstva. Skratka, izbira je vse prej kot »tehnična«. Zaradi tega se zunanemu opazovalcu ne zdi najbolj običajno, da upravni odbor imenuje umetniškega vodjo tik pred svojim odstopom. Razumljiveje bi bilo, ko bi natečaj zaključil z imenovanjem nov odbor in predlagal imenovanemu vodji tri sezone (in ne leta). Programi in vizije se ne planirajo in podpisujejo iz leta v leto. Podpisovati programe drugih ni običajno, vsaj tako mislim, ne da bi poizvedoval za večkrat zapletene okoliščine, v katerih deluje slovensko tržaško gledališče.

JEZIK NA OBROBJU

Italijanski širok pomenski razpon, posebno glagolov, močno vpliva na slovenščino v naših krajih. **Kar mimogrede, ne da bi se tega sploh zavedali, pripišemo tudi slovenskim besedam pomen, ki ga imajo v italijanščini,** zaradi česar nas v matični domovini ne razumejo. **Takim besedam sta se posebno v zadnjem času pridružila glagola dovoliti, dovoljevati (ital. permettere), ki ju po italijanskem zgledu uporabljamo tudi namesto slovenskih dopustiti (dopuščati) in omogočiti (omogočati).**

Do razširjenih pomenov prihaja v večini jezikov spontano, jezikoslovci pozneje to registrirajo. V Sloveniji je drugače. Težko se odločajo za razširjene pomene, raje kujejo nove izraze. Tako so pred časom pridevniki tehničen dodali še tehniški, ki se nanaša na tehnike. Mi, v Trstu, ne gremo vedno s duhom in korakom časa, zato imamo še vedno Državni tehnični zavod.

Velika sprememba je pred nekaj desetletji nastala pri ranjencih, v vseh medijih so se kar čez noč prelevili v poškodovance. V prvem učbeniku slovenščine za tujce, ki sem ga v Trstu uporabljala na začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja, so

bili ljudje v prometni nesreči še ranjeni. Zapisano je bilo tudi, da je bila v nesreči poškodovana avtomobilska os. Pozneje so lektorji po nasvetu jezikoslovcev poskrbeli, da so ranjenci izginili iz slovenskega tiska, poškodovani so bili ljudje in predmeti. V Italiji je ranjenec še danes ferito (tudi ferito grave), avtomobil pa avariato, sinistrato, incidentato ali danneggiato.

Slovenska natančnost pri glagolih nam povzroča v dvojezičnem okolju kar precej težav. Ustavila se bom danes samo pri zgoraj omenjenih dovoliti in dovoljevati. **Naši tržaški pisci in govorci, pa tudi učitelji in včasih celo profesorji, mislijo, da smejo dovoljevati uporabiti povsod, kjer Italijani zapišejo permettere.**

Brala sem, da »računalniški programi dovoljujejo takojšnje preverjanje«, letos pa, da se je naše gospodarsko združenje odločilo za poenostavitev sekcij, »kar bi nedvomno dovoljevalo boljše učinkovanje delovanja«.

To je bilo zapisano v poročilu o občnem zboru SDGZ, zato domnevam, da gre za citate tam povedanega. **Tudi če stavek nekoliko popravim in zapišem, da »bo racionalizacija dovolila bolj učinkovito delovanje«, ga bo Slovenec težko ra-**

PISMA UREDNIŠTVU

O dveh zahvalah in eni prošnji

Najprej bi se rad zahvalil dr. Dragu Štoki, predsedniku Sveta slovenskih organizacij za izraženo globoko solidarnost ob napadih, ki sem jih bil deležen, ko je izpadel opis požiga Narodnega doma iz predstave Magazin 18. Lepo in koristno je, da se ob krivičnih napadih oglasi predsednik pomembnega foruma, trpkno, da ostaja sam.

Druga zahvala gre gospe predsednici slovenske vlade Alenki Bratušek, ker se je pri gospodu predsedniku italijanske vlade Enricu Letti zavzela za postavitev Memoriala v taborišču Visco. Pri tem je treba pripomniti, da poleg prof. Ferruccia Tassina in Igorja Gabrovca sem jaz nekajkrat skušal s svojimi nastopi zbuditi zavest slovenskega prebivalca v Sloveniji o nujnosti zahteve po neki spominski počastitvi žrtev v fašističnih taboriščih. Žal ni bilo nikakršnega odziva, čeprav so bili v fašističnih taboriščih v glav-

nem jetniki iz zasedene Slovenije! Zato je toliko bolj pohvale vredna poteza same predstavnice slovenske oblasti, poteza, ki bo, kakor kaže, izredno vplivala na pozitiven razvoj vprašanja.

Porabim priložnost tudi za to, da prosim razumevanja vseh tistih, katerim se ne morem pismeno zahvaliti za izražene čestitke in želje, nabralo se jih je namreč tako veliko število, da se moram zateči k takšni javni zahvali. Iskrena hvala torej in lep pozdrav vsem!

Boris Pahor

Putinov obisk

Zaman sem pričakoval eno drugačno poročanje o obisku predsednika največje in najmočnejše slovanske države od strani tiska, ki predstavlja slovenski narod na teritorju, deležen obiska predsednika Vladimirja Putina.

Ruski ekonomski prodor v zapadno Evropo je že dalj časa na vse načine otežkočen od raznih takozvanih »liberalnih lobbyjev« in seveda kaj je boljšega kot »pomazati« na-

zumel, če ne ve, da italijanski dovoliti in dovoljevati pomenita tudi dopustiti, dopuščati in omogočiti, omogočati. Reorganizacija bo torej omogočila boljše poslovanje.

Pri najboljši volji pa ne razumem na istem občnem zboru izrečene misli nekega politika, da nam »Gospodarski forum dovoljuje izhod iz vsakdanje stvarnosti, ki je za mlade skorajda brezupna.« Tudi če dovoljuje zamenjamo z dopuščati ali omogočati, ne razumem, kaj je naša vsakdanja stvarnost.

Ne samo, da nas ne razumejo v Ljubljani, tudi mi sami sebe včasih ne razumemo, posebno, ker je naša stvarnost nekaj popolnoma neopredeljenega in neopredeljivega in se naš »dvopomenski italijansko slovenski glagol« dovoljevati z napačnim pomenom v tisku zelo hitro širi in množi.

Lelja Rehar Sancin

sprotno stran kot »liberalno in antidemokratično« v vseh možnih oblikah in zato pridejo prav vsi razni branitelji narave kot Greenpeace (ki je tudi znan po tem, da večina sponzorstva prihaja iz ZDA !) in vse mogoče organizacije homoseksualcev, raznih protestnikov itd.

Mislil sem ali upal ali sanjal, da bo v torek 26. novembra Primorski dnevnik izšel z na celi prvi strani z mogočnim napisom kot » DOBRODOŠEL PREDSEDNIK PUTIN «! In z mogočno raznašalsko akcijo po cellem centru mesta!

Ali pa se pridružil nerganju zmeraj nezadovoljnih in protislovensko usmerjenih Tržačanov?

Lucijan Kocman

VIDEM - V finalu glasbenega festivala Premi Friül

V gledališču Palamostre v soboto tudi beneški pank rokerji Sons of a Gun

VIDEM - V soboto bo z odra gledališča Palamostre v Vidmu odmevala tudi beneška pesem. Med protagonisti finala letošnjega Premi Friül, festivala sodobne glasbe v furlanskem in drugih manjšinskih jezikih, bodo namreč tudi mladi beneški punk-rokerji Sons of a Gun. Tokrat bo prvič od leta 1984, ko je bil na sporedu prvi festival, ki ga prireja Radio Onde Furlane s podporo Deželne agencije za furlanski jezik Arlef, v finalu slovenski bend.

Mattia Simoncig (kitara in glas), Pietro Sittaro (klaviature), Sara Simoncig (bas), Terence Nobile (baterija) so za Premi Friül napisali pesem Nešigurnost in Paranoje, ki jo je mogoče poslušati na internetu na naslovu <http://www.ondefurlane.eu/premifriul>.

Ostali finalisti so Terenzio Blues Band, Ensemble d'Anjou, Matalao, Aldo Sbadiglio e la famiglia Ananas in vacanza a Dresda in Truc. Zmagovalci bodo za nagrado posneli svoj CD. Po-

Beneški pankerji Sons of a Gun

NM

sebni gostje glasbenega večera, ki se bo začel ob 21. uri, pa bodo Carnicats.

Naj še povemo, da je leta 2010 na tem festivalu slavila skupina Luna e un

Quarto, ki je pred kratim prejela nagrado občinstva na evropskem festivalu glasbe v jezikih manjšin Suns, ki je bil letos v Moeni na Tridentinskem. (NM)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Zdovc bo vodil turško moštvo

GAZIANTEP - Jure Zdovc, nekdanji selektor slovenske reprezentance, bo v prihodnje vodil turško ekipo Banvit Gaziantep. Zdovc naj bi s Turki sklenil pogodbo do leta 2015. Zdovc je nazadnje vodil rusko ekipo Spartak iz St. Peterburga, s katero se je razšel aprila, v Turčiji pa bo na trenerskem mestu Gaziantrepa zamenjal Aziza Bekirja, ki so ga v klubu pustili po porazu v pokalu eurochallenge. Zdovc naj bi sicer bil tudi med kandidati za ponovno vodenje reprezentance Slovenije, ki se je razšla z Božidarjem Maljkovičem.

Primož Kozmus za medaljo na EP

BREŽICE - Primož Kozmus, najboljši slovenski atlet v zgodovini, je za naslednje leto na evropskem prvenstvu napovedal medaljo v metu kladiva. Kozmus, nekdanji olimpijski zmagovalac in svetovni prvak, letos prvič po šestih letih ni osvojil medalje na velikem tekmovanju. Na svetovnem prvenstvu v Moskvi je bil »šeše« četrty, kljub temu pa si je kot cilj za največjo tekmo leta 2014, ko bo v Zürichu evropsko prvenstvo, zastavil medaljo.

NOGOMET - Milan v Ligi prvakov bližji osmini finala, Napoli bolj oddaljen

Birsa podajal za zmago

SKUPINA E

Steauea - Schalke 0:0
Basel - Chelsea 1:0
Chelsea 5 3 0 2 11:3 9
Basel 5 2 2 1 5:4 8
Schalke 5 2 1 2 4:6 7
Steauea 5 0 3 2 2:69 3

ZADNJI KROG (11.12.) Schakle - Basel, Chelsea - Steauea

SKUPINA F

Arsenal - Marseille 2:0, Borussia Dortmund - Napoli 3:1
Arsenal 5 3 0 2 8:3 12
Borussia D. 5 3 0 2 9:5 9
Napoli 5 3 0 2 8:9 9
Marseille 5 0 0 5 4:12 0

ZADNJI KROG (11.12.) Marseille - Borussia Dortmund, Napoli - Arsenal

SKUPINA H

Celtic - Milan 0:3, Ajax - Barcelona 2:1
Barcelona 5 3 1 1 10:3 10
Milan 5 2 2 1 8:5 8
Ajax 5 2 1 2 5:8 7
Celtic 5 1 0 4 2:8 3

ZADNJI KROG (11.12.) Milan - Ajax, Barcelona - Celtic

SKUPINA G

Porto - Austria Dunaj 1:1, Zenit - Atl. Madrid 1:1
Atletico Madrid 5 4 1 0 13:3 13
Zenit 5 1 3 1 4:5 6
Porto 5 1 2 2 4:5 5
Austria 5 0 2 3 1:7 2

ZADNJI KROG (11.12.) Austria - Zenit, At. Marid - Porto

primorski_sport

facebook

OLIMPIZEM

Bodo število panog na Ol še povečali?

RIM - Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (Mok) Thomas Bach je dejal, da bi se število športnih panog na olimpijskih igrah lahko povečalo. Trenutno je v olimpijskem programu 28 panog, Bach pa pravi, da bi število lahko naraslo tudi na 30.

»Za povečanje panog ne bi bilo treba zmanjšati števila disciplin, število udeležencev bi namreč ostalo na isti ravni, če bi zmanjšali kvote,« je v pogovoru s predsednikom Mednarodnega združenja športnih novinarjev Giannijem Merlom povedal Bach. Dejal je tudi, da bi prve spremembe že lahko uvedli na poletnih olimpijskih igrah v Tokiu 2020.

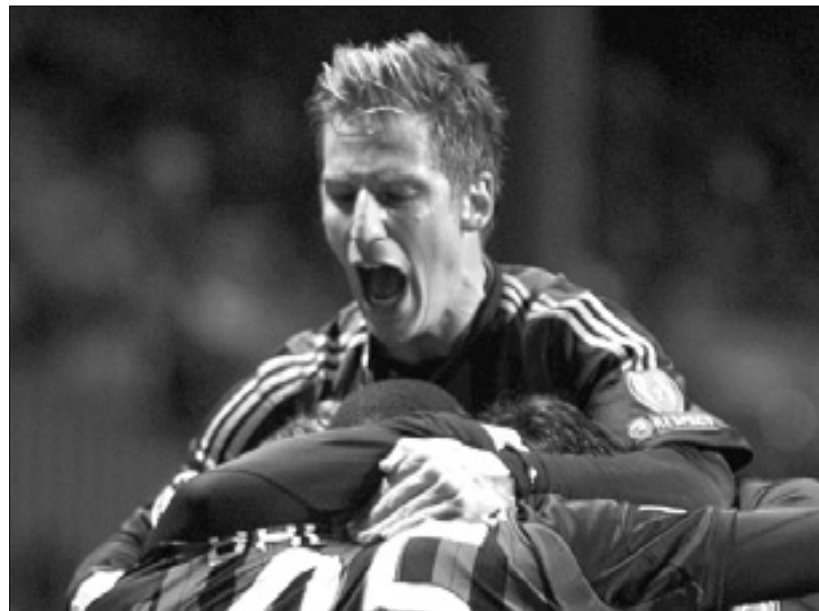
IMA SLUŽBO - Slovenski kolesar Jure Kocjan bo v naslednji sezoni vozil za ameriško kontinentalno moštvo SmartStop, v katerega se seli iz Pro tour moštva Euskaltel-Euskadi, ki je po letošnji sezoni zaradi finančnih težav razpadlo.

GLASGOW - V Glasgowu je slovenski reprezentant Valter Birsa podajal za gole Milana, ki je s 3:0 premagal Celtic. Novogoričan je tako pri prvem kot drugem голу s kota najprej natančno podal Kakaju, drugič pa Nocerino, ki je pred vrati našel prostega Zapato. Tretji zadetek za Milan je dosegel Balotelli. Kljub zmagi se Allegrijevo moštvo še ni uvrstilo v osmino finala, ker je Ajax z 2:1 nepričakovano ugnal Barcelono. V zadnjem krogu bo zdaj milansko moštvo igralo proti Ajaxu, zadostuje pa mu neodločen izid, izgubiti pa nikakor ne sme. Milan, ki v prvenstvu igra res slabo in so mu navijači obrnili hrbet, nastopa v Ligi prvakov kot preroben, njegov nesporni lider pa je Brazilc Kakaj. Spet je dokazal, da še ni za staro šaro. Do 100. gola v Milanovem dresu mu manjkata zdaj le dva zadetka. Birsa je spet igral od začetka, tudi tokrat pa tekme ni končal, saj je v 27. minuti drugega polčasa zamenjal Constant. Svojo nalogo je vsekakor dobro opravil. V fazi napadanje je bil aktiven in kakovosten. vedno pa pomaga tudi obrambi, zato mu tudi Allegri zaupa.

»Birsa je dokazal, da lahko igra za Milan. Je zelo koristen igralec. Odlično izvaja kote in dobro obvlada žogo,« je po tekmi potrdil trener.

Prece bolj slabe volje pa so pri Napoliju. Poraz v Dortmundu proti Borussia s 3:1 je precej zakompliciral njegovo pot. Zdaj je v bistvu tako, da mora v zadnjem krogu kar s 3:0 premagati Arsenal ali pa upati v malo verjeten spodrsrlaj Borussia proti pepelki Marseilleu.

V dinamični tekmi polni preobratov Napoli ni igral slabo, vendar je že po desetih minutah izgubljal z 1:0, potem ko je sodnik nekoliko prestrogo kaznoval

Birsa objema Balotellija

ANSA

objem Fernandez nad Lewandowskijem (a merila so v Evroipi strožja). Napoli bi lahko izenačil s Higuainom, ostali zadetki pa so padli v drugem polčasu. Na 2:0 je v 15. minuti povisal Blaszczykowski, v 26. minuti je upanja Napolija obudil Isigne, Aubameyang pa jih je dokončno pokopal v 33. min.

Danes bodo še tekme v skupinah A do D, pari pa so Bayer Leverkusen - Manchester United, Šahtar Doneck - Real Sociedad, Juventus - København, Real Madrid - Galatasaray Carigrad, Paris St. Germain - Olympiakos Pirej, Anderlecht - Benfica Lizbona, CSKA Moskva - Bayern München in Manchester City - Viktoria Plzen.

MET IZ IGRE

piše
Marko
Oblak

Prejšnji teden smo ugotovili, da je v A ligi le malo novih kandidatov za reprezentanco. Kaj pa v drugi ligi DNA Gold? Tu mladi igrajo več in bi mogoče našli kakega igralca, ki se mu obeta svetla prihodnost. Pri Bielli igrajo na primer redno kar v štirih, še največ pa je doslej pokazal organizator igre Marco Lagana (letnik 1993, 197 cm), ki je za svojo vlogo zelo visok in - če si lahko drznem tako nespoštljivo primerjavo - spominja na velikega Dejana Bodiroga. Za tiste, ki ga niso imeli priložnosti videti, naj spomnim, da je talentiranega srbskega igralca v italijanski prvi ligi lansiral leta 1992 Bogdan Tanjević, ko je bil star komaj 19 let. Po dveh odličnih sezonah v Trstu se je gospodar Bepi Stefanel odločil, da celo ekipo preseli v Milan, ker so se tukajšnje oblasti obotavljale pri izgradnji nove športne palače (navijačem je celo podaril več tisoč majic z napisom: Palazzetto nuovo? No ne pro!). V Trstu so nato zgradili športno palačo, medtem pa je Stefanel že osvojil državno prvenstvo v Milanu.

Če se povrnemo k mladim drugoligaškim talentom, gre tu omeniti še Forlijevega organizatorja Lorenza Saccaggiya (1992, 189 cm), ki je, podobno kot Lagana, tudi dober realizator. V isti vlogi je tu še Tržačan Michele Ruzzier (1993, 185 cm), ki je s soigralcem Stefanom Tonutom (bek, 1993, 192 cm) bil tudi član mladinske reprezentance, ki je letos poleti osvojila evropski naslov. Veliko si v Neaplju (in Benetkah, od koder je prišel na posodo) pričakujejo od Marca Cerona (bek/kriolo, 195 cm), ki pa ni mogel zaradi poškodbe doslej še pokazati, česa je sposoben. Od višjih igralcev se v Trentu uveljavlja Furlan Davide Pascolo (1991, 201 cm, kriolo), ki je tačas celo najboljši skakalec in celo najučinkovitejši igralec v ligi. Od mladih krilnih centrov nekaj več igra le Matteo Chillo (Biella, 1993, 203 cm), težko pa bi rekli, da bo v kratkem goden za reprezentanco. Mogoče pa bo do konca sezone še napredoval tržaški center Francesco Candussi (1994, 211 cm). V kratkem bomo bržkone nekatere izmed omenjenih igralcev videli tudi v A ligi. Vprašanje je, ali bodo tudi tam imeli možnost za igranje, ali pa bodo - kot mnogi pred njimi - potonili v morju tujcev. V zadnjem kolu pa ni bil junak dneva mlajši igralec, temveč veteran Marco Carra (letnik 1980), ki je s »coast to coast« akcijo v zadnji sekundi podaril tržaški ekipi prestižno zmago 84:85 v Turinu. Svoje pa je pristavil še skoraj 40-letni Ryan Hoover, ki je dosegel 23 točk. Torej: že prav, da podpiramo mlade, a tudi veteranov ne smemo odpisati!

NOGOMET - Slovenci v tujih prvenstvih

»Lazo« Lazarevič z naslovom v »Gazzetti«

Po Valterju Birsu si je trenutek slave izboril tudi Dejan Lazarevič. 23-letni ljubljčan je v soboto, v mestu Romea in Julije, odločil veronski derbi, na kate-rega so Verončani čakali celih enajst let. Z golom slovenskega nogometaša doma iz Ljubljane je zmagal Chievo, ki je tako na zadnjem mestu na lestvici ujel Catania. Lazarevič, ki je svojo nogometno pot začel v Domžalah in se je leta 2007 preselil k Geno, je mrežo nasprotnika zatresel v sodnikovem dodatku. Sobotni je bil zanj prvi gol v A-ligi. S tem si je izboril tudi mesto na naslovnici Gazzette dello Sport. »Lazo« je pred prihodom v Chievo igral za Torino, Padova in lani še za Modeno v B-ligi. Od leta 2011 je tudi član slovenske izbrane vrste, s katero je doslej odigral tri tekme. Pri Veroni je celotno srečanje odigral branilec Boštja Cesar, ki je na koncu seveda čestital mlajšemu rojaku. V italijanski A-ligi je bil na sporedu še en slovenski obračun. Na tekni Bologna - Inter (1:1) sta si stala nasproti vratar Samir Handanović in zvezni igralec Bologne Rene Krhin. »Handa« si je v Gazzetti prislužil oceno 7, Krhin pa 5,5 (21:24 natančnih podaj). V Vidmu je ostala praznih rok Fiorentina, pri kateri je v drugem polčasu stopil na igrišče Josip Iličić. Z delitvijo točk niso bili prav nič zadovoljni pri Milanu. Šempetrc Valter Birsa je igral v drugem polčasu. Nekaj minut je mlademu Tržancu Andrei Peta-gni privoščil tudi novi trener Sampdoria Siniša Mihajlovič, ki pa ni bil zadovoljen z nastopom mladega napadalca. Po tekmi se je ob robu igrišča ustavil z njim in se kar nekaj časa pogovarjal.

V B-ligi pa si je oceno 6 zaslužil še drugi obetavni Tržanec Luca Forte (nogometno pot je začel pri svetovivanskem klubu San Giovanni), ki je z Varesejem izgubil v Lancianu z 2:0. Pri Lancianu tokrat

ni igral slovenski nogometaš Danijel Marčeta. Največ slovenskih nogometašev je še vedno pri Palermu furlanskega predsednika Zamparinija. Sicilska ekipa je tokrat izgubila doma proti Latini z 2:1. Od Slovencev sta igrala Siniša Anđelković in Armin Bačinović. Pirančan Aljaž Struna pa ni vstopil na igrišče. V prvi poklicni diviziji je Perugia vratarja Jana Koprivca s 3:2 premagala Ascoli. Crotone Benečana Cisetiga pa je bil s 3:2 boljši od Avellina.

Primorski nogometaši so uspešni tudi na tujem. Cardiff, moštvo iz Walesa, ki igra v prvi angleški ligi, je iztrgalo točko nič manj kot Manchester Cityju (2:2). Šempetrski nogometaš Etien Velikonja (od Maribora so ga odkupili za dobrih 3,6 milijona evrov) tokrat ni igral. V drugi avstrijski ligi je Hartberg Sežančana Milana Kočiča izgubil proti St. Poltnu. Kočič je igral 55. minut. V romunski prvi ligi je Anej Lovrečič z ekipo Vaslui zmagal v gosteh (1:2) proti moštvu Otelul Galati. Koprčan Patrik Bordon igra v letošnji sezoni za ekipo Partizani iz Tirane. Bordon je na tekmi proti ekipi Kastrioti igral 60. minut. »Partizani«, ki so drugi na lestvici, so zmagali z 1:0. Miha Mevlja pa je ostal v Švici znova praznih rok. Njegova ekipa Lausanne, ki je zadnja na lestvici, je izgubila tudi proti Young Boysu (3:2). Mevlja pa tokrat ni igral.

V 1. slovenski ligi je Koper z 1:0 premagal Rudar in ostaja tako na drugem mestu na lestvici. Maribor ima še vedno dve točki prednosti in tekmo manj. Z zaostalo tekmo med Vipavo in Biljami (1:1) se je končal prvi del prvenstva v primorski enotni ligi (četrta in zadnja liga). Na lestvici vodijo Bilje z 29 točkami, sledita pa jim Portorož in Vipava (22). Hrpeljski Jadran je z 18 točkami na sredini, Komen pa je s 7 točkami predzadnji. Za njimi je le Plama, ki je doslej osvojila le točko. (jng)

JADRANJE - Svetovni prvak RC44 postal tudi zamejec Jaro Furlani (TPK Sirena)

V zmagoviti posadki

Na Lanzarotu na Kanarskih otokih je bila zadnja iz serije petih letošnjih regat razreda RC44. Zadnja regata tradicionalno šteje tudi kot svetovno prvenstvo razreda in sodi pod okrilje svetovne jadralske zveze ISAF. Po lanskem bronu v Rovinju je letos ekipa slovenske jadrnice Team Ceeref Igorja Laha prijadrala še zmago in naslov svetovnega prvaka, v zmagoviti posadki pa je bil tudi zamejec Jaro Furlani, sicer član Tržaškega pomorskega kluba Sirena.

Šestnajst visokotehnoloških jadrnic se je tudi letos v okviru serije regat razreda RC44 merilo v regatah jadralskega dvobojevanja, kjer lahko za krmilom stoji lastnik ali profesionalni jadralca, ter regatah flotnega jadrnanja, kjer mora jadrnico krmariti lastnik. Ceeref v obeh vrstah krmari lastnik, torej sam Lah, ob sebi pa ima močno ekipo profesionalcev.

»Glave figure na jadrnici so Michele Ivaldi (taktik), Michele Cannoni in Argentinec Maciel Cicchetti,« pravi Furlani, posadko pa dopolnjujejo še Japonec Kazuhiko Sofuku, Avstralec Paul Westlak, Slovenec Jani Klemenčič (nekdanji veslač in olimpijec) ter Američanka Sarah Callahan. Furlani in Ivaldi, ki ima za sabo štiri nastope na Ameri-

Zmagovita posadka, Jaro Furlani je drugi z desne

škem pokalu (tri s Prado - Luno Rosso in enega z Oracleom), sta edina, ki z Lahom nastopata od vsega začetka, se pravi od leta 2007.

»Mislim, da moje delo cenijo. V jadrnem svetu sem pridobil dosti različnih izkušenj, opravljam tudi precej dela pred in po regati, lahko rečem, da sem garač,« o tem, zakaj ga Lah vsako leto potrjuje v moštvu, razmišlja 27-letni Furlani, sicer študent gradbenega inženirstva, hkrati pa tudi poklicni jadralca.

Čeprav je razred RC44 v bistvu knjiček petičnih lastnikov (Igorja Laha je dnevnik Finance na lestvici najbogatejših Slovencev uvrstil letos na 6. mesto s premoženjem 104,5 milijona evrov), vsaka od petih regat sezone pa stane za vsako jadrnico okrog 100.000 evrov, je zdaj po Jarovi oceni na svetu najmočnejši razred enakih jadrnic, saj krmarija amaterja na vseh posadkah spremlja jo vrhunski jadralci. »A je Lah v teh letih zelo napredoval,« dodaja Furlani.

V britanskem moštvu Peninsula Petroleum, ik je srebrno kolajno, je bil taktik Tržačan Vasco Vascotto (v eni od ekip je nastopil tudi drugi Tržačan Lorenzo Bressani), bron je pripadel še eni britanski ekipi, Team Aqua, v različnih moštvih pa so nastopili dobitniki olimpijskih kolajn, svetovni prvaki v dvobojevanjih in drugih razredih, udeleženci Pokala Amerika, kot so Iain Percy (aktualni olimpijski prvak razreda star), Tommaso Chieffi, Paul Goodison, Andy Horton, Ian Williams, Cameron Appleton, Ed Baird in drugi.

Na Kanarskih otokih so razglasili tudi skupne zmagovalce. Že tretjič je zmago slavil britanski Team Aqua, na drugo mesto se je v letni razvrstitvi uvrstil ruski Synergy Russian Sailing Team (12 točk) ter na tretje ruska Katusha (16 točk). Slovenski Ceeref je bil šesti, ker je nastopil le na regatah v Omanu, Italiji (Trapani) in na Kanarskih otokih, ne pa tudi na preizkušnjah na Portugalskem in Švedskem. Prav zato so se za zadnjo regato še posebej vestno pripravili.

Igor Lah se je odločil, da si bo vzel leto odmora in v prvenstvu RC44 spet nastopil leta 2015, zato je brez delodajalca (začasno) ostal tudi Furlani, ki še ne ve, v katerem moštvu bo nastopil v prihodnji sezoni. »Imam več možnosti, želel pa bi se posvetiti tudi študiju, ki sem ga nekoliko zamenjal,« je povedal Jaro.

A. Koren

MLADINSKA KOŠARKA - Prvenstvo U19 elite in deželno

Jadran ZKB uspešen po podaljšku Dom še ni prekinil niza porazov

Jadran ZKB - Sistema Pordenone 71:69 (16:22, 33:35, 44:51, 60:60)

JADRAN: Ridolfi 31, Mattiassich 17, Kocijančič 9, Gregori 6, Leghissa 6, Sternad 2, Coretti, Regent, Peric, trener Oberdan. 3 točke: Mattiassich 3, Ridolfi 3, Gregori 2

Jadranovci so se po dveh zaporednih porazih spet veselili zmage, in to po izenačenju in na koncu razburljivu tekmi proti zelo solidnemu Sistema Pordenone. Fizično močnejši nasprotnik je stalno vodil, vendar so mu bili jadranovci stalno za petami. Z odlično obrambo v zadnji četrtini so Pordenone dohiteli in si priigrali celo zadnji napad. Ta pa se jim ni posrečil, tako da so odigrali še dodatnih pet minut. V podaljšku so jadranovci začeli odločno in takoj prevzeli vodstvo petih točk, nato pa je Pordenone reagiral, tako da je bilo le dve sekundi pred koncem spet izenačeno. Jadran je imel zadnji napad: potem ko je nasprotnik dobro pokrtil Ridolfija (31 točk) so žogo podali Sternadu, ki je hladnokrvno dosegel zmagovalni koš. »Tokrat se nam je posrečilo. Spet so imeli fantje pravi pristop, k zmagi so pripomogli čisto vsi,« je po tekmi igralce pohvalil trener Oberdan. V napadu se je ob Ridolfiju izkazal Mattiassich, pod košem pa je kraljeval Leghissa (20 skokov).

DEŽELNO PRVENSTVO U19
Dom Gorica - Geoclima Fogliano 41:49 (6:17, 11:22, 22:39)

DOM: Zera 3, Franzoni 15, Coz, Vasic nv, Cianetti 2, Gaggioli, Bensa 7, Mattiussi nv, Antonello 6, Peteani 4, Bogaro 2, Raida 2. PON: Nihče. 3T: Franzoni. SON: 12. Trener: Zavrtanik.

Domovcem ni uspelo prekiniti niza porazov niti proti ekipi Geoclima Fogliano, tako da bodo morali Zavrtanikovi varovanci loviti prvo zmago v prihodnjem krogu, ko bodo v gosteh igrali proti Goriziani. Srečanje proti ekipi iz Foljana sploh ni bila dopadljiva, domači igralci pa so preveč grešili tako v obrambi kot v napadu, da bi lahko tekmo zmagali. »Pokopal« jih je prvi polčas, saj so v prvi četrtini zadeli zgolj šest, v drugi pa pet pik. Tudi v tretji četrtini so prevladali nasprotniki, domovci so pa odreagirali v poslednjih desetih minutah, med katerimi so poskrbeli za delni izid 19:10, a je bilo prepozno za probrat. (av)

NOGOMET - Deželni mladinci

Zaradi nezbrane igre visok poraz Krasa

Ronchi - Kras 4:0 (1:0)

KRAS: Karan, La Pasquala, Castellano, Krizman, Costa, Sineri (Ferrazzano), Halili, Giani (Drioli), Caselli (Selaković), Maio (Miniussi), Racman, trener Campo.

Mladinci Krasa so v zaostali tekmi 10. kroga nepričakovano ostali praznih rok. Začetek je bil dober, saj so si v prvih 15. minutah priigrali več priložnosti. S Casellijem bi lahko celo povedli, a je nasprotnikov vratar ubranil 11-metrovko, pred golom pa sta bila nenatančna tudi Maio in Racman. Edini gol v prvem polčasu je nato dosegel Ronchi, ki je izkoristil napako Krasa v obrambi in povedel. V nadaljevanju so varovanci trenerja Campa zaigrali povsem nezbrano: kljub številnim priložnostim se žoga nikakor ni uspela zakotaliti v gol, medtem ko je Ronchi prednost še povečal. »Nezbrani smo bili najbrž zaradi podcenjevanja nasprotnika, saj smo mislili, da smo dobri,« je po tekmi še utemeljil plah nastop nogometašev Krasa športni direktor Saražin.

SMUČANJE - Projekt Šola Šport

Pobuda SK Devin in Sci Cai, ki je že postala prava stalnica

S podelitvijo priznanj za udeležbo v Projektu Šola Šport ob plastični stezi v Nabrežini se je sklenila letošnja že 9. skupna pobuda društev SK Devin in Sci Club 70 ob izdatni finančni podpori Občine Devin Nabrežina, Pokrajine Trst in Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji ter italijanskim in slovenskim didaktičnim ravnanjem iz Nabrežine.

Učenci 2.in 3.razredov slovenske in italijanske šole za naredstvo telovadbe v šolskem urniku lahko v štirih dnevnikih lekcijah pod vodstvom usposobljenih smučarskih učiteljev spoznali in nadgrajevali smučarsko tehniko. Zelo radi so prihajali v spremstvu razrednih učiteljev in s šolabusom na plastično progo v Nabrežini in se tudi naučili svežega zraku ter si nabrali energijo za nadaljevanje pouka. Vsega skupaj je sodelovalo kar 155 učencev, od katerih 106 iz treh italijanskih šol Alighieri, Pascoli in Križ ter 49 učencev slovenskih šol Jurčič iz Devina, Gruđen iz Šempolaja in Šček iz Nabrežine.

Na podeljevanju so spregovorili Roberto Andreassich za Sci Club 70 in Dario Štolfa za Smučarski klub Devin, Igor Dolenc, podpredsednik Tržaške po-

Skupina nagrajencev z odbornikom devinsko-nabrežinske občine Cunjo SLOSPORT

krajinske, Andrej Cunja, odbornik za šport Občine Devin Nabrežine, podpredsednik ZKB Adriano Kovačič, predsednik ZSSDI Ivan Peterlin, poverjenik CONI Jure Kufersin ter ravnateljica Večstopenjskega zavoda Devin Nabrežina Jasmin Nonis.

Na žalost je bila udeležba otrok na nagrajevanju skromna, tako da bodo

organizatorji priznanja posredovali na posamezne šole. Tudi tokrat sta smučarska kluba podelila bon za brezplačni tečaj na snegu, SK Devin je nagradil z bonom dva učenca, to sta Margherita Stanissa in Saša Pahor Violin, ki bosta lahko sledila petim celodnevni lekcijam na snegu januarja in februarja v kraju Forni di Sopra.

NAMIZNI TENIS

Črn dan za ekipe ŠK Kras

V višjih in nižjih deželnih prvenstvih zabeležimo tokrat skoraj povsod poraz ekip ŠK Kras. Razlog za črn vikend lahko najdemo tudi v odsotnosti nekaterih standardnih igralcev. V moški C-2 ligi je Kras izgubil proti prvouvrščenemu Fiumicellu s 5:3; odsoten pa je bil kapetan Edi Bole. Nadomestil ga je mladi Alessio Stibiel, ki ni uspel ekipo prinesiti točke, čeprav smo proti Casuttiju prisostvovali uravnoteženemu dvoboju. Neizkušenost pa ga je tudi drago stala. Tokrat ni najbolje zaigral Tom Fabiani (izgubil je vse tri dvoboje), edine tri točke pa je ekipi prinesel trener-igralca Dušan Michalka, ki v tej ligi kar pometa z nasprotniki. Naslednja prvenstvena tekma bo spet zahtevna, saj zaseda ekipa Udine 2000 A prvo mesto na lestvici, v družbi drugih dveh ekip.

V nižji moški D-1 ligi sta obe ekipi ŠK Kras doživeli poraz. V skupini A so se Milič Robert, Malorgio Ettore in Giorgi Simone znašli pred težjo nalogo. Ekipa Trieste-Sistiana B je sestavljena iz izkušenih igralcev, Kras pa je klonil z minimalno razliko 5:4. Resnično malo pa je manjkalo, da bi se izid obrnil v korist Krasa (dvoboj med Malorgiom in Bombacejem se je, šele za las v odločilnem setu, zaključil z zmago nasprotnika). Dve točki je z dobro igro osvojil Robert Milič, prav tako tudi Simone Giorgi. Kras A sameva na repu lestvice. Predzadnji na lestvici pa je Kras B, ki je že tretjič zaporedoma izgubil, tokrat proti Libertas Latisana. Rotella Elisa, Claudia Micolauich in Livio Tagliapietra so precej gladko klonili proti drugim na lestvici (5:1), edino točko pa je zgoniški ekipi prinesla Micolauicheva proti Bianchinu Mauro.

V moški D-2 ligi pa je Kras »open« remiziral s 3:3 (edini pozitiven rezultat tega kroga) ter izgubil (5:1). Proti Udine 2000 »B« je z dvema točkama bila najbolj uspešna Monica Mosetti, eno pa je prispeval Fabris Paolo. V naslednji tekmi z D'Arconco »B« je edino točko osvojila spet Mosettijeva, ostalim soigralcem (Alen Corbatti, Torrenti Isabella) pa ni uspelo streti odpor nasprotnikov. (R)

Gojenci Sklada Čuk tudi uspešni plavalci

Na velikem plavalnem mitingu v Ljubljani, ki se ga je v organizaciji VDC Tončka Hočevar udeležilo kar 300 plavalcev 31 zavodov, so gojenci VZS Sklada Mitja Čuk osvojili tri srebrne in eno bronasto kolajno. Vsi naši gojenci so tekmovali na 25 m prosto.

V raznih kategorijah so srebrno kolajno osvojili: Lorenzo Corbelli, Adrin Milič in Sandro Schergna, bronasto pa Patrizia Brandolin. Odlično se je odrezal tudi Matteo Fragiaco, ki je v najmočnejši konkurenci osvojil peto mesto. Dobro sta plavala še Giuliano Maurel in Stojan Jelenič, čeprav ni sta osvojila kolajne.

Pri VZS se zdaj že pripravljajo na državno košarkarsko prvenstvo Slovenije, ki bo 6. decembra v Ljubljani.

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglašijo pri društvu glede nakupa in predprodaji sezone karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-0730513 (Sabina).

SK DEVIN prireja za začetek letošnje zimske sezone dvodnevni Openday v Innichenu 7. in 8. decembra. Informacije in prijave do 25. novembra na info@skdevin.it ali pa na 340 2232538.

AŠD BREG organizira Silvestrovanje na Dolgi Kroni. Za dodatne informacije lahko pokličete sledeči telefonski številki: 338-2888339 (Walter) in 040-8327146 (Boris, od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00 od ponedeljka do petka).

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **16.50** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Firmato RaiUno **21.15** Film: I tre moschettieri **23.20** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.55 Risanke **8.35** Nad.: Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **16.55** Nad.: Private Practice **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: NCIS **20.30** 22.55 Dnevnik **21.00** LOL – Tutto da ridere **21.10** Film: Il mio grosso grasso matrimonio greco (kom.) **23.10** Razza umana

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione – Leonardo **15.05** Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.10** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Nan.: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.10 Rubrika: Media Shopping **6.25** Nan.: Chips **7.20** Nan.: Charlie's Angels **8.20** Nan.: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Riccardo Cuor di Leone **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.35** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Serija: Rizzoli & Isle **23.05** Nad.: The Mentalist **23.55** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva **23.30** Film: Io ti assolvo

Italia 1

7.00 Nan.: Friends **7.30** Nan.: La vita secondo Jim **8.20** Nad.: The Middle **9.10** Nad.: Royal Pains **10.10** Nad.: Dr. House – Me-

dical Division **12.10** Cotto e mangiato – Il menu del giorno **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.: Two Broke Girls **16.10** Nan.: How I met your mother **17.05** Nan.: Le regole dell'amore **18.00** Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami

20.20 Champions League: Juventus – Copenhagen **23.00** Champions League: Speciale

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: Due South **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia economia e prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **16.30** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **20.00** Trieste in diretta – Speciale **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.15** 15.45 Risnake, otroške oddaje in nanizanke **11.35** Odpeti pesniki: Gruđen, Kosovel, Zajc **11.55** Mednarodna obzorja: Na mladih svet stoji **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.35** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Koncert: Klic dobrote **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.10** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.10** Otroški infokanal **9.30** Zabavni infokanal **10.00** Dobra ura **11.20** Dobro jutro **13.45** Slikovitih 55 **15.05** Glasnik **15.35** Evropski magazin **15.50** O živalih in ljudeh **16.25** Mostovi – Hidak **17.10** Biatlon – svetovni pokal, posameznik (ž), prenos **19.15** Na vrtu **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Odd.: Zima je zakon **20.30** Športni izziv **21.00** Žrebanje Super Lota **21.15** Nogomet: Vrhunci evropske lige **23.05** Bleščica, odd. o modi **22.40** Film: Otroci so v redu (dram., i. J. Moore)

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.35** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** 8.30 Poročila **8.10** Žarišče **8.55** Kronika **9.00** 19. Redna seja Državnega zbora **17.50** 18.50, 19.30, 21.45 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **21.30** Žarišče **21.55** Sporočamo **22.00** Globus **22.35** Točka preloma **23.25** Kronika **23.30** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Meridiani **15.30** Pogovor z... **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Jadran **20.30** City folk **21.00** L'appuntamento **21.45** Avtomobilizem **22.15** Artevisione **22.45** Le parole più belle **23.15** K2

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.30** 19.00 ŠKL **10.30** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Večeževanje **17.30** Žogarija v Idriji – slovenski finale **18.30** Naš čas **20.00** Med nami **21.00** Dok. film: Fenomen Bruno Gröning, 1. del **22.30** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **6.55** 16.45 Nad.: Vihar **7.45** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **8.40** 15.50 Serija: Rožnati diamant **9.35** 10.45, 11.55 Tv prodaja **9.50** 11.00 Nad.: Ko listje pada **12.10** 17.55 Nad.: Divja v srcu **13.05** Serija: Tv Dober dan **13.55** Nan.: Pod eno streho **14.25** Serija: Jamie – Obroki v pol ure **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Nad.: Na kraju zločina **22.25** Nad.: Zvit in prebrisan **23.20** Nad.: Zaščitnik

Kanal A

6.55 Risanke serije **8.05** Nan.: Jimova družina **8.35** Serija: Mladi zdravniki **9.05** 13.05 Faktor strahu Južna Afrika **10.00** 17.05 Nan.: Alarm za Kobra 11 **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **14.05** 19.25 Nan.: Dva moža in pol **14.35** Film: Legenda **16.30** **18.00**, **19.55** Svet **16.35** Nan.: Moja super sestra **19.00** Nan.: Blaženi med ženami **20.05** Film: Prenašalec 2 **21.40** Film: Mojše v črnem 2 (fant., i. W. Smith) **23.20** Nad.: Spartak – Bogovi arene

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 „Trdno verujem, kar me je mati učila“ - Življenje in delo Virgila Ščeka; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.00 Odprta knjiga: Nevenka Kovačič: Reminiscence – 22. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve dane; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euronews; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogod-

Rai Sreda, 27. novembra
Rai 2, ob 21.10

Il mio grosso grasso matrimonio greco

ZDA 2002

Režija: Joel Zwick

Igrata: Nia Vardalos in John Corbett

Toula Portokalos, hčerka grških priseljencev v Ameriki, je že zdavnaj dopolnila svojo trideseto pomlad. Še vedno pa čaka princa na belem konju, ki naj bi jo odpeljal neznano kam. Večji del krivde za Toulino nesrečno sentimentalno življenje, nosijo njeni starši, ki so ji že od nekdaj zabičali, da se lahko družijo samo z grškimi moškimi in si samo med njimi lahko izbira življenjskega partnerja. Ko pa nekega dne spozna ameriškega profesorja Iana in se vanj tudi zaljubi, ji je takoj jasno, da bo lahko samo on moški njenega življenja. Za starša bo to pravi šok, še večje presenečenje pa bo doživel Ian, ko mu bo jasno kaj za eno svatbo pripravlja celotna grška skupnost v Chicagu... Delno avtobiografska zgodba grško-kanadske štiridesetletne pisateljice Vardalos, je v filmski priredbi naletela na dober uspeh občinstva. Producenti so zaslužili več kot dvesto milijonov dolarjev in to, s tem, da so jih v film investirali samo pet.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v

kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.

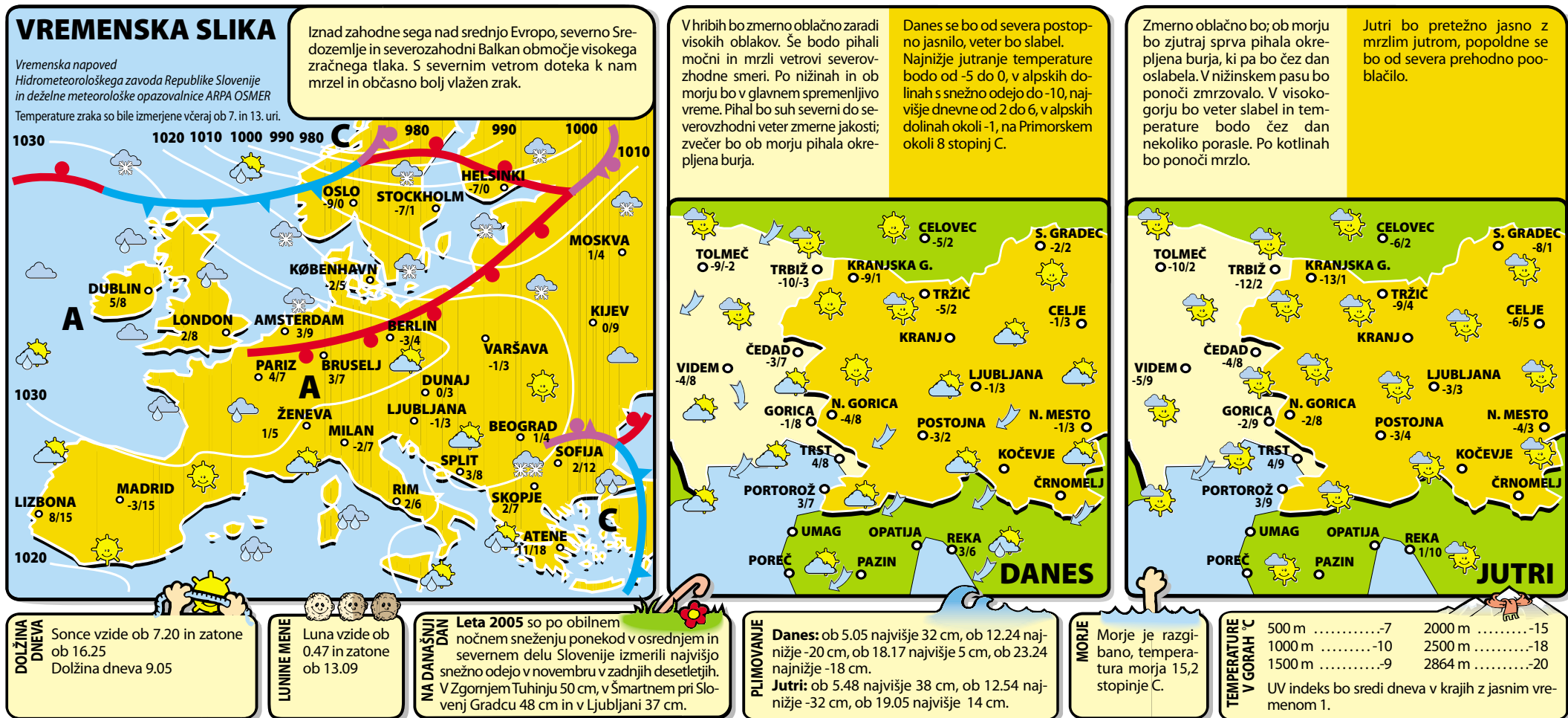
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-

roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;

za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,

imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja

samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Tajski protestniki zahtevajo odstop vlade

BANGKOK - Tajski opozicijski protestniki, ki zahtevajo odstop vlade, so včeraj obkolili še nekaj ministrstev v Bangkoku. Premierka Yingluck Shinawatra, ki jo čaka glasovanje o nezaupnici v parlamentu, je dejala, da oblasti proti protestnikom ne bodo uporabile nasilja. V Bangkoku se je na največjih protestih od leta 2010 zbralo več deset tisoč nasprotnikov premierke Yingluck in njenega brata, odstavljenega premiera Thaksina Shinawatre, ki je po mnenju opozicije dejanski vodja vladajoče stranke Pheu Thai. Protestniki so v ponedeljek zasedli finančno in zunanje ministrstvo, včeraj pa so obkolili še ministrstva za notranje zadeve, kmetijstvo, promet ter za šport in turizem. Uslužbencem so ukazali, naj zapustijo prostore ministrstev.

Kitajska bo decembra poslala na Luno prvo vesoljsko plovilo

PEKING - Kitajska bo prihodnji mesec proti Luni poslala prvo vesoljsko plovilo. Chang'e 3 bo na zemeljski satelit ponesel lunarno vozilo Yutu (Zadasti zajec), ki bo zbiral vzorce Luni ne površine. Vozilo bo približno tri mesece preučevalo geološko sestavo Lune in iskalo naravne vire, je pojasnil vodja projekta pri državni upravi za znanost, tehnologijo in industrijo za nacionalno obrambo Ouyang Ziyuan. Chang'e bo pristal na površini Lune in vozilo odložil v Sinus Iridumu oz. Zalivu mavric. Ta kraj je bil izbran zaradi relativno ravnega terena, poročajo tuje tiskovne agencije.

VREME

Močno sneženje zajelo jug Italije, v Dalmaciji poleg snega močna burja

ZAGREB - Tovorni cestni promet med hrvaško obalo in notranjostjo države sta včeraj onemogočala sneg v Liki in močan veter ob obali, so sporočili iz hrvaškega avto kluba. Prejšnjo noč so snežinke pobelile tudi Dalmacijo od Splita do Dubrovnika. Med drugim je snežilo tudi na otoku Mljet, kar je redek pojav celo sredi zime. Iz hrvaškega avto kluba so še sporočili, da je zaradi močne burje za vsa vozila zaprta avtocesta Zagreb-Split na odcepu Sveti Rok-Posedarje, medtem ko je zgolj za tovorna vozila zaprt odcep Delnice-Kikovica na avtocesti Reka-Zagreb.

Zaradi burje so za ves promet zaprli tudi državne ceste pri Maslenici kot tudi most proti otoku Pag, medtem ko so deli jadranske magistrale odprti zgolj za osebna vozila. V ponedeljek zvečer je začelo snežiti tudi v Dalmaciji, se je pa sneg obdržal le v nekaterih gorskih predelih, kot sta Mosor in Biokovo. Kot poročajo hrvaški mediji, je snežilo od Šibenika preko Splita, Omiša in Makarske do Dubrovnika, vključno s polotokom Pelješcem in najbolj južnim hrvaškim otokom Mljetom.

Iz BiH so včeraj poročali o močnem sneženju na območju Mrkonjić Grada, veter pa je povzročal zamele in oteževal promet na nekaterih cestah. Močno sneženje so sinoči pričakovali na vzhodu države, na jugu Hercegovine pa je pihala močna burja.

Rahlo je snežilo tudi v Srbiji, kjer se je sneg obdržal samo v višje ležečih krajih. Vremenoslovci so

Na fotografiji zgoraj desno pobeljena riva v Splitu, zgoraj levo in desno posnetki iz Abrucov in Kalabrije

ANSA

napovedali, da bo močnejše snežilo na jugu države, čez noč pa naj bi v osrednjem in južnem delu Srbije zapadlo do 20 centimetrov snega. Zimsko vreme s snegom, močnim vetrom in temperaturami krepko

pod lediščem je zajelo tudi Črno gor. Črnogorski meteorologi napovedujejo mrzlo in vetrovno vreme s snegom v višjih predelih, ponekod pa tudi v nižjih, poroča srbska tiskovna agencija Tanjug. (STA)

WELLINGTON »Okoljskemu« beguncu zavrnen azil

WELLINGTON - Prebivalcu Kiribatov, ki je na Novi Zelandiji želel postati prvi okoljski begunec na svetu, je spodletelo. Sodnik vrhovnega sodišča v Wellingtonu je namreč prošnjo Ioaneja Teitiote za azil zavrnil, češ da ni prepričljiva, poroča francoska tiskovna agencija AFP. 37-letni Teitiota je na Novi Zelandiji zaprosil za azil, kot razlog pa navedel podnebne spremembe. Njegovi odvetniki so trdili, da ga novozelandske oblasti ne bi smele izgnati, čeprav mu je potekel vizum, saj naraščajoče morje ogroža njegovo domovino, otočje Kiribati v Tihem oceanu.

Težave, s katerimi bi se na Kiribatih soočil Teitiota, bi bile po mnenju odvetnikov takšne, da bi mu morali priznati status begunca. S tem bi na Novi Zelandiji lahko ostala tudi njegova družina. Mnogi pravniki pa so pred današnjo odločitvijo svarili, da bi lahko pozitivno rešena prošnja sprožila poplavo novih.

Sodnik John Priestley je včeraj v sodbi priznal, da se Kiribati soočajo z okoljsko degradacijo, ki jo gre pripisati podnebnim spremembam. A je hkrati poudaril, da se mora begunec v skladu z mednarodno priznano konvencijo ZN o beguncih v primeru vrnitve v domovino bati pregona, temu kriteriju pa Teitiota ni zadostil.

»Ekonomsko okolje Kiribatov za prosilca in njegove sonarodnjake zagotovo ni tako privlačno kot ekonomsko okolje in priložnosti Avstralije in Nove Zelandije. A njegov položaj ni drugačen od kateregakoli drugega državljana Kiribatov,« je v razsodbi zapisal sodnik.